

V Bruseli 5. júla 2023
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0258(NLE)**

**11505/23
ADD 3**

**POLCOM 151
SERVICES 29
FDI 17
COLAC 83**

NÁVRH

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	5. júla 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 3/3
Predmet:	PRÍLOHA k návrhu rozhodnutia Rady o podpise Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou v mene Európskej únie

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 3/3.

Príloha: COM(2023) 434 final - ANNEX 1 - PART 3/3

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 7. 2023
COM(2023) 434 final

ANNEX 1 – PART 3/3

PRÍLOHA

k

návrhu rozhodnutia Rady

**o podpise Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou a Čilskou republikou v
mene Európskej únie**

KAPITOLA 22

ŠTÁTOM VLASTNENÉ PODNIKY, PODNIKY, KTORÝM BOLI UDELENÉ OSOBITNÉ PRÁVA ALEBO VÝSADY, A URČENÉ MONOPOLY

ČLÁNOK 22.1

Rozsah pôsobnosti

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoje práva a povinnosti podľa článku XVII ods. 1 až 3 dohody GATT z roku 1994, Dohovoru o interpretácii článku XVII dohody GATT 1994, ako aj podľa článku VIII ods. 1, 2 a 5 dohody GATS.
2. Táto kapitola sa vzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a na určené monopoly (ďalej len „subjekt“), ktoré vykonávajú obchodné činnosti. Ak subjekt vykonáva obchodné aj neobchodné činnosti¹, táto kapitola sa vzťahuje len na obchodné činnosti.
3. Táto kapitola sa vzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a na určené monopoly na všetkých úrovniach verejnej správy.

¹ Medzi neobchodné činnosti môže patriť vykonávanie legitímneho mandátu služby vo verejnom záujme alebo každá činnosť, ktorá priamo súvisí so zabezpečením národnej obrany alebo verejnej bezpečnosti.

4. Táto kapitola sa nevzťahuje na obstarávanie tovaru alebo služby zmluvnou stranou, pokiaľ sa tovar alebo služba nakupuje na vládne účely a nie s cieľom ďalšieho komerčného predaja alebo s cieľom dodania tovaru alebo poskytnutia služby na komerčný predaj, a to bez ohľadu na to, či ide o „obstarávanie, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda,“ v zmysle článku 21.2.
5. Táto kapitola sa nevzťahuje na žiadne služby poskytované pri výkone vládnej moci.
6. Táto kapitola sa nevzťahuje na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určené monopoly v prípadoch, keď v ktoromkoľvek z troch predchádzajúcich, po sebe nasledujúcich finančných rokoch ročné príjmy pochádzajúce z obchodných činností daného subjektu boli nižšie ako 100 miliónov SDR (zvláštne práva čerpania)¹.
7. Článok 22.4 sa nevzťahuje na odvetvia služieb, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto dohody.
8. Článok 22.4 sa neuplatňuje v rozsahu, v akom štátom vlastnený podnik, podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určený monopol zmluvnej strany uskutočňujú nákup a predaj tovaru alebo služieb podľa:
- a) akéhokoľvek existujúceho nesúladného opatrenia, ktoré zmluvná strana zachováva, v ktorom pokračuje, ktoré obnovuje alebo mení v súlade s článkami 10.11, 11.8 alebo 18.10, ako je uvedené v jej listine v prílohe 10-A, alebo

¹ Počas prvých päť rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody je touto prahovou hodnotou suma nižšia ako 200 miliónov SDR.

- b) akéhokoľvek existujúceho nesúladneho opatrenia, ktoré zmluvná strana prijme alebo zachová, pokiaľ ide o odvetvia, pododvetvia alebo činnosti v súlade s článkami 10.11, 11.8 alebo 18.10, ako je uvedené v jej listine v prílohe 10-B.

ČLÁNOK 22.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a prílohy 22:

- a) „obchodné činnosti“ sú činnosti uskutočňované podnikom, ktorých konečným výsledkom je výroba tovaru alebo poskytnutie služby, ktoré sa budú predávať na relevantnom trhu v množstvách a za ceny, ktoré určí podnik, a ktoré sa uskutočňujú s cieľom dosiahnuť zisk¹;
- b) „obchodné hľadiská“ sú hľadiská ceny, kvality, dostupnosti, predajnosti, dopravy a iné podmienky nákupu alebo predaja, alebo iné faktory, ktoré by sa bežne zohľadňovali pri obchodných rozhodnutiach podniku v súkromnom vlastníctve fungujúceho podľa zásad trhového hospodárstva v príslušnom obchodnom alebo priemyselnom odvetví;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že medzi „obchodné činnosti“ nepatria činnosti vykonávané podnikom, ktorý vykonáva svoju činnosť na neziskovom základe alebo ktorý vykonáva svoju činnosť na základe úhrady nákladov.

- c) „určiť“ je stanoviť alebo schváliť monopol, alebo rozšíriť rozsah pôsobnosti monopolu, aby zahŕňal ďalší tovar alebo službu;
- d) „určený monopol“ je subjekt vrátane skupiny subjektov alebo vládnej agentúry, ktorý je na relevantnom trhu na území zmluvnej strany určený ako jediný dodávateľ alebo kupujúci tovaru alebo služby, ale nezahŕňa subjekt, ktorému bolo priznané výhradné právo duševného vlastníctva, len na základe takeého priznania;
- e) „podnik, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady,“¹ je akýkoľvek verejný alebo súkromný podnik, ktorému zmluvná strana právne alebo fakticky udelila osobitné práva alebo výsady; Osobitné práva alebo výsady zmluvná strana udelí, ak určí alebo obmedzí počet podnikov, ktoré môžu dodávať tovar alebo poskytovať službu, na dva alebo viac, pričom sa zohľadňuje osobitný odvetvový predpis, na základe ktorého došlo k udeleniu práva alebo výsady, a to inak než na základe objektívnych, primeraných a nediskriminačných kritérií, čím podstatným spôsobom ovplyvní schopnosť iných podnikov dodávať rovnaký tovar alebo poskytovať rovnakú službu v tej istej zemepisnej oblasti za v podstate rovnocenných podmienok;
- f) „služba poskytovaná pri výkone vládnej moci“ je služba poskytovaná pri výkone vládnej moci v zmysle jej vymedzenia v článku 1 ods. 3 písm. b) dohody GATS, a to prípadne aj vrátane vymedzenia v jej prílohe o finančných službách a

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že udelenie licencie alebo povolenia obmedzenému počtu podnikov v rámci prideľovania obmedzených zdrojov v súlade s objektívnymi, primeranými a nediskriminačnými kritériami nie je samo osebe výhradnou alebo osobitnou výsadou.

- g) „štátnom vlastnený podnik“ je podnik, ktorý je vo vlastníctve alebo pod kontrolou zmluvnej strany¹.

ČLÁNOK 22.3

Všeobecné ustanovenia

Bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvnej strany podľa tejto kapitoly, žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane, aby zriadila alebo zachovala štátom vlastnené podniky, určila či zachovala monopoly alebo udelila podnikom osobitné práva alebo výsady.

ČLÁNOK 22.4

Nediskriminačné zaobchádzanie a obchodné hľadiská

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý z jej štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určených monopolov pri vykonávaní obchodných činností:

- a) konal v súlade s obchodnými hľadiskami pri nákupe alebo predaji tovaru alebo služby s výnimkou plnenia akýchkoľvek podmienok svojho mandátu služby vo verejnom záujme, ktoré nie sú v rozpore s písmenom b) alebo c);

¹ Na účely zistenia vlastníctva alebo kontroly sa v závislosti od konkrétneho prípadu preskúmajú všetky relevantné právne a faktické prvky.

b) pri kúpe tovaru alebo služby:

- i) poskytol tovaru alebo službe, ktoré dodáva, resp. poskytuje podnik druhej zmluvnej strany, nemenej priaznivé zaobchádzanie, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje obdobnému tovaru alebo obdobnej službe, ktoré dodávajú, resp. poskytujú podniky danej zmluvnej strany, a
- ii) poskytol tovaru alebo službe, ktoré dodáva, resp. poskytuje podnik, ktorý je podnikom, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, ako sa vymedzuje v článku 10.2 ods. 1 písm. d), na území danej zmluvnej strany, zaobchádzanie nemenej priaznivé než to, ktoré poskytuje podobnému tovaru alebo podobnej službe, ktoré dodávajú, resp. poskytujú podniky na relevantnom trhu na území danej zmluvnej strany, ktoré predstavujú investície investorov danej zmluvnej strany, a

c) pri predaji tovaru alebo služby:

- i) poskytol podniku druhej zmluvnej strany zaobchádzanie nemenej priaznivé než to, ktoré poskytuje podnikom danej zmluvnej strany, a
- ii) poskytol podniku, ktorý je podnikom, na ktorý sa vzťahuje táto dohoda, ako sa vymedzuje v článku 10.2 ods. 1 písm. d), na území danej zmluvnej strany zaobchádzanie nemenej priaznivé než to, ktoré poskytuje podnikom na relevantnom trhu na území danej zmluvnej strany, ktoré predstavujú investície investorov danej zmluvnej strany.

2. Ustanovenia odseku 1 nebránia štátom vlastneným podnikom, podnikom, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, ani určeným monopolom:

- a) nakupovať alebo dodávať tovar alebo nakupovať alebo poskytovať služby za rôznych podmienok vrátane podmienok súvisiacich s cenou, a to za predpokladu, že tieto rôzne podmienky sú prijaté v súlade s obchodnými hľadiskami, alebo
- b) odmietnuť nákup alebo predaj tovaru alebo služby za predpokladu, že takéto odmietnutie sa uskutočňuje v súlade s obchodnými hľadiskami.

ČLÁNOK 22.5

Regulačný rámec

1. Zmluvné strany podľa potreby čo najlepšie využívajú medzinárodné normy, a to prípadne vrátane Usmernení OECD pre správu a riadenie štátom vlastnených podnikov.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby každý regulačný orgán alebo každý iný orgán vykonávajúci regulačnú funkciu, ktorý zriadi alebo zachová:

- a) bol v záujme zaistenia účinnosti jeho regulačnej funkcie nezávislý od všetkých podnikov, ktoré reguluje, a nezodpovedal sa žiadnemu takémuto podniku a

b) konal za podobných okolností nestranne¹ vo vzťahu ku všetkým podnikom, ktoré reguluje, vrátane štátom vlastnených podnikov, podnikov, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a určených monopolov².

3. Každá zmluvná strana uplatňuje svoje zákony a iné právne predpisy na štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, a na určené monopoly konzistentným a nediskriminačným spôsobom.

ČLÁNOK 22.6

Transparentnosť

1. Zmluvná strana („žiadajúca zmluvná strana“), ktorá má dôvod domnievať sa, že jej záujmy podľa tejto kapitoly sú nepriaznivo ovplyvnené obchodnými činnosťami štátom vlastneného podniku, podniku, ktorému boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určeného monopolu druhej zmluvnej strany, môže požiadať, aby jej druhá zmluvná strana („požiadaná zmluvná strana“) písomne poskytla informácie o obchodných činnostiach tohto subjektu v súvislosti s vykonávaním tejto kapitoly.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že nestrannosť, s ktorou regulačný orgán vykonáva svoje regulačné funkcie, sa posudzuje na základe zvyčajných metód alebo praxe tohto regulačného orgánu.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade odvetví, v ktorých si zmluvné strany v iných kapitolách tejto dohody dohodli osobitné povinnosti v súvislosti s regulačným orgánom, majú prednosť príslušné ustanovenia týchto iných kapitol.

2. Žiadajúca zmluvná strana v žiadosti podľa odseku 1 uvedie vysvetlenie, ako podľa názoru danej zmluvnej strany činnosti subjektu môžu ovplyvňovať záujmy danej zmluvnej strany podľa tejto kapitoly, a určí, ktoré z informácií uvedených v odseku 3 požaduje.

3. Požiadaná zmluvná strana poskytne v súlade s odsekom 1 tieto údaje:

- a) vlastnícka a hlasovacia štruktúra subjektu s uvedením percentuálneho podielu akcií, ktoré zmluvná strana, jej štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určené monopoly kumulatívne vlastnia, a percentuálneho podielu hlasovacích práv, ktoré spoločne držia v tomto subjekte;
- b) opis akýchkoľvek osobitných akcií alebo osobitných hlasovacích alebo iných práv, ktoré zmluvná strana, jej štátom vlastnené podniky, podniky, ktorým boli udelené osobitné práva alebo výsady, alebo určené monopoly držia, ak sa takéto práva líšia od práv spojených so všeobecnými kmeňovými akciami takéhoto subjektu;
- c) organizačná štruktúra subjektu a zloženie predstavenstva alebo rovnocenného orgánu;

- d) opis toho, ktoré vládne útvary alebo verejné orgány regulujú alebo monitorujú subjekt, opis požiadaviek na podávanie správ, ktoré mu tieto útvary alebo verejné orgány uložili, a práva a postupy týchto vládnych útvarov alebo akýchkoľvek verejných orgánov, pokiaľ ide o vymenúvanie, odvolávanie alebo odmeňovanie vedúcich pracovníkov a členov predstavenstva alebo akéhokoľvek iného rovnocenného riadiaceho orgánu;
- e) ročné príjmy a celkové aktíva subjektu za posledné tri roky, za ktoré sú informácie k dispozícii;
- f) akékoľvek výnimky, imunity a súvisiace opatrenia, ktoré subjekt využíva podľa zákonov a iných právnych predpisov požiadanej zmluvnej strany, a
- g) akékoľvek doplňujúce informácie týkajúce sa subjektu, ktoré sú verejne prístupné, vrátane výročných finančných správ a auditov vykonaných tretími stranami.

4. Podľa odsekov 1, 2 a 3 sa od zmluvnej strany nevyžaduje sprístupnenie dôverných informácií, ktoré by bolo v rozpore s jej zákonmi a inými právnymi predpismi, ktoré by bránilo presadzovaniu práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom alebo ktoré by poškodzovalo oprávnené obchodné záujmy určitých podnikov.

5. Ak požadovaná zmluvná strana nemá požadované informácie k dispozícii, táto zmluvná strana písomne oznámi žiadajúcej zmluvnej strane dôvody, prečo je to tak.

ČLÁNOK 22.7

Príloha zmluvnej strany

1. Článok 22.4 sa nevzťahuje na nesúladné činnosti štátom vlastnených podnikov alebo určených monopolov, ktoré zmluvná strana uvádza v listine v prílohe 22 v súlade s podmienkami danej listiny zmluvnej strany.
2. Na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany môže Rada pre obchod prijať rozhodnutie zmeniť prílohu 22 na základe článku 33.1 ods. 6 a v každom prípade posúdi zmeny prílohy 22 do piatich rokov od dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody.

KAPITOLA 23

POLITIKA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

ČLÁNOK 23.1

Zásady

Zmluvné strany uznávajú význam voľnej a nenarušenej hospodárskej súťaže v oblasti obchodu a investícií. Uznávajú, že protisúťažné postupy majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabujú výhody liberalizácie obchodu.

ČLÁNOK 23.2

Regulačný rámec

1. Každá zmluvná strana zachová alebo prijme právo hospodárskej súťaže, ktoré sa vzťahuje na všetky odvetvia hospodárstva¹ a ktorým sa účinne riešia tieto postupy:
 - a) dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a zosúladené postupy, ktorých cieľom alebo následkom je vylúčenie, obmedzovanie alebo narušenie hospodárskej súťaže;
 - b) zneužitie dominantného postavenia jedným alebo viacerými podnikmi a
 - c) fúzií medzi podnikmi, ktoré významne bránia efektívnej hospodárskej súťaži, najmä v dôsledku vytvárania alebo posilňovania dominantného postavenia.
2. Každá zmluvná strana zaistí, aby právu hospodárskej súťaže uvedenému v odseku 1 podliehali všetky súkromné, ako aj verejné podniky.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že právo hospodárskej súťaže v Európskej únii sa vzťahuje na odvetvie poľnohospodárstva v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1308/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa vytvára spoločná organizácia trhov s poľnohospodárskymi výrobkami, a ktorým sa zrušujú nariadenia Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 671).

3. Uplatňovanie práva hospodárskej súťaže by nemalo právne ani fakticky brániť dotknutým podnikom v plnení konkrétnych úloh verejného záujmu, ktoré im boli zverené. Výnimky z práva hospodárskej súťaže zmluvnej strany majú byť obmedzené na úlohy verejného záujmu, obmedzené na to, čo je nevyhnutne potrebné na dosiahnutie požadovaného cieľa verejnej politiky, a transparentné.

ČLÁNOK 23.3

Vykonávanie

1. Každá zmluvná strana zachová funkčne nezávislý orgán zodpovedný za úplné uplatňovanie a účinné presadzovanie práva hospodárskej súťaže uvedeného v článku 23.2, pričom tento orgán má príslušné právomoci a zdroje potrebné tento účel.
2. Každá zmluvná strana uplatňuje svoje právo hospodárskej súťaže transparentným a nediskriminačným spôsobom, pričom dodržiava zásady spravodlivosti v konaní a právo na obhajobu dotknutých podnikov, a to bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť alebo vlastníctvo.

ČLÁNOK 23.4

Spolupráca

1. Zmluvné strany uznávajú, že je v ich spoločnom záujme podporovať spoluprácu v záležitostiach týkajúcich sa politiky hospodárskej súťaže a jej presadzovania.

2. S cieľom uľahčiť spoluprácu si orgány zmluvných strán na ochranu hospodárskej súťaže môžu vymieňať informácie za podmienky dodržania pravidiel dôvernosti stanovených v ich príslušných zákonoch a iných právnych predpisoch.

3. Orgány zmluvných strán na ochranu hospodárskej súťaže sa usilujú v čo najväčšej miere a podľa potreby koordinovať svoje činnosti v oblasti presadzovania práva, pokiaľ ide o rovnaké alebo súvisiace konanie alebo veci.

ČLÁNOK 23.5

Konzultácie

1. Na podporu vzájomného porozumenia medzi zmluvnými stranami¹ alebo na riešenie osobitných otázok týkajúcich sa výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly zmluvné strany na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany bezodkladne začnú konzultácie o záležitostiach týkajúcich sa výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly. Zmluvná strana žiadajúca o konzultácie v relevantných prípadoch uvedie, ako daná záležitosť ovplyvňuje obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

2. V záujme uľahčenia konzultácií uvedených v odseku 1 sa každá zmluvná strana usiluje poskytnúť druhej zmluvnej strane príslušné informácie, ktoré nemajú dôverný charakter.

¹ V prípade Európskej únie je partnerom Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre hospodársku súťaž.

ČLÁNOK 23.6

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na túto kapitolu.

KAPITOLA 24

SUBVENCIE

ČLÁNOK 24.1

Zásady

Zmluvné strany uznávajú, že subvencie možno udeľovať, ak je to nevyhnutné na dosiahnutie cieľov verejnej politiky. Zmluvné strany však uznávajú, že určité subvencie majú potenciál narušiť riadne fungovanie trhov a oslabujú výhody liberalizácie obchodu a hospodárskej súťaže. Zmluvná strana by preto v zásade nemala udeľovať subvencie, ak majú alebo by mohli mať negatívny vplyv na obchod alebo hospodársku súťaž medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 24.2

Vymedzenie pojmu a rozsah pôsobnosti

1. Na účely tejto kapitoly je „subvencia“ opatrenie, ktoré spĺňa podmienky stanovené v článku 1.1 dohody SCM, a to bez ohľadu na to, či je poskytnutá podniku, ktorý dodáva tovar, alebo podniku, ktorý poskytuje služby¹.
2. Táto kapitola sa vzťahuje na subvencie, ktoré sú špecifické v súlade s článkom 2 dohody SCM.
3. Táto kapitola sa vzťahuje na subvencie pre všetky podniky vrátane súkromných a verejných podnikov.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa na subvencie pre podniky poverené vykonávaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu vzťahovali pravidlá stanovené v tejto kapitole, pokiaľ uplatňovanie týchto pravidiel právne alebo fakticky nebráni plneniu konkrétnych úloh, ktoré boli uvedeným podnikom zverené. Zverené úlohy musia byť transparentné a akékoľvek obmedzenie uplatňovania pravidiel stanovených v tejto kapitole alebo odchýlka od neho nesmie prekročiť rámec toho, čo je potrebné na splnenie pridelených úloh.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že týmto článkom nie je dotknutý výsledok budúcich diskusií v rámci WTO alebo súvisiacich mnohostranných fór o vymedzení pojmu subvencie na služby.

5. Článok 24.5 sa nevzťahuje na subvencie týkajúce sa obchodu s tovarom, na ktoré sa vzťahuje príloha 1 k dohode o poľnohospodárstve.
6. Články 24.5 a 24.6 sa nevzťahujú na audiovizuálne odvetvie.
7. Články 24.5 a 24.6 sa nevzťahujú na subvencie udelené na pomoc pôvodnému obyvateľstvu a jeho komunitám v súvislosti s ich hospodárskym rozvojom¹. Takéto subvencie musia byť cielené, primerané a transparentné.
8. Články 24.5 a 24.6 sa nevzťahujú na subvencie udelené na nápravu škôd spôsobených prírodnými katastrofami alebo inými mimoriadnymi udalosťami.
9. Článok 24.5 sa nevzťahuje na subvencie, ktoré sa udeľujú dočasne v rámci reakcie na hospodársku núdzovú situáciu². Tieto subvencie musia byť primerané a cielené na nápravu uvedenej núdzovej situácie.

¹ Na účely tohto odseku sa pojem „pôvodné obyvateľstvo a jeho komunity“ má chápať tak, ako je vymedzené právnymi predpismi každej zmluvnej strany. V prípade Európskej únie jej právne predpisy zahŕňajú právne predpisy Európskej únie aj právne predpisy každého z jej členských štátov.

² „Hospodárska núdzová situácia“ sa chápe ako hospodárska udalosť, ktorá spôsobuje závažné narušenie hospodárstva zmluvnej strany. V prípade Európskej únie sa „hospodárstvo zmluvnej strany“ chápe ako hospodárstvo Európskej únie alebo jedného alebo viacerých z jej členských štátov.

10. Rada pre obchod môže prijať rozhodnutie, ktorým sa mení vymedzenie pojmu „subvencia“ v odseku 1 tohto článku, pokiaľ ide o podniky poskytujúce služby, s cieľom začleniť výsledok budúcich diskusií v rámci WTO alebo súvisiacich mnohostranných fór týkajúcich sa uvedenej záležitosti podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a).

ČLÁNOK 24.3

Vzťah k Dohode o založení WTO

Táto kapitola sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvnej strane podľa článku XV dohody GATS, článku XVI dohody GATT z roku 1994, dohody SCM a dohody o poľnohospodárstve.

ČLÁNOK 24.4

Transparentnosť

1. Každá zmluvná strana v súvislosti s každou subvenciou udelenou alebo zachovanou na jej území sprístupní tieto informácie:

a) právny základ a účel subvencie;

- b) forma subvencie;
- c) výška subvencie alebo výška rozpočtu na subvenciu a
- d) ak je to možné, názov príjemcu subvencie

2. Zmluvná strana splní požiadavky stanovené v odseku 1 tohto článku prostredníctvom:

- a) oznámenia podľa článku 25 dohody SCM za predpokladu, že oznámenie obsahuje všetky informácie uvedené v odseku 1 tohto článku a poskytne sa najmenej každé dva roky;
- b) oznámenia podľa článku 18 dohody o poľnohospodárstve alebo
- c) uverejnenia na verejne dostupnom webovom sídle zmluvnou stranou alebo v jej mene do 31. decembra kalendárneho roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola subvencia udelená alebo zachovaná.

ČLÁNOK 24.5

Konzultácie

1. Ak sa zmluvná strana domnieva, že subvencia udelená druhou zmluvnou stranou má alebo by mohla mať negatívny vplyv na jej obchodné záujmy alebo na hospodársku súťaž, táto strana („žiadajúca zmluvná strana“) môže druhú zmluvnú stranu („odpovedajúca zmluvná strana“) písomne informovať o svojich obavách a požiadať o konzultácie v tejto záležitosti. Takáto žiadosť obsahuje vysvetlenie, akým spôsobom subvencia má alebo by mohla mať negatívny vplyv na obchodné záujmy žiadajúcej zmluvnej strany alebo na hospodársku súťaž.
2. Na účely odseku 1 môže žiadajúca zmluvná strana požiadať odpovedajúcu zmluvnú stranu, aby o subvencii poskytla tieto informácie:
 - a) právny základ a cieľ politiky alebo účel subvencie;
 - b) forma subvencie;
 - c) dátumy a dĺžka trvania subvencie a akékoľvek iné lehoty, ktoré sú s ňou spojené;
 - d) požiadavky oprávnenosti na subvenciu;
 - e) celková suma alebo ročná suma zahrnutá do rozpočtu na subvenciu;

- f) ak je to možné, meno príjemcu subvencie a
 - g) akékoľvek ďalšie informácie umožňujúce posúdenie negatívneho účinku subvencie.
3. Odpovedajúca zmluvná strana poskytne požadované informácie podľa odseku 2 písomne do 60 dní odo dňa prijatia žiadosti.
4. Ak odpovedajúca zmluvná strana úplne alebo čiastočne neposkytne informácie požadované podľa odsekov 2 a 3, písomne vysvetlí príslušné dôvody.
5. Ak sa žiadajúca zmluvná strana po prijatí požadovaných informácií a po konzultáciách domnieva, že dotknutá subvencia má alebo by mohla mať významný negatívny vplyv na jej obchodné záujmy alebo na hospodársku súťaž, odpovedajúca zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie na odstránenie alebo minimalizáciu týchto vplyvov.

ČLÁNOK 24.6

Subvencie podliehajúce podmienkam

1. Každá zmluvná strana uplatňuje podmienky pri udeľovaní týchto subvencií tak:
 - a) aby v súvislosti so subvenciami, na základe ktorých je vláda priamo alebo nepriamo zodpovedná za záruky za dlhy alebo záväzky určitých podnikov, pokrytie týchto dlhov a záväzkov nebolo neobmedzené, pokiaľ ide o sumu týchto dlhov alebo záväzkov, alebo aby trvanie zodpovednosti vlády nebolo neobmedzené, a
 - b) aby v súvislosti so subvenciami insolventným podnikom alebo podnikom v ťažkostiach (napr. úvery a záruky, hotovostné granty, kapitálové injekcie, poskytnutie aktív za nižšiu ako trhovú cenu a oslobodenia od daní), ktoré trvajú viac než jeden rok, bol vypracovaný dôveryhodný reštrukturalizačný plán, ktorý je založený na realistických predpokladoch s cieľom zabezpečiť návrat insolventných podnikov alebo podnikov v ťažkostiach v primeranej lehote k dlhodobej životaschopnosti, pričom samotný podnik, s výnimkou malých a stredných podnikov, by prispieval na náklady spojené s reštrukturalizáciou.
2. Odsek 1 písm. b) sa nevzťahuje na subvencie udelené podnikom ako dočasná podpora likvidity vo forme záruk za úvery alebo úverov obmedzených len na sumu potrebnú na udržanie fungovania spoločnosti v ťažkostiach dostatočne dlhý čas na prijatie plánu reštrukturalizácie alebo likvidácie.

3. Tento článok sa vzťahuje len na subvencie, ktoré majú alebo by pravdepodobne mali negatívny vplyv na obchod alebo hospodársku súťaž druhej zmluvnej strany.
4. Tento článok sa nevzťahuje na subvencie:
- a) ktoré sú udelené na zabezpečenie riadneho odchodu spoločnosti z trhu alebo
 - b) ktorých kumulatívne sumy alebo rozpočty sú nižšie ako 170 000 SDR na podnik počas obdobia troch po sebe nasledujúcich rokov.

ČLÁNOK 24.7

Používanie subvencií

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby podniky využívali subvencie len na výslovne stanovený cieľ politiky, na ktorý sa tieto subvencie udelili¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že keď zmluvná strana na tento účel vytvorí vhodné legislatívne rámce a administratívne postupy, táto povinnosť sa považuje za splnenú.

ČLÁNOK 24.8

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na článok 24.5 ods. 5

ČLÁNOK 24.9

Dôvernosť

1. Keď si zmluvné strany vymieňajú informácie podľa tejto kapitoly, zohľadnia obmedzenia uložené ich príslušnými právnymi predpismi, pokiaľ ide o služobné a obchodné tajomstvo, a zaistia ochranu obchodného tajomstva a iných dôverných informácií.
2. Ak zmluvná strana oznamuje informácie podľa tejto kapitoly, prijímajúca zmluvná strana zachová dôvernosť týchto informácií.

KAPITOLA 25

DUŠEVNÉ VLASTNÍCTVO

ODDIEL A

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 25.1

Ciele

1. Cieľom tejto kapitoly je:
 - a) uľahčovať výrobu a obchodné zhodnocovanie inovatívneho a tvorivého tovaru a služieb medzi zmluvnými stranami, čo prispieva k udržateľnejšiemu a inkluzívnejšiemu hospodárstvu pre zmluvné strany;
 - b) uľahčovať a upravovať obchod medzi zmluvnými stranami, ako aj znižovať deformácie a prekážky v takomto obchode a

- c) dosiahnuť primeranú a účinnú úroveň ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva.
2. Ciele stanovené v článku 7 dohody TRIPS sa uplatňujú *mutatis mutandis* na túto kapitolu.

ČLÁNOK 25.2

Rozsah pôsobnosti

1. Každá zmluvná strana dodržiava svoje záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv v oblasti duševného vlastníctva, na ktorých sa zúčastňuje, vrátane dohody TRIPS.
2. V tejto kapitole sa dopĺňajú a ďalej spresňujú práva a povinnosti každej zmluvnej strany, ktoré vyplývajú z dohody TRIPS a ostatných medzinárodných dohôd v oblasti duševného vlastníctva
3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nebráni zmluvnej strane, aby uplatňovala ustanovenia svojich právnych predpisov, ktorými sa zavádzajú vyššie normy ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva, za predpokladu, že sú uvedené ustanovenia zlučiteľné s touto kapitolou. Každá zmluvná strana môže slobodne určiť vhodný spôsob vykonávania tejto kapitoly v rámci vlastného právneho systému a praxe.

ČLÁNOK 25.3

Zásady

1. Zásady stanovené v článku 8 dohody TRIPS sa uplatňujú *mutatis mutandis* na túto kapitolu.
2. Vzhľadom na základné ciele verejnej politiky vnútroštátnych systémov zmluvné strany uznávajú potrebu:
 - a) podporovať inovácie a tvorivosť; a
 - b) uľahčovať šírenie informácií, znalostí, technológie, kultúry a umenia

prostredníctvom svojich príslušných systémov duševného vlastníctva pri súčasnom dodržiavaní zásad transparentnosti a berúc do úvahy záujmy príslušných zainteresovaných strán vrátane nositeľov práv, používateľov a širokej verejnosti.

ČLÁNOK 25.4

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 25-A, 25-B a 25-C:

- a) „Bernský dohovor“ je Bernský dohovor o ochrane literárnych a umeleckých diel, podpísaný v Berne 9. septembra 1886 a zmenený 28. septembra 1979;
- b) „duševné vlastníctvo“ sú všetky kategórie práv duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje oddiel B pododdiely 1 až 7 tejto kapitoly alebo časť II oddiely 1 až 7 dohody TRIPS; ochrana duševného vlastníctva zahŕňa ochranu proti nekalej súťaži podľa článku 10*bis* Parížskeho dohovoru;
- b) „Parížsky dohovor“ je Parížsky dohovor na ochranu priemyselného vlastníctva z 20. marca 1883, naposledy revidovaný v Štokholme 14. júla 1967 a zmenený 28. septembra 1979;
- c) „Rímsky dohovor“ je Medzinárodný dohovor o ochrane výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a rozhlasových organizácií, podpísaný prijatý v Ríme 26. októbra 1961 a

d) „WIPO“ je Svetová organizácia duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 25.5

Národné zaobchádzanie

1. Pokiaľ ide o všetky kategórie práv duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola, každá zmluvná strana poskytne štátnym príslušníkom druhej zmluvnej strany zaobchádzanie nemenej priaznivé, než je zaobchádzanie, ktoré poskytuje svojim vlastným štátnym príslušníkom, pokiaľ ide o ochranu¹ práv duševného vlastníctva, s výhradou výnimiek už stanovených v Parížskom dohovore, Bernskom dohovore, Rímskom dohovore alebo v Zmluve o duševnom vlastníctve vo vzťahu k integrovaným obvodom, podpísanej vo Washingtone 26. mája 1989, a Zmluve WIPO o umeleckých výkonoch a zvukových záznamoch podpísanej v Ženeve 20. decembra 1996. Pokiaľ ide o výkonných umelcov, výrobcov zvukových záznamov a vysielacie organizácie, táto povinnosť sa vzťahuje iba na práva stanovené v tejto kapitole.

¹ Na účely tohto odseku pojem „ochrana“ zahŕňa záležitosti, ktoré majú vplyv na dostupnosť, nadobúdanie, rozsah, zachovávanie, a presadzovanie práv duševného vlastníctva, ako aj záležitosti, ktoré ovplyvňujú využívanie práv duševného vlastníctva a ktoré sú osobitne upravené v tejto kapitole. Okrem toho na účely tohto odseku pojem „ochrana“ zahŕňa aj opatrenia na zabránenie obchádzaniu účinných technologických opatrení a opatrení týkajúcich sa informácií na správu práv.

2. Zmluvná strana môže využiť výnimky povolené v odseku 1 v súvislosti so svojimi súdnymi a administratívnymi postupmi vrátane požiadavky, aby štátny príslušník druhej zmluvnej strany určil adresu na doručovanie v rámci postupu na jej území alebo vymenoval zástupcu na jej území, za predpokladu, že takáto výnimka:

- a) je potrebná na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo s inými právnymi predpismi zmluvnej strany, ktoré nie sú v rozpore s touto kapitolou, a
- b) sa neuplatňuje spôsobom, ktorý by predstavoval skryté obmedzenie obchodu.

3. Odsek 1 sa nevzťahuje na postupy uvedené v mnohostranných dohodách uzavretých pod záštitou WIPO v súvislosti s nadobudnutím alebo zachovaním práv duševného vlastníctva.

ČLÁNOK 25.6

Duševné vlastníctvo a verejné zdravie

1. Zmluvné strany uznávajú význam Vyhlásenia o dohode TRIPS a verejnom zdraví prijatého 14. novembra 2001 na konferencii ministrov WTO v Dauhe (ďalej len „vyhlásenie z Dauhy“). Zmluvné strany pri výklade a vykonávaní práv a povinností vyplývajúcich z tejto kapitoly zabezpečia súlad s týmto vyhlásením.

2. Každá zmluvná strana vykoná článok 31*bis* dohody TRIPS, ako aj prílohu a dodatok k uvedenej prílohe, ktoré nadobudli platnosť 23. januára 2017.

ČLÁNOK 25.7

Vyčerpanie práv

Žiadnym z ustanovení tejto dohody sa nebráni zmluvnej strane určiť, či alebo za akých podmienok sa podľa jej právneho systému uplatňuje vyčerpanie práv duševného vlastníctva.

ODDIEL B

NORMY TÝKAJÚCE SA PRÁV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PODODDIEL 1

AUTORSKÉ PRÁVO A PRÁVA SÚVISIACE S AUTORSKÝM PRÁVOM

ČLÁNOK 25.8

Medzinárodné dohody

1. Každá zmluvná potvrdzuje svoj záväzok a dodržiava:
 - a) Bernský dohovor;
 - b) Rímsky dohovor;
 - c) Zmluvu WIPO o autorskom práve (WCT), podpísanú v Ženeve 20. decembra 1996;

- d) WPPT; a
 - e) Marrákešsku zmluvu o uľahčení prístupu k uverejneným dielam pre osoby nevidiace, zrakovo postihnuté alebo postihnuté inou poruchou čítania, podpísanú v Marrákeši 27. júna 2013.
2. Každá zmluvná strana vynaloží všetko primerané úsilie na ratifikáciu Pekinskej zmluvy o audiovizuálnych umeleckých výkonoch, ktorá bola prijatá v Pekingu 24. júna 2012, alebo na pristúpenie k nej.

ČLÁNOK 25.9

Autori

Každá zmluvná strana stanoví pre autorov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie ich diel, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- b) každú formu verejného rozširovania originálu alebo rozmnoženiny diela predajom alebo iným spôsobom;

- c) každý verejný prenos ich diel po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí, a
- d) obchodný prenájom originálov alebo rozmnoženín ich počítačových programov alebo kinematografických diel verejnosti.

ČLÁNOK 25.10

Výkonní umelci

Každá zmluvná strana stanoví pre výkonných umelcov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) vyhotovovanie záznamov¹ ich umeleckých výkonov;
- b) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie záznamov ich umeleckých výkonov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- c) verejné rozširovanie záznamov ich umeleckých výkonov predajom alebo iným spôsobom;

¹ „záznam“ je zachytenie zvukov alebo ich vyjadrenia, z ktorého ich možno pomocou zariadenia vnímať, rozmnožovať alebo rozširovať.

- d) sprístupňovanie záznamov ich umeleckých výkonov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom; a
- e) bezdrôtové vysielanie a verejný prenos ich umeleckých výkonov, s výnimkou prípadu, keď výkon je sám už vysielaným výkonom alebo keď sa uskutočňuje zo záznamu.

ČLÁNOK 25.11

Výrobcovia zvukových záznamov

Každá zmluvná strana stanoví pre výrobcov zvukových záznamov výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie ich zvukových záznamov, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti;
- b) verejné rozširovanie ich zvukových záznamov vrátane ich rozmnoženín predajom alebo iným prevodom vlastníctva;

- c) sprístupňovanie ich zvukových záznamov verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nim môže mať prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí; a
- d) obchodný prenájom ich zvukových záznamov verejnosti.

ČLÁNOK 25.12

Vysielacie organizácie

Každá zmluvná strana stanoví pre vysielacie organizácie výhradné právo povoliť alebo zakázať:

- a) záznam ich vysielania prenášaného bezdrôtovými prostriedkami;
- b) priame alebo nepriame, časovo obmedzené alebo trvalé rozmnožovanie záznamov ich vysielania prenášaného bezdrôtovými prostriedkami, a to akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, vcelku alebo sčasti a
- c) bezdrôtový prenos ich vysielania, ako aj verejný prenos¹ ich televízneho vysielania, ak sa tento verejný prenos uskutočňuje na miestach prístupných verejnosti za vstupné.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z ustanovení tohto odseku nebráni zmluvnej strane určiť podmienky, na základe ktorých sa toto právo môže uplatňovať, v súlade s článkom 13 písm. d) Rímskeho dohovoru.

ČLÁNOK 25.13

Vysielanie a verejný prenos zvukových záznamov vydaných na obchodné účely¹

1. Každá zmluvná strana stanoví právo s cieľom zabezpečiť, aby používateľ zaplatil jednorazovú primeranú odmenu výkonným umelcom a výrobcom zvukových záznamov, ak sa zvukový záznam vydaný na obchodné účely alebo jeho rozmnoženina použijú vo vysielaní alebo verejnom prenose².
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa jednorazová primeraná odmena uvedená v odseku 1 rozdelila medzi príslušných výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov. Ak neexistuje dohoda medzi výkonnými umelcami a výrobcami zvukových záznamov, každá zmluvná strana môže prijať právne predpisy, ktorými sa stanovujú podmienky rozdelenia takejto jednorazovej primeranej odmeny medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

¹ Každá zmluvná strana môže priznať výkonným umelcom a výrobcom zvukových záznamov rozsiahlejšie práva, pokiaľ ide o vysielanie a verejný prenos zvukových záznamov vydaných na obchodné účely.

² Na účely tohto článku „verejný prenos“ nezahŕňa sprístupňovanie zvukového záznamu verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť k nemu môže mať prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom.

ČLÁNOK 25.14

Trvanie ochrany

1. Práva autora diela trvajú počas života autora a najmenej 70 rokov po smrti autora bez ohľadu na dátum, keď bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti¹.
2. V prípade spoluautorského diela platí, že trvanie ochrany uvedené v odseku 1 sa počíta od smrti autora, ktorý žil najdlhšie.
3. Pri anonymných alebo pseudonymných dielach trvá ochrana najmenej 70 rokov po tom, čo bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti. Ak však autorom prijatý pseudonym nevzbudzuje pochybnosti o totožnosti autora alebo ak autor prezradí svoju totožnosť počas obdobia uvedeného v prvej vete, uplatňuje sa trvanie ochrany stanovené v odseku 1.
4. Trvanie ochrany filmového alebo audiovizuálneho diela uplynie najskôr 70 rokov po smrti autora, ktorý žil najdlhšie. Osoby, ktoré sa majú považovať za autorov filmového alebo audiovizuálneho diela, sa určia na základe zákonov a iných právnych predpisov zmluvných strán.

¹ Ak zmluvná strana poskytuje osobitné trvanie ochrany v prípadoch, keď je ako nositeľ práv určená právnická osoba, ochrana trvá najmenej 70 rokov po tom, čo bolo dielo oprávnené sprístupnené verejnosti.

5. Práva vysielacích organizácií uplynú 50 rokov po dni prvého vysielania.
6. Práva výkonných umelcov uplynú najskôr 50 rokov po dni vyhotovenia záznamu ich umeleckého výkonu; pričom:
- a) ak bol záznam umeleckého výkonu oprávnene uverejnený alebo, ak to zmluvná strana stanovuje, oprávnene uvedený na verejnosti v období 50 rokov uvedenom v tomto odseku, trvanie ochrany sa počíta od dátumu prvého takéhoto uverejnenia alebo, ak to zmluvná strana stanovuje, prvého takéhoto uvedenia na verejnosti. Ak zmluvná strana stanovuje obe možnosti, trvanie ochrany sa počíta na základe toho, ktorá udalosť nastane skôr, a
 - b) ak bol zvukový záznam umeleckého výkonu oprávnene uverejnený alebo, ak to zmluvná strana stanovuje, oprávnene uvedený na verejnosti v období 50 rokov uvedenom v tomto odseku, trvanie ochrany uplynie najskôr 70 rokov po dátume prvého takéhoto uverejnenia alebo, ak to zmluvná strana stanovuje, prvého takéhoto uvedenia na verejnosti. Ak zmluvná strana stanovuje obe možnosti, trvanie ochrany sa počíta na základe toho, ktorá udalosť nastane skôr.

7. Práva výrobcov zvukových záznamov uplynú najskôr 50 rokov po vyhotovení záznamu. Ak bol však zvukový záznam oprávnenne uverejnený alebo prípade, keď to zmluvná strana uvádza, oprávnenne uvedený na verejnosti v tomto období, takéto práva uplynú najskôr 70 rokov po dátume prvého takéhoto uverejnenia alebo v prípade, keď to zmluvná strana uvádza, prvého takéhoto uvedenia na verejnosti. Zmluvné strany môžu prijať alebo zachovať účinné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa zisk vytvorený počas 20 rokov ochrany po uplynutí 50 rokov spravodlivo rozdelil medzi výkonných umelcov a výrobcov zvukových záznamov.

ČLÁNOK 25.15

Právo na ďalší predaj

1. Každá zmluvná strana stanoví v prospech autora pôvodného umeleckého grafického alebo výtvarného diela „právo na ďalší predaj“, ktoré sa vymedzuje ako nescudziteľné právo, ktorého sa nemožno vzdať, a to ani vopred, na získanie licenčného poplatku vychádzajúceho z predajnej ceny získanej za každý ďalší predaj diela po prvom prevode diela autorom¹.
2. Právo na ďalší predaj uvedené v odseku 1 sa vzťahuje na všetky úkony ďalšieho predaja, na ktorých sa v úlohe predávajúcich, kupujúcich alebo sprostredkovateľov zúčastňujú odborníci na trh s umením, napríklad aukčné siene, umelecké galérie a vo všeobecnosti všetci obchodníci s umeleckými dielami.

¹ Bez ohľadu na tento článok sa v prípade Čile môže v súvislosti s výpočtom licenčných poplatkov naďalej uplatňovať článok 36 prvý odsek zákona č. 17.366 z 28. augusta 1970, zmeneného zákonom č. 21.045 z 13. októbra 2017.

3. Každá zmluvná strana môže stanoviť, že právo na ďalší predaj uvedené v odseku 1 sa nevzťahuje na úkony ďalšieho predaja, ak predávajúci nadobudol dielo priamo od autora maximálne do troch rokov pred týmto ďalším predajom a ak cena ďalšieho predaja nepresiahne určitú minimálnu sumu.

ČLÁNOK 25.16

Kolektívna správa práv

1. Zmluvné strany podporujú spoluprácu medzi svojimi príslušnými organizáciami kolektívnej správy na účely podpory dostupnosti diel a iných predmetov ochrany na územiach zmluvných strán a prevodu príjmov z práv medzi príslušnými organizáciami kolektívnej správy na použitie týchto diel alebo iných predmetov ochrany.
2. Zmluvné strany podporujú transparentnosť organizácií kolektívnej správy, najmä pokiaľ ide o príjmy z práv, ktoré vyberajú, zrážky, ktoré uplatňujú na vybrané príjmy z práv, použitie vybraných príjmov z práv, politiku distribúcie a ich repertoár.
3. Každá zmluvná strana zaistí, aby sa organizácie kolektívnej správy usadené na jej území, ktoré zastupujú inú organizáciu kolektívnej správy usadenú na území druhej zmluvnej strany prostredníctvom dohody o zastúpení, podporovali v tom, aby presne, pravidelne a riadne vyplácali sumy dlžné zastupovanej organizácii kolektívnej správy a takisto poskytovali zastupovanej organizácii kolektívnej správy informácie o výške príjmov z práv vybraných v jej mene a o všetkých zrážkach vykonaných z tohto príjmu z práv.

ČLÁNOK 25.17

Obmedzenia a výnimky

Každá zmluvná strana stanoví obmedzenia práv alebo výnimky z práv stanovených v článkoch 25.9 až 25.13 len v určitých osobitných prípadoch, ktoré nie sú v rozpore s bežným použitím diela alebo iného predmetu ochrany a ktoré neodôvodnene nezasahujú do oprávnených záujmov nositeľov práv.

ČLÁNOK 25.18

Ochrana technologických opatrení

1. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti obchádzaniu akýchkoľvek účinných technologických opatrení, ktoré dotknutá osoba uskutočňuje, vediac, alebo za odôvodneného predpokladu, že si je vedomá toho, že sleduje cieľ obchádzať tieto opatrenia.
2. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti výrobe, dovozu, rozširovaniu, predaju, nájmu, propagovaniu predaja alebo nájmu, alebo vlastneniu na obchodné účely zariadení, výrobkov alebo súčiastok, alebo poskytovaniu služieb, ktoré:
 - a) sa ponúkajú, propagujú alebo predávajú na účely obchádzania akýchkoľvek účinných technologických opatrení;

- b) z komerčného hľadiska majú okrem obchádzania akýchkoľvek účinných technologických opatrení iba obmedzený účel alebo použitie alebo
- c) sú predovšetkým navrhnuté, vyrobené, prispôbené alebo prevádzkované na to, aby umožnili alebo uľahčili obchádzanie akýchkoľvek účinných technologických opatrení.

3. Na účely tohto pooddielu „technologické opatrenie“ je akákoľvek technológia, zariadenie alebo súčiastka, ktorá je pri bežnom spôsobe svojho použitia navrhnutá na to, aby predchádzala konaniu alebo obmedzovala konanie vo vzťahu k dielam alebo iným predmetom ochrany¹, ktoré nie je povolené nositeľom akéhokoľvek autorského práva alebo práva súvisiaceho s autorským právom, podľa právnych predpisov zmluvnej strany. Technologické opatrenia sa pokladajú za účinné, keď je použitie chráneného diela alebo iného predmetu ochrany pod kontrolou nositeľov práv prostredníctvom uplatňovania kontroly prístupu alebo ochranného procesu, ako je šifrovanie, kódovanie alebo iná úprava diela alebo iného predmetu ochrany, alebo mechanizmu kontroly kopírovania, ktorým sa dosahuje cieľ ochrany.

4. Bez ohľadu na právnu ochranu stanovenú v odseku 1 tohto článku, ak nositelia práv neprijmú dobrovoľné opatrenia, každá zmluvná strana môže podľa potreby prijať vhodné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby primeraná právna ochrana proti obchádzaniu účinných technologických opatrení stanovená v súlade s týmto článkom nebránila osobám oprávneným využívať výnimky alebo obmedzenia stanovené v súlade s článkom 25.17 v tom, aby takéto výnimky alebo obmedzenia využívali.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že pojem „dielo alebo iný predmet ochrany“ v tejto vete sa nevzťahuje na diela alebo iné predmety ochrany, v prípade ktorých uplynulo trvanie ochrany.

ČLÁNOK 25.19

Povinnosti týkajúce sa informácií o správe práv

1. Každá zmluvná strana poskytne primeranú právnu ochranu proti akejkoľvek osobe, ktorá vedome bez oprávnenia uskutočňuje ktorúkoľvek z ďalej uvedených činností, ak táto osoba vie alebo má opodstatnené dôvody vedieť, že svojím konaním spôsobuje, umožňuje, uľahčuje alebo zatajuje porušovanie akéhokoľvek autorského práva alebo akýchkoľvek práv súvisiacich s autorským právom, ktoré sú stanovené v právnych predpisoch zmluvnej strany:
 - a) odstránenie alebo zmena akýchkoľvek elektronických informácií na správu práv a
 - b) distribúciu, dovoz na účel distribúcie, vysielanie, verejný prenos alebo sprístupňovanie verejnosti diel alebo iných predmetov ochrany podľa tohto pododdielu, z ktorých boli bez oprávnenia odstránené alebo na ktorých boli zmenené elektronické informácie na správu práv.
2. Na účely tohto článku „informácie na správu práv“ sú akékoľvek informácie poskytnuté nositeľmi práv, ktoré označujú dielo alebo iný predmet ochrany uvedený v tomto článku, autora alebo akéhokoľvek iného nositeľa práv, alebo informácie o podmienkach používania diela alebo iného predmetu ochrany a akékoľvek čísla alebo kódy, ktoré predstavujú takéto informácie.
3. Odsek 2 sa uplatňuje, ak je ktorákoľvek z týchto informácií spojená s rozmnožením diela alebo iného predmetu ochrany uvedeného v tomto článku alebo sa zdá, že je spojená s ich verejným prenosom.

PODODDIEL 2

OCHRANNÉ ZNÁMKY

ČLÁNOK 25.20

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana:

- a) dodržiava Protokol k Madridskej dohode o medzinárodnom zápise ochranných známk prijatý v Madride 27. júna 1989, zmenený 12. novembra 2007;
- b) dodržiava Dohovor o práve ochrannej známky prijatý v Ženeve 27. októbra 1994 a Niceskú dohodu o medzinárodnom triedení výrobkov a služieb pre zápis známk z 15. júna 1957, zmenenú 28. septembra 1979, a
- c) vynaloží všetko primerané úsilie na pristúpenie k Singapurskému dohovoru o práve ochrannej známky podpísanému v Singapure 27. marca 2006.

ČLÁNOK 25.21

Práva z ochrannej známky

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby majiteľ zapísanej ochrannej známky mal výhradné právo zabrániť tretím stranám, ktoré nemajú jeho súhlas, používať v obchodnom styku zhodné alebo podobné označenia s tými, pre ktoré je ochranná známka zapísaná, ak by takéto použitie spôsobilo pravdepodobnosť zámeny. V prípade používania zhodného označenia pre zhodné tovary alebo služby sa predpokladá, že existuje pravdepodobnosť zámeny.

ČLÁNOK 25.22

Postup pri zápise

1. Každá zmluvná strana zavedie systém zápisu ochranných známk, v ktorom sa každé konečné zamietavé rozhodnutie vrátane čiastočného zamietnutia zápisu, ktoré prijme príslušná správa ochranných známk, riadne odôvodní a písomne oznámi príslušnej strane.
2. Každá zmluvná strana poskytne tretím osobám možnosť namietat' proti prihláškam ochranných známk alebo, ak je to možné na základe jej práva, proti zápisom ochranných známk. Konanie o takýchto námietkach musí mať kontradiktórny charakter.

3. Každá zmluvná strana zriadi verejne dostupnú elektronickú databázu prihlášok ochranných známok a zapísaných ochranných známok.

ČLÁNOK 25.23

Všeobecne známe ochranné známky

Na účely naplnenia ochrany všeobecne známych ochranných známok, ako sa stanovuje v článku 6a Parížskeho dohovoru a článku 16 ods. 2 a 3 dohody TRIPS, zmluvné strany potvrdzujú dôležitosť spoločných odporúčaní o ustanoveniach týkajúcich sa ochrany všeobecne známych ochranných známok prijatých zhromaždením Únie na ochranu priemyslového vlastníctva a valným zhromaždením WIPO na tridsiatej štvrtej sérii zasadnutí zhromaždení členských štátov WIPO od 20. do 29. septembra 1999.

ČLÁNOK 25.24

Výnimky z práv vyplývajúcich z ochrannej známky

1. Každá zmluvná strana:
 - a) stanoví spravodlivé používanie opisných výrazov ako obmedzenej výnimky z práv z ochranných známok a

- b) môže stanoviť ďalšie obmedzené výnimky.
2. Odsek 1 sa uplatňuje, ak sa v rámci týchto výnimiek zohľadnia oprávnené záujmy majiteľa ochrannej známky a tretích strán.
3. Ochranná známka neoprávňuje majiteľa zakázať tretej strane používať v rámci obchodného styku:
- a) svoje vlastné meno alebo adresu;
 - b) údaje týkajúce sa druhu, kvality, množstva, zamýšľaného účelu, hodnoty, zemepisného pôvodu, času výroby tovaru alebo poskytnutia služby alebo iných vlastností tovaru alebo služieb alebo
 - c) ochrannú známku tam, kde je nevyhnutné uviesť zamýšľaný účel tovaru alebo služby, najmä pokiaľ ide o príslušenstvo alebo náhradné diely.
4. Odsek 2 sa uplatňuje v prípade, ak je používanie treťou stranou v súlade s čestným konaním v priemysle alebo obchode¹.

¹ Zmluvná strana môže alternatívne podmieniť takéto používanie tým, že nesmie byť zavádzajúce ani vytvárať možnosť zámeny u významnej časti verejnosti.

5. Zmluvná strana môže stanoviť, že ochranná známka neoprávňuje majiteľa zakázať tretej strane používať v obchodnom styku skoršie právo, ktoré sa vzťahuje len na istú oblasť, ak je toto právo uznané právnymi predpismi danej zmluvnej strany a je využívané len na území, na ktorom je uznané.

ČLÁNOK 25.25

Dôvody na zrušenie

1. Každá zmluvná strana stanoví, že ochranná známka môže byť zrušená, ak nebola počas nepretržitého obdobia piatich rokov skutočne používaná na príslušnom území v spojení s tovarom alebo so službami, pre ktoré bola zapísaná, a na jej nepoužívanie neexistujú žiadne náležité dôvody. Zmluvná strana však môže stanoviť, že žiadna osoba nesmie žiadať, aby práva majiteľa na ochrannú známku boli zrušené, ak sa ochranná známka začala v období medzi uplynutím uvedeného päťročného obdobia a podaním návrhu na zrušenie skutočne používať alebo sa jej používanie obnovilo. Začatie alebo obnovenie používania počas obdobia troch mesiacov pred podaním návrhu na zrušenie, ktoré začalo najskôr po uplynutí nepretržitého päťročného obdobia nepoužívania, sa však nebude brať do úvahy, ak prípravy na toto začatie alebo obnovenie začali až potom, ako sa majiteľ dozvedel, že môže byť podaný návrh na zrušenie.

2. Ochranná známka môže byť zrušená aj vtedy, ak po dni, keď bola zapísaná, sa v dôsledku konania alebo nekonania majiteľa ochranná známka stane obvyklým pomenovaním v obchode pre tovar alebo službu, pre ktoré je zapísaná¹.

ČLÁNOK 25.26

Prihlášky v zlej viere

Ochranná známka môže byť vyhlásená za neplatnú, ak prihlasovateľ podal prihlášku ochrannej známky v zlej viere. Každá zmluvná strana môže takisto stanoviť, že takáto ochranná známka sa nezapíše.

¹ Ochranná známka takisto môže byť zrušená, ak po dni, keď bola zapísaná, by sa ňou v dôsledku jej používania majiteľom ochrannej známky alebo s jeho súhlasom v súvislosti s tovarom alebo službami, pre ktoré bola zapísaná, mohla zavádzať verejnosť, predovšetkým pokiaľ ide o povahu, kvalitu alebo zemepisný pôvod tohto tovaru alebo týchto služieb.

PODODDIEL 3

DIZAJNY¹

ČLÁNOK 25.27

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana vynaloží všetko primerané úsilie, aby pristúpila k Ženevskému aktu Haagskej dohody o medzinárodnom zápise priemyselných dizajnov prijatému v Ženeve 2. júla 1999.

ČLÁNOK 25.28

Ochrana zapísaných dizajnov²

1. Každá zmluvná strana poskytne ochranu nezávisle vytvoreným dizajnom, ktoré sú nové alebo pôvodné³. Táto ochrana sa poskytuje prostredníctvom zápisu a majiteľovi dizajnu z nej vyplývajú výhradné práva v súlade s ustanoveniami tohto článku.

¹ Odkazy na dizajny v tejto kapitole sa vzťahujú zapísané priemyselné dizajny.

² Únia poskytuje ochranu aj nezapísaným dizajnom, ak spĺňajú požiadavky nariadenia Rady (ES) č. 6/2002 z 12. decembra 2001 o dizajnoch Spoločenstva (Ú. v. ES L 3, 5.1.2002, s. 1).

³ Zmluvná strana môže vo svojich právnych predpisoch stanoviť, že dizajny tiež musia mať jedinečný charakter. Podľa Európskej únie má dizajn jedinečný charakter, ak sa celkový dojem, ktorý vyvoláva u informovaného používateľa, odlišuje od celkového dojmu vyvolaného u takéhoto používateľa akýmkoľvek dizajnom, ktorý už bol sprístupnený verejnosti.

2. Majiteľ zapísaného dizajnu má právo zabrániť tretím osobám, ktoré nemajú jeho súhlas, aby prinajmenšom vytvárali, predávali, dovážali či vyvážali výrobok, na ktorom sa používa alebo v ktorom je zahrnutý chránený dizajn alebo v ktorom sa používajú prvky, na ktorých sa používa alebo v ktorých je stelesnený chránený dizajn, ak sa takéto činnosti vykonávajú na obchodné účely, neodôvodnene zasahujú do bežného použitia dizajnu alebo nie sú zlučiteľné s poctivým obchodným stykom.

3. Dizajn aplikovaný na výrobku alebo začlenený do výrobku, ktorý tvorí súčasť zloženého výrobku, sa považuje za nový alebo pôvodný:

- a) ak súčasť po začlenení do zloženého výrobku zostáva viditeľná počas bežného používania zloženého výrobku a
- b) ak viditeľné znaky súčasti uvedenej v písmene a) spĺňajú požiadavky týkajúce sa novosti alebo pôvodnosti.

4. Na účely odseku 3 písm. a) „bežné používanie“ je používanie koncovým používateľom, s výnimkou údržby, servisu alebo opravy.

ČLÁNOK 25.29

Trvanie ochrany

Trvanie využiteľnej doby ochrany je najmenej 15 rokov odo dňa podania prihlášky.

ČLÁNOK 25.30

Výnimky a vylúčenia

1. Každá zmluvná strana môže zaviesť obmedzené výnimky z ochrany dizajnov pod podmienkou, že takéto výnimky nebudú neprimerane v rozpore s bežným využitím chránených dizajnov, ani nebudú neodôvodnene zasahovať do oprávnených záujmov majiteľa chráneného dizajnu a že sa zohľadnia oprávnené záujmy tretích strán.
2. Ochrana dizajnov sa nevzťahuje na dizajny, ktoré sú dané najmä technickými alebo funkčnými hľadiskami.

3. Dizajn nespočíva v znakoch vonkajšej úpravy výrobku, ktoré sa nevyhnutne musia reprodukovať v ich presnej forme a rozmeroch, aby výrobok, do ktorého je dizajn začlenený alebo na ktorom je dizajn použitý, mohol byť mechanicky spojený s iným výrobkom alebo umiestnený do tohto výrobku, okolo tohto výrobku alebo oproti tomuto výrobku tak, aby každý výrobok mohol plniť svoju funkciu.

4. Odchyľne od odseku 3 dizajn môže spočívať v dizajne, ktorého účelom je umožniť viacnásobné zostavenie alebo spojenie vzájomne zameniteľných výrobkov v rámci stavebnicového systému.

ČLÁNOK 25.31

Vzťah k autorskému právu

Na dizajn sa môže vzťahovať aj ochrana podľa zákona zmluvnej strany o autorskom práve, a to odo dňa, keď bol dizajn vytvorený alebo akejkoľvek forme zaznamenaný. Každá zmluvná strana určí rozsah a podmienky, za ktorých sa takáto ochrana poskytuje, vrátane požadovaného stupňa pôvodnosti.

PODODDIEL 4

ZEMEPISNÉ OZNAČENIA

ČLÁNOK 25.32

Vymedzenie pojmu a rozsah pôsobnosti

1. Na účely tejto dohody „zemepisné označenie“ je označenie, ktoré označuje určitý tovar ako tovar s pôvodom na území zmluvnej strany alebo v regióne či lokalite nachádzajúcej sa na jej území, ak možno pripísať danú kvalitu, povesť alebo iné charakteristické vlastnosti tovaru v podstatnej miere jeho zemepisnému pôvodu.
2. Tento pododdiel sa uplatňuje na zemepisné označenia, ktoré označujú výrobky uvedené v prílohe 25-C.
3. Zmluvné strany sa dohodli, že po nadobudnutí platnosti tejto dohody zvážia rozšírenie rozsahu pôsobnosti zemepisných označení, na ktoré sa vzťahuje tento pododdiel, na zemepisné označenia iných druhov výrobkov, na ktoré sa nevzťahuje odsek 2, a najmä na remeselné výrobky, a to na základe zohľadnenia legislatívneho vývoja zmluvných strán.

4. Zmluvná strana chráni zemepisné označenia druhej zmluvnej strany v súlade s týmto pododdielom, ak sú tieto zemepisné označenia ako také chránené v krajine pôvodu.

ČLÁNOK 25.33

Zoznam zemepisných označení

Každá zmluvná strana po preskúmaní právnych predpisov druhej zmluvnej strany uvedených v prílohe 25-A a zemepisných označení druhej zmluvnej strany uvedených v prílohe 25-C a po vykonaní vhodných opatrení na účely uverejňovania v súlade s jej právnymi predpismi a postupmi chráni zemepisné označenia druhej zmluvnej strany uvedené v prílohe 25-C v súlade s úrovňou ochrany stanovenou v tomto pododdiele.

ČLÁNOK 25.34

Zmena zoznamu zemepisných označení

1. Zmluvné strany sa dohodli na možnosti zmeniť zoznam zemepisných označení uvedený v článku 25.33 podľa článku 25.40 ods. 1. Každé doplnenie prílohy 25-C zmluvnou stranou nesmie presiahnuť 45 zemepisných označení každé tri roky odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody. Zmluvné strany doplnia nové zemepisné označenia po ukončení námietkového konania v súlade s kritériami stanovenými v prílohe 25-B a po preskúmaní zemepisných označení k obojstrannej spokojnosti zmluvných strán.
2. Keď sa zmena zemepisného označenia uvedeného v prílohe 25-C týka malej zmeny súvisiacej s pravopisom zemepisného označenia uvedeného v zozname alebo odkazu na pomenovanie zemepisnej oblasti, ku ktorej ho možno pripísať, uplatňuje sa postup uvedený v článku 25.40 ods. 4.
3. Zemepisné označenie podľa odsekov 1 a 2 sa v zozname uvádza na základe vzájomnej dohody zmluvných strán

ČLÁNOK 25.35

Rozsah ochrany zemepisných označení

1. Zemepisné označenia uvedené v prílohe 25-C, ako aj označenia doplnené podľa článku 25.34, sú chránené proti:

- a) každému obchodnému použitiu zemepisného označenia pre výrobok, ktorý je výrobkom rovnakého typu a ktorý
 - i) nemá pôvod v mieste pôvodu uvedenom v prílohe 25-C pre toto zemepisné označenie, alebo
 - ii) má pôvod v mieste pôvodu uvedenom v prílohe 25-C pre toto zemepisné označenie, ale nebol zhotovený ani vyrobený v súlade so špecifikáciami výrobku s chráneným názvom, a to ani v prípade, že k názvu sú doplnené výrazy ako „druh“, „typ“, „štýl“, „imitácia“, „aróma“ alebo iné výrazy takéhoto druhu;
- b) použitiu akéhokoľvek spôsobu označovania alebo prezentácie výrobku, ktorým sa uvádza alebo naznačuje, že príslušný výrobok pochádza z inej zemepisnej oblasti, ako je skutočné miesto jeho pôvodu, spôsobom, ktorý predstavuje riziko, že sa verejnosť uvedie do omylu, pokiaľ ide o zemepisný pôvod výrobku;

- c) akémukoľvek inému použitiu, ktoré predstavuje akt nekalej súťaže v zmysle článku 10*bis* Parížskeho dohovoru, vrátane využívania dobrého mena zemepisného označenia alebo akéhokoľvek nepravdivého alebo zavádzajúceho označenia, pokiaľ ide o miesto pôvodu, pôvod, povahu alebo podstatné vlastnosti výrobku, na vnútornom alebo vonkajšom obale, reklamnom materiáli alebo v dokumentoch súvisiacich so samotným tovarom alebo akýchkoľvek praktík, ktoré môžu viesť spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.
2. Chránené zemepisné označenia sa na územiach zmluvných strán nesmú stať generickými názvami.
3. Na základe tohto pododdielu nevzniká povinnosť chrániť zemepisné označenia, ktoré nie sú chránené na území ich pôvodu alebo ktoré na ňom prestali byť chránené.
4. Zmluvná strana nevylučuje možnosť, že ochranu alebo uznanie zemepisného označenia môžu zrušiť príslušné orgány na území jeho pôvodu na základe toho, že chránený alebo uznaný výraz prestal spĺňať podmienky, na základe ktorých sa mu pôvodne priznala ochrana alebo uznanie na území jeho pôvodu.
5. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane, ak určité zemepisné označenie prestane byť na jej území pôvodu chránené. Takéto oznámenie sa uskutoční v súlade s postupmi stanovených v článku 25.40.

6. Žiadnym z ustanovení tohto pododdielu nie sú dotknuté práva akejkolvek osoby používať v rámci obchodného styku svoje meno alebo meno svojho predchodcu v podnikaní, okrem prípadov, keď sa takéto meno používa so zámerom uvádzať verejnosť do omylu.
7. Ochrana stanovená na základe tohto pododdielu sa uplatňuje na preklad zemepisných označení uvedených v prílohe 25-C, ak je s používaním takéhoto prekladu spojené riziko uvedenia verejnosti do omylu.
8. Ak je preklad zemepisného označenia zhodný so všeobecnými alebo opisnými výrazmi alebo obsahuje takéto výrazy vrátane podstatných a prídavných mien alebo obsahuje výrazom alebo výrazy, ktoré sú v bežnom jazyku zaužívané ako bežný názov pre výrobok na území zmluvnej strany, resp. ak zemepisné označenie s takýmto výrazom nie je zhodné, avšak obsahuje takýto výraz, týmto pododdielom nie je dotknuté právo žiadnej osoby používať tento výraz v spojení s daným výrobkom.
9. Ochrana stanovená na základe tohto pododdielu sa nevzťahuje na jednotlivú zložku viaczložkového výrazu, ktorý je chránený ako zemepisné označenie uvedené v dodatku 25-C-1, ak táto jednotlivá zložka¹ predstavuje termín v bežnom jazyku používaný ako bežný názov pre súvisiaci výrobok.

¹ V súlade s dodatkom 25-C-1, ktorý obsahuje výrazy, pre ktoré sa nepožaduje ochrana.

10. Žiadnym z ustanovení tohto pododdielu sa nebráni používaniu názvu odrody rastlín alebo plemena zvierat¹ na území zmluvnej strany v súvislosti s akýmkoľvek výrobkom.

11. V prípade nových zemepisných označení, ktoré sa majú doplniť v súlade s článkom 25.34, sa žiadnym ustanovením od zmluvnej strany nevyžaduje, aby chránila zemepisné označenie, ktoré je zhodné s výrazom, ktorý je v bežnom jazyku zaužívaný ako bežný názov súvisiaceho výrobku na území danej zmluvnej strany².

ČLÁNOK 25.36

Právo na používanie zemepisných označení

1. Názov chránený podľa tohto pododdielu ako zemepisné označenie môže používať ktorýkoľvek hospodársky subjekt uvádzajúci na trh výrobok, ktorý je v súlade s príslušnou špecifikáciou.

2. V prípade názvu chráneného podľa tohto pododdielu ako zemepisné označenie sa nevyžaduje žiadny zápis používateľov do registra ani ďalšie poplatky.

¹ Vo vysvetlivkách v prílohe 25-C sa vymedzujú odrody rastlín a plemená zvierat, ktorých používaniu sa nebráni.

² Pokiaľ ide o nové zemepisné označenia, ktoré sa majú doplniť, pri určovaní, či je výraz zaužívaný v bežnom jazyku ako bežný názov relevantného tovaru na území zmluvnej strany, sú orgány tejto zmluvnej strany oprávnené zohľadniť spôsob, akým spotrebitelia chápu výraz na území danej zmluvnej strany. Faktory relevantné pre takéto chápanie spotrebiteľa môžu zahŕňať: a) či sa výraz používa na označenie druhu predmetného výrobku, ako sa uvádza v príslušných zdrojoch, ako sú slovníky, noviny a príslušné webové sídla, alebo b) ako sa výrobok označovaný týmto výrazom uvádza na trh a používa v obchode na území danej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 25.37

Vzťah medzi ochrannými známkami a zemepisnými označeniami

1. Zmluvné strany odmietnu zapísať ochrannú známku, používanie ktorej by bolo v rozpore s článkom 25.35 a ktorá sa vzťahuje na rovnaký druh výrobku, za predpokladu, že žiadosť o zápis takejto ochrannej známky bola predložená po dátume podania žiadosti o ochranu zemepisného označenia na území dotknutej zmluvnej strany.
2. Ochranné známky zapísané v rozpore s odsekom 1 sa vyhlásia za neplatné, a to z úradnej moci alebo na žiadosť zainteresovanej strany a v súlade s právnymi predpismi a praxou zmluvných strán.
3. V prípade zemepisných označení uvedených v článku 25.33 je dátumom predloženia žiadosti o ochranu uvedenej v odseku 1 a 2 1. november 2022.
4. V prípade zemepisných označení doplnených do prílohy 25-C v súlade s článkom 25.34 je dátumom predloženia žiadosti o ochranu dátum predloženia žiadosti o ochranu zemepisného označenia druhej zmluvnej strane za predpokladu úspešného ukončenia postupu zmeny zoznamu zemepisných označení uvedeného v článku 25.34.

5. Zmluvné strany chránia zemepisné označenia, aj keď existuje predchádzajúca ochranná známka. Predchádzajúce ochranné známky zapísané v dobrej viere môžu byť obnovené a môžu sa pri nich vyskytovať zmeny, ktoré vyžadujú podanie nových prihlášok ochrannej známky, za predpokladu, že tieto zmeny nenarúšajú ochranu zemepisných označení a neexistujú dôvody na vyhlásenie ochrannej známky za neplatnú na základe právnych predpisov zmluvných strán.

6. Na účely odseku 5 tohto článku „predchádzajúca ochranná známka“ je ochranná známka, ktorej používanie je v rozpore s článkom 25.35, pričom v súvislosti s ňou bola podaná prihláška alebo bola zavedená na základe používania v dobrej viere, ak to umožňujú príslušné právne predpisy, na území niektorej zo zmluvných strán pred dňom predloženia žiadosti o ochranu zemepisného označenia druhou zmluvnou stranou podľa tejto dohody.

ČLÁNOK 25.38

Presadzovanie ochrany

Každá zmluvná strana bude presadzovať ochranu stanovenú v článkoch 25.35, 25.36 a 25.37 pomocou správnych opatrení na žiadosť zainteresovanej strany. Každá zmluvná strana zabezpečí v rámci svojich právnych predpisov a praxe dodatočné administratívne a súdne opatrenia s cieľom zabrániť neoprávnenému používaniu chránených zemepisných označení alebo ho zastaviť.

ČLÁNOK 25.39

Všeobecné pravidlá

1. Od zmluvnej strany sa nevyžaduje, aby chránila názov ako zemepisné označenie podľa tohto pododdielu, ak je tento názov v rozpore s názvom odrody rastlín alebo plemena zvierat a v dôsledku toho by mohol viesť spotrebiteľov do omylu, pokiaľ ide o skutočný pôvod výrobku.
2. Ak sú zemepisné označenia zmluvných strán homonymné, druhá zmluvná strana udelí ochranu každému zemepisnému označeniu za predpokladu, že sa v praxi dostatočne rozlišuje medzi podmienkami používania a prezentácie týchto názvov, aby nebol spotrebiteľ uvedený do omylu.
3. Ak zmluvná strana v kontexte dvojstranných rokovaní s treťou krajinou navrhne chrániť zemepisné označenie tejto tretej krajiny, ktoré je homonymné so zemepisným označením druhej zmluvnej strany, informuje o tejto skutočnosti druhú zmluvnú stranu, pričom jej umožní vyjadriť sa pred tým, ako sa toto zemepisné označenie začne chrániť.
4. Dovozy, vývoz a uvádzanie na trh výrobkov zodpovedajúcich zemepisným označeniam uvedeným v prílohe 25-C sa uskutočňujú v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi, ktorá sa uplatňujú na území zmluvnej strany, na ktorom sa tieto výrobky uvádzajú na trh.
5. Akúkoľvek záležitosť vyplývajúcu zo špecifikácií výrobku v súvislosti s chránenými zemepisnými označeniami rieši podvýbor uvedený v článku 25.40.

6. Zemepisné označenia chránené podľa tohto pododdielu môže zrušiť len zmluvná strana, v ktorej má predmetný výrobok pôvod. Zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane, ak určité zemepisné označenie uvedené v prílohe 25-C prestane byť na jej území chránené. Po takomto oznámení sa príloha 25-C zmení podľa článku 25.40 ods. 3.

7. Špecifikácia výrobku uvedená v tomto pododdieli je špecifikácia výrobku schválená orgánmi zmluvnej strany na území, ktorej má výrobok pôvod, vrátane jej všetkých schválených zmien.

ČLÁNOK 25.40

Podvýbor, spolupráca a transparentnosť

1. Na účely tohto pododdielu môže podvýbor uvedený v článku 25.66 odporučiť Rade pre obchod, aby podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a) zmenila:

- a) prílohu 25-A, pokiaľ ide o odkazy na právo uplatniteľné v zmluvných stranách;
- b) prílohu 25-B, pokiaľ ide o kritériá, ktoré sa majú zahrnúť do námietkového konania, a
- c) prílohu 25-C, pokiaľ ide o zemepisné označenia.

2. Na účely tohto pododdielu podvýbor uvedený v článku 25.66 zodpovedá za výmenu informácií o:

- a) vývoji v oblasti právnych predpisov a politiky v súvislosti so zemepisnými označeniami;
- b) zemepisných označeniach na účely posúdenia ich ochrany v súlade s týmto pododdielom a
- c) akejkolvek inej otázke spoločného záujmu v oblasti zemepisných označení.

3. Po oznámení uvedenom v článku 25.39 ods. 6 podvýbor odporučí Rade pre obchod zmenu prílohy 25-C v súlade s odsekom 1 písm. c) tohto článku s cieľom ukončiť ochranu podľa tejto dohody.

4. V prípade malej zmeny súvisiacej s pravopisom zemepisného označenia uvedeného v zozname alebo odkazu na pomenovanie zemepisnej oblasti, ku ktorej ho možno pripísať, zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane v podvýbore takúto zmenu spoločne s jej vysvetlením. Podvýbor odporučí Rade pre obchod, aby podľa článku 33.1 ods. 6 písm. a) zmenila prílohu 25-C na základe takejto malej zmeny.

5. Zmluvné strany buď priamo, alebo prostredníctvom podvýboru zostanú v kontakte vo všetkých záležitostiach súvisiacich s vykonávaním a fungovaním tohto pododdielu. Zmluvná strana môže od druhej zmluvnej strany požadovať najmä poskytnutie informácií o špecifikáciách výrobku a ich zmenách, ako aj o príslušných kontaktných miestach na účely administratívneho presadzovania.

6. Zmluvné strany môžu sprístupniť špecifikácie výrobkov alebo ich zhrnutie, ako aj kontaktné miesta na účely administratívneho presadzovania týkajúce sa zemepisných označení druhej zmluvnej strany, ktoré sú chránené podľa tohto pododdielu.

ČLÁNOK 25.41

Iná ochrana

1. Tento pododdiel sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán v súlade s Dohodou o založení WTO alebo inými mnohostrannými dohodami o práve duševného vlastníctva, v prípade ktorých sú Európska únia a Čile zmluvnými stranami.

2. Týmto pododdielom nie je dotknuté právo žiadať o uznanie a ochranu zemepisného označenia podľa príslušných právnych predpisov zmluvných strán.

PODODDIEL 5

PATENTY

ČLÁNOK 25.42

Medzinárodné dohody

Každá zmluvná strana¹ dodržiava Zmluvu o patentovej spolupráci, podpísanú vo Washingtone 19. júna 1970, v znení zmien z 28. septembra 1979 a naposledy upravenú 3. októbra 2001.

ČLÁNOK 25.43

Doplňujúca ochrana v prípade oneskoreného povolenia na uvádzanie liekov na trh

1. Zmluvné strany uznávajú, že lieky chránené patentom na ich území môžu podliehať pred uvedením na trh postupu povolenia na uvádzanie na trh alebo sanitárneho povolenia.

¹ V prípade Európskej únie povinnosť na základe tohto článku plnia členské štáty.

2. Každá zmluvná strana stanoví primeraný a účinný mechanismus, kterým sa poskytuje dodatočné trvanie ochrany s cieľom kompenzovať majiteľovi patentu skrátenie účinnej patentovej ochrany vyplývajúce z neprimeraných oneskorení¹ pri udeľovaní prvého povolenia na uvádzanie na trh alebo sanitárneho povolenia na svojom území. Dodatočné trvanie ochrany nesmie presiahnuť päť rokov.
3. Bez ohľadu na odsek 2 môže zmluvná strana poskytnúť ďalšiu ochranu v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi výrobku, ktorý je chránený patentom a ktorý podliehal postupu povolenia na uvádzanie na trh alebo sanitárneho povolenia, ako kompenzáciu majiteľovi patentu za skrátenie účinnej patentovej ochrany. Trvanie takejto ďalšej ochrany nesmie presiahnuť päť rokov².
4. V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že pri vykonávaní povinností vyplývajúcich z tohto článku môže každá zmluvná strana stanoviť podmienky a obmedzenia za predpokladu, že táto zmluvná strana naďalej naplňuje ustanovenia tohto článku.

¹ Na účely tohto článku neprimerané oneskorenie zahŕňa oneskorenie trvajúce aspoň dva roky v prípade prvej vecnej odpovede žiadateľovi odo dňa podania žiadosti o povolenie na uvádzanie na trh alebo sanitárne povolenie. Prípadné oneskorenia, ktoré nastanú pri udeľovaní povolenia na uvádzanie na trh alebo sanitárneho povolenia z dôvodu prieťahov, ktoré možno pripísať žiadateľovi, alebo prieťahov, nad ktorými orgán spracúvajúci žiadosti o povolenie na uvádzanie na trh alebo sanitárnu registráciu nemá kontrolu, sa pri určovaní trvania takéhoto oneskorenia nemusia započítavať.

² Týmto maximálnym trvaním nie je dotknuté možné ďalšie predĺženie obdobia ochrany v prípade liekov, pri ktorých sa vykonali pediatrické štúdie a výsledky týchto štúdií sa zohľadnili v informáciách o výrobku.

5. Každá zmluvná strana vynaloží maximálne úsilie na účinné a včasné spracovanie žiadostí o povolenie na uvádzanie liekov na trh alebo o ich sanitárnu registráciu s cieľom predchádzať neprimeraným alebo zbytočným oneskoreniam. S cieľom vyhnúť sa neprimeraným oneskoreniam môže zmluvná strana prijať alebo zachovať postupy, ktorými sa urýchlí spracovanie žiadostí o povolenie na uvádzanie na trh alebo sanitárne povolenie.

PODODDIEL 6

OCHRANA NEZVEREJNENÝCH INFORMÁCIÍ

ČLÁNOK 25.44

Rozsah ochrany obchodných tajomstiev

1. Každá zmluvná strana pri plnení svojej povinnosti dodržiavať dohodu TRIPS, a najmä článok 39 ods. 1 a 2 dohody TRIPS, stanoví primerané občianskoprávne súdne postupy a prostriedky nápravy pre každého vlastníka obchodného tajomstva s cieľom zabrániť získaniu, využitiu alebo sprístupneniu obchodného tajomstva a dosiahnuť nápravu za takéto získanie, využitie alebo sprístupnenie vždy, keď sa uskutoční spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami.

2. Na účely tohto pododdielu:

a) „obchodné tajomstvo“ sú informácie:

- i) ktoré sú tajné v tom zmysle, že nie sú ako celok alebo pri presnom usporiadaní a spojení ich častí všeobecne známe alebo bežne prístupné osobám v kruhoch, ktoré sa dotknutým druhom informácií bežne zaoberajú;
- ii) ktoré majú obchodnú hodnotu z dôvodu svojho utajenia a
- iii) v súvislosti s ktorými osoba, ktorá ich má právoplatne vo svojej držbe, prijala za daných okolností primerané kroky, aby ich udržala v tajnosti;

b) „vlastník obchodného tajomstva“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá oprávnene nakladá s obchodným tajomstvom.

3. Na účely tohto pododdielu sa za konanie v rozpore s čestnými obchodnými praktikami považuje prinajmenšom takéto konanie:

a) nadobudnutie obchodného tajomstva bez súhlasu vlastníka obchodného tajomstva, ak k nemu došlo prostredníctvom neoprávneného prístupu, privlastnenia si alebo kopírovania akýchkoľvek dokumentov, predmetov, materiálov, chemických látok alebo elektronických súborov, s ktorými oprávnene nakladá vlastník obchodného tajomstva a ktoré obsahujú obchodné tajomstvo alebo z ktorých možno obchodné tajomstvo odvodiť,

b) použitie alebo zverejnenie obchodného tajomstva vykonané bez súhlasu vlastníka obchodného tajomstva osobou, ktorá spĺňa ktorúkoľvek z týchto podmienok:

i) nadobudla obchodné tajomstvo spôsobom uvedeným v písmene a);

ii) porušuje dohodu o zachovaní dôvernosti alebo akúkoľvek inú povinnosť týkajúcu sa nesprístupnenia obchodného tajomstva alebo

iii) porušuje zmluvnú alebo akúkoľvek inú povinnosť týkajúcu sa obmedzenia použitia obchodného tajomstva;

c) nadobudnutie, použitie alebo zverejnenie obchodného tajomstva, ak je vykonané osobou, ktorá v čase nadobudnutia, použitia alebo zverejnenia obchodného tajomstva vedela alebo za daných okolností mala vedieť, že obchodné tajomstvo sa získalo priamo alebo nepriamo od inej osoby, ktorá obchodné tajomstvo používala alebo zverejňovala neoprávnene v zmysle písmena b).

4. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nemožno vykladať v tom zmysle, že sa ním vyžaduje, aby ktorákoľvek zmluvná strana považovala ktorékoľvek z nasledujúcich konaní za konanie v rozpore s čestnými obchodnými praktikami:

a) nezávislé objavenie alebo vytvorenie príslušnej informácie osobou;

b) reverzné inžinierstvo výrobku osobou, ktorá ho oprávnene vlastní a ktorá nemá žiadnu právoplatnú povinnosť obmedziť získavanie príslušných informácií;

- c) nadobudnutie, používanie alebo zverejňovanie informácií požadovaných alebo povolených právnymi predpismi zmluvnej strany; alebo
- d) využitie skúseností a zručností zamestnancov, ktoré boli čestne nadobudnuté v priebehu bežného výkonu ich zamestnania.

5. Žiadne z ustanovení tohto pododdielu nemožno vykladať v tom zmysle, že sa ním obmedzuje sloboda prejavu a právo na informácie vrátane slobody médií, ktoré sú chránené v každej zmluvnej strane.

ČLÁNOK 25.45

Občianske súdne konania a prostriedky nápravy v súvislosti s obchodnými tajomstvami

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby žiadna osoba, ktorá sa zúčastňuje na občianskom súdnom konaní uvedenom v článku 25.44 alebo ktorá má prístup k dokumentom, ktoré sú súčasťou týchto súdnych konaní, nemala povolenie používať alebo zverejňovať žiadne obchodné tajomstvo alebo údajné obchodné tajomstvo, ktoré príslušné súdne orgány v reakcii na riadne odôvodnený návrh dotknutej strany označili za dôverné a o ktorom sa dozvedela v dôsledku takejto účasti alebo prístupu.

2. V občianskom súdnom konaní uvedenom v článku 25.44 každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne orgány mali prinajmenšom právomoc:

- a) nariadiť predbežné opatrenia v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi zmluvnej strany s cieľom zabrániť nadobudnutiu, použitiu alebo zverejneniu obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami;
- b) nariadiť súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania na zabránenie nadobudnutiu, použitiu alebo zverejneniu obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami;
- c) nariadiť osobe, ktorá vedela alebo mala vedieť, že nadobudla, používala alebo zverejnila obchodné tajomstvo spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami, aby zaplatila vlastníkovi obchodného tajomstva náhradu škody zodpovedajúcu skutočnej ujme spôsobenej v dôsledku nadobudnutia, použitia alebo zverejnenia obchodného tajomstva;
- d) prijať osobitné opatrenia na zachovanie dôvernosti obchodného tajomstva alebo údajného obchodného tajomstva uvedeného v občianskom súdnom konaní v súvislosti s údajným nadobudnutím, použitím alebo zverejnením obchodného tajomstva spôsobom, ktorý je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami; takéto osobitné opatrenia môžu v súlade s právnymi predpismi dotknutej zmluvnej strany zahŕňať možnosť:
 - i) úplného alebo čiastočného obmedzenia prístupu k určitým dokumentom;
 - ii) obmedzenia prístupu k vypočutiam a ich príslušným záznamom alebo prepisom;

- iii) sprístupnenia verzie súdneho rozhodnutia, ktorá nemá dôverný charakter a v ktorej boli odstránené alebo redigované pasáže obsahujúce obchodné tajomstvá;
 - e) uložiť sankcie stranám alebo akýmkoľvek iným osobám zúčastneným na súdnom konaní, ktoré nesplnia alebo odmietnu splniť nariadenia príslušných súdnych orgánov, ktoré sa týkajú ochrany obchodného tajomstva alebo údajného obchodného tajomstva.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej justičné orgány nemali povinnosť uplatniť súdne postupy a prostriedky nápravy uvedené v článku 25.44, ak sa konanie, ktoré je v rozpore s čestnými obchodnými praktikami, vykoná v súlade s jej právnymi predpismi v záujme odhalenia nevhodného správania, protiprávneho konania alebo nezákonnej činnosti, alebo na účely ochrany oprávneného záujmu uznaného právnymi predpismi danej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 25.46

Ochrana nezverejnených údajov v súvislosti s liekmi

1. Ak zmluvná strana ako podmienku udelenia povolenia na uvádzanie na trh alebo sanitárneho povolenia lieku, v ktorom sa používa nová chemická látka, ktorá nebola predtým schválená, vyžaduje predloženie nezverejnených údajov o skúškach alebo iných údajov potrebných na určenie toho, či je použitie daného výrobku bezpečné a účinné, zmluvná strana chráni tieto údaje pred zverejnením tretím osobám, ak si vytvorenie týchto údajov vyžaduje značné úsilie, okrem prípadov, keď je zverejnenie nutné z dôvodu prevažujúceho verejného záujmu, resp. pokiaľ neboli podniknuté kroky na zabezpečenie ochrany týchto údajov pred nekalým obchodným použitím.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby najmenej päť rokov od dátumu prvého povolenia na uvádzanie na trh alebo sanitárneho povolenia u dotknutej zmluvnej strany liek, ktorý bol následne schválený na základe výsledkov predklinických alebo klinických skúšaní predložených v žiadosti o prvé povolenie na uvádzanie na trh alebo sanitárne povolenie, nebol uvedený na trh bez výslovného súhlasu vlastníka prvého povolenia na uvádzanie na trh alebo sanitárneho povolenia.
3. Nesmú existovať žiadne obmedzenia, ktorými by sa niektorej zmluvnej strane bránilo zaviesť skrátené povoľovacie postupy v prípade takýchto liekov na základe štúdie bioekvivalencie a biologickej dostupnosti.
4. Pri vykonávaní povinností vyplývajúcich z tohto článku môže každá zmluvná strana stanoviť podmienky a obmedzenia za predpokladu, že táto zmluvná strana naďalej naplňa ustanovenia tohto článku.

ČLÁNOK 25.47

Ochrana nezverejnených údajov v súvislosti s agrochemickými produktmi

1. Ak zmluvná strana ako podmienku udelenia povolenia na uvedenie na trh v prípade agrochemického výrobku, v ktorom sa používa nová chemická látka, vyžaduje predloženie správ o skúškach alebo štúdiách týkajúcich sa bezpečnosti a účinnosti daného výrobku, daná zmluvná strana neudelí takéto povolenie inému výrobku na základe uvedených správ o skúškach alebo štúdiách bez súhlasu osoby, ktorá ich predtým predložila, najmenej desať rokov od dátumu vydania povolenia na uvedenie agrochemického výrobku na trh.

2. Zmluvná strana môže obmedziť ochranu podľa tohto článku na správy o skúškach alebo štúdiách, ktoré spĺňajú tieto podmienky:

- a) sú nevyhnutné na účely získania povolenia, resp. na účely zmeny povolenia s cieľom umožniť použitie na iné plodiny a
- b) sú certifikované, že spĺňajú zásady správnej laboratórnej praxe alebo správnej experimentálnej praxe.

3. Každá zmluvná strana môže stanoviť pravidlá, aby sa zabránilo duplicitnému testovaniu na stavovcoch.

4. Pri vykonávaní povinností vyplývajúcich z tohto článku môže každá zmluvná strana stanoviť podmienky a obmedzenia za predpokladu, že táto zmluvná strana naďalej naplňa ustanovenia tohto článku.

PODODDIEL 7

ODRODY RASTLÍN

ČLÁNOK 25.48

Ochrana práv k odrodám rastlín

Zmluvné strany chránia práva k odrodám rastlín v súlade s Medzinárodným dohovorom o ochrane nových odrôd rastlín z 2. decembra 1961, naposledy revidovaným v Ženeve 19. marca 1991, vrátane výnimiek z práv šľachtiteľa uvedených v článku 15 uvedeného dohovoru, pričom spolupracuje v záujme podpory a presadzovania daných práv.

ODDIEL C

PRESADZOVANIE PRÁVA DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

PODODDIEL 1

OBČIANSKOPRÁVNE A SPRÁVNE PRESADZOVANIE

ČLÁNOK 25.49

Všeobecné povinnosti

1. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoje záväzky na základe dohody TRIPS a zaistí presadzovanie práv duševného vlastníctva v súlade s jej právnymi predpismi a praxou. Zmluvné strany zabezpečenia opatrenia, postupy a prostriedky nápravy stanovené v tomto pododdiele.
2. Tento oddiel sa nevzťahuje na práva, na ktoré sa vzťahuje oddiel B pododdiel 6.
3. Zmluvná strana zabezpečí opatrenia, postupy a prostriedky nápravy, ktorú sú spravodlivé a nestranné a ktoré nie sú zbytočne zložité ani nákladné, ani neobsahujú neprimerané lehoty, ani nemajú za následok bezdôvodné zdržania.

4. Tieto opatrenia, postupy a prostriedky nápravy musia byť aj účinné, primerané a odradzujúce a musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a aby boli stanovené ochranné opatrenia proti ich zneužívaniu.
5. Žiadnym ustanovením tohto oddielu nevzniká ani jednej zmluvnej strane povinnosť:
- a) zaviesť súdny systém na presadzovanie práv duševného vlastníctva odlišný od právneho systému, ktorého cieľom je presadzovanie práva vo všeobecnosti, alebo
 - b) pokiaľ ide o rozdelenie zdrojov na účely presadzovania práv duševného vlastníctva a na účely presadzovania práva vo všeobecnosti.

ČLÁNOK 25.50

Osoby oprávnené žiadať uplatnenie vynucovacích opatrení, postupov a prostriedkov nápravy

Každá zmluvná strana uzná tieto osoby za oprávnené žiadať uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov nápravy uvedených v tomto oddiele a v časti III dohody TRIPS:

- a) nositeľov práv duševného vlastníctva v súlade s právnymi predpismi každej zmluvnej strany;
- b) všetky ostatné osoby oprávnené na využívanie týchto práv, najmä nadobúdateľov licencií, a to v rozsahu povolenom právnymi predpismi každej zmluvnej strany a v súlade s nimi;

- c) organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, ktoré sa zvyčajne považujú za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, a to v rozsahu povolenom právnymi predpismi každej zmluvnej strany a v súlade s nimi;
- d) subjekty¹, ktoré sa zvyčajne považujú za oprávnené zastupovať nositeľov práv duševného vlastníctva, a to v rozsahu povolenom právnymi predpismi každej zmluvnej strany a v súlade s nimi.

ČLÁNOK 25.51

Dôkazy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby ešte pred začatím konaní vo veci príslušné súdne orgány mohli na základe podania žiadosti jednej zo strán, ktorá predložila dostatočne dostupné dôkazy na podporu svojich tvrdení, že boli porušené jej práva duševného vlastníctva alebo že k ich porušeniu čoskoro dôjde, nariadiť okamžité a účinné predbežné opatrenia na účely zachovania relevantných dôkazov v súvislosti s údajným porušením, s výhradou ochrany dôverných informácií na základe právnych predpisov danej zmluvnej strany. Pri nariadení predbežných opatrení súdne orgány zohľadnia oprávnené záujmy údajného porušovateľa.

¹ V prípade Čile pojem „subjekty“ znamená „federácie a združenia“. V prípade Európskej únie pojem „subjekty“ znamená „organizácie ochrany profesijných záujmov“

2. Predbežné opatrenia uvedené v odseku 1 môžu obsahovať podrobný opis, s odberom vzoriek alebo bez neho, alebo fyzické zaistenie tovaru údajne porušujúceho práva a, vo vhodných prípadoch, materiálov a prostriedkov prevažne použitých na výrobu alebo distribúciu tohto tovaru a súvisiacich dokumentov.

3. V prípade, keď dôjde k porušeniu práv duševného vlastníctva v komerčnom rozsahu, každá zmluvná strana prijme opatrenia potrebné na to, aby sa umožnilo príslušným súdnym orgánom v prípade potreby na základe žiadosti jednej strany nariadiť protistrane, aby predložila bankové, finančné alebo obchodné dokumenty, ktoré sa nachádzajú pod jej kontrolou, a to s výhradou ochrany dôverných informácií.

ČLÁNOK 25.52

Právo na informácie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v priebehu občianskych súdnych konaní týkajúcich sa porušenia práv duševného vlastníctva a na základe odôvodnenej a primeranej žiadosti navrhovateľa príslušné súdne orgány mohli nariadiť porušovateľovi alebo každej inej osobe, aby poskytli informácie o pôvode a distribučných sieťach tovaru alebo služieb, ktoré porušujú práva duševného vlastníctva.

2. Na účely odseku 1 „každá iná osoba“ je prinajmenšom osoba:
 - a) v súvislosti s ktorou sa zistilo, že vlastní tovar, ktorý tieto práva porušuje v komerčnom rozsahu;
 - b) v súvislosti s ktorou sa zistilo, že používa služby, ktoré tieto práva porušujú v komerčnom rozsahu;
 - c) v súvislosti s ktorou sa zistilo, že v komerčnom rozsahu poskytuje služby využívané pri porušovaní týchto práv, alebo
 - d) v súvislosti s ktorou sa osoba uvedená v tomto odseku vyjadrila, že je zapojená do výroby, produkcie alebo distribúcie tovaru alebo poskytovania služieb, ktorými sa porušujú tieto práva.
3. Súčasťou informácií uvedených v odseku 1 podľa potreby sú:
 - a) mená a adresy výrobcov, producentov, distribútorov, dodávateľov alebo poskytovateľov a iných predchádzajúcich vlastníkov tovaru alebo služieb, ako aj predpokladaných veľkoobchodníkov a maloobchodníkov a
 - b) vyrobené, vyprodukované, dodané, prijaté alebo objednané množstvá, ako aj o cena za daný tovar alebo služby.
4. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté iné právne predpisy zmluvnej strany, ktorými:
 - a) sa nositeľovi práv udeľuje právo na získanie kompletnejších informácií;

- b) sa upravuje používanie informácií poskytnutých podľa tohto článku v občianskom súdnom konaní;
- c) sa upravuje zodpovednosť za zneužitie práva na informácie;
- d) sa poskytuje možnosť odmietnuť poskytnúť informácie, ktoré by prinútili osobu uvedenú v odseku 1 priznať svoju účasť alebo účasť svojich blízkych príbuzných na porušení práva duševného vlastníctva, alebo
- e) je upravená ochrana dôvernosti zdrojov informácií alebo spracúvanie osobných údajov.

ČLÁNOK 25.53

Predbežné a preventívne opatrenia

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány mohli na žiadosť navrhovateľa vydať proti údajnému porušovateľovi predbežný súdny príkaz s cieľom zabrániť akémukoľvek hroziacemu porušeniu práv duševného vlastníctva, alebo predbežne a prípadne pod hrozbou opakovaného uloženia pokuty, ak to stanovujú právne predpisy tejto zmluvnej strany, zakázať pokračovanie údajného porušovania týchto práv či podmieniť toto pokračovanie zložením záruk určených na zabezpečenie kompenzácie pre nositeľa práv. Predbežný súdny príkaz možno za tých istých podmienok vydať v príslušných prípadoch aj proti tretej strane¹, vo vzťahu ku ktorej vykonáva príslušný súdny orgán súdnu právomoc a služby ktorej sú využívané na porušovanie práva duševného vlastníctva.
2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne orgány mohli na žiadosť navrhovateľa nariadiť zadržanie alebo vydanie² tovaru podozrivého z porušovania práv duševného vlastníctva s cieľom zabrániť jeho vstupu do obchodných kanálov alebo jeho pohybu v nich.

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana stanoviť, že pojem „tretia strana“ zahŕňa aj sprostredkovateľa.

² Na účely vykonania tohto odseku si môže zmluvná strana vybrať medzi zadržaním a vydaním.

3. V prípade porušovania, ku ktorému údajne dochádza v komerčnom rozsahu, každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, keď navrhovateľ preukáže, že existujú okolnosti pravdepodobne ohrozujúce získanie náhrady škody, mohli súdne orgány nariadiť ochranné zadržanie hnutel'ného a nehnuteľného majetku údajného porušovateľa vrátane zablokovania jeho bankových účtov a iného majetku. Na tieto účely môžu príslušné orgány nariadiť poskytnutie bankových, finančných alebo obchodných dokumentov, prípadne primeraný prístup k príslušným informáciám.

ČLÁNOK 25.54

Prostriedky nápravy

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány mali právomoc na žiadosť navrhovateľa a bez toho, aby tým bola dotknutá akákoľvek náhrada škody vzniknutej nositeľovi práv z dôvodu porušenia práv, a bez akejkoľvek kompenzácie, nariadiť zničenie alebo prinajmenšom úplné odstránenie tovaru z obchodných kanálov, ak v súvislosti s týmto tovarom zistili, že dochádza k porušovaniu práva duševného vlastníctva. Súdne orgány môžu v príslušných prípadoch nariadiť aj zničenie materiálov a prostriedkov prevažne použitých pri výrobe alebo produkcii tohto tovaru.
2. Súdne orgány každej zmluvnej strany majú právomoc nariadiť, aby sa tieto opatrenia vykonali na účet porušovateľa, pokiaľ nie sú uvedené osobitné dôvody, aby sa tak nestalo.
3. Pri posudzovaní žiadosti o prostriedky nápravy sa zohľadní potreba proporcionality medzi závažnosťou porušenia a nariadenými prostriedkami nápravy, ako aj záujmami tretích osôb.

ČLÁNOK 25.55

Súdne príkazy

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v prípade, že sa v súdnom rozhodnutí konštatuje porušenie práva duševného vlastníctva, mohli súdne orgány vydať proti porušovateľovi a v príslušných prípadoch aj proti tretej strane¹, vo vzťahu ku ktorej vykonáva príslušný súdny orgán súdnu právomoc a služby ktorej sú využívané na porušovanie práva duševného vlastníctva, súdny príkaz zakazujúci pokračovanie porušovania.

ČLÁNOK 25.56

Alternatívne opatrenia

Každá zmluvná strana môže stanoviť, že súdne orgány vo vhodných prípadoch a na žiadosť osoby, na ktorú sa majú vzťahovať opatrenia stanovené v článku 25.54 alebo 25.55, môžu nariadiť zaplatenie finančnej kompenzácie poškodenej strane namiesto uplatnenia opatrení stanovených v článku 25.54 alebo 25.55, ak táto osoba nekonala úmyselne ani z nedbanlivosti, v prípade, že vykonanie dotknutých opatrení by tejto osobe spôsobilo neprimeranú škodu, a ak sa finančná kompenzácia pre poškodenú stranu javí ako dostatočne uspokojivá.

¹ Na účely tohto článku môže zmluvná strana stanoviť, že pojem „tretia strana“ zahŕňa aj sprostredkovateľa.

ČLÁNOK 25.57

Náhrada škody

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby súdne orgány na žiadosť poškodenej strany mohli nariadiť porušovateľovi, ktorý vedel, alebo mal dostatočné dôvody vedieť, že sa podieľa na porušovaní, aby zaplatil nositeľovi práv náhradu škody primeranú ujme, ktorú nositeľ práv utrpel v dôsledku porušenia.
2. Pri stanovovaní výšky náhrady škody podľa odseku 1 sú súdne orgány každej zmluvnej strany oprávnené zvážiť okrem iného akúkoľvek oprávnenú mieru hodnoty predloženú nositeľom práva, ktorá môže zahŕňať ušlý zisk, hodnotu tovaru alebo služieb porušujúcich práva meranú trhovou cenou alebo odporúčanou maloobchodnou cenou¹. Aspoň v prípadoch porušenia autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom každá zmluvná strana stanoví, že v občianskych súdnych konaniach sú jej súdne orgány oprávnené nariadiť porušovateľovi, aby zaplatil nositeľovi práv zisk, ktorý získal z porušenia, a to buď namiesto náhrady škody, ako doplnok k náhrade škody alebo ako súčasť náhrady škody.
3. Ako alternatívu k odseku 2 môže každá zmluvná strana stanoviť, že jej súdne orgány sú oprávnené vo vhodných prípadoch stanoviť náhradu škody ako paušálnu sumu na základe takých prvkov, ako je prinajmenšom suma licenčných poplatkov alebo iných poplatkov, ktorá by nositeľovi práv prináležala, keby porušovateľ požiadal o oprávnenie využívať dotknuté práva duševného vlastníctva.

¹ V prípade Európskej únie by sa podľa potreby zohľadňovali aj iné prvky ako ekonomické faktory, napríklad morálna ujma spôsobená nositeľovi práv v dôsledku porušenia.

4. Žiadne z ustanovení tohto článku nebráni žiadnej zmluvnej strane stanoviť, že súdne orgány môžu nariadiť v prospech poškodenej strany vymáhanie ziskov alebo vyplatenie náhrady škody, ktorých výška môže byť vopred stanovená, ak sa porušovateľ podieľal na činnosti porušujúcej práva nevedome alebo bez dôvodného predpokladu vedomosti.

ČLÁNOK 25.58

Trovy konania

Každá zmluvná strana stanoví, aby jej súdne orgány mohli v prípade potreby pri skončení občianskeho súdneho konania týkajúceho sa presadzovania práv duševného vlastníctva nariadiť, aby bola úspešnej strane neúspešná strana povinná poskytnúť náhradu trov konania a iných výdavkov, ako sa stanovuje v právnych predpisoch dotknutej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 25.59

Uverejňovanie súdnych rozhodnutí

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby v rámci súdnych konaní vo veci porušenia práv duševného vlastníctva mohli súdne orgány na žiadosť navrhovateľa a na náklady porušovateľa nariadiť primerané opatrenia na zverejnenie informácií týkajúcich sa rozhodnutia vrátane jeho uverejnenia v celom rozsahu alebo čiastočne.

ČLÁNOK 25.60

Predpoklad autorstva alebo vlastníctva

Zmluvné strany na účely uplatňovania opatrení, postupov a prostriedkov nápravy stanovených v tomto oddiele uznajú, že:

- a) v prípade autorov literárnych a umeleckých diel na to, aby boli uznaní za autorov týchto diel, pokiaľ neexistuje dôkaz o opaku, ako aj na to, aby boli oprávnení na podanie návrhu na začatie konania vo veci porušenia práv duševného vlastníctva, postačí, aby bolo na diele obvyklým spôsobom uvedené meno autora, a
- b) písmeno a) sa *mutatis mutandis* uplatňuje na nositeľov práv súvisiacich s autorským právom, pokiaľ ide o ich predmet ochrany.

ČLÁNOK 25.61

Správne postupy

V rozsahu, v akom možno nariadiť akýkoľvek občianskoprávny prostriedok nápravy ako výsledok správneho konania vo veci samej, je potrebné zabezpečiť, aby takéto postupy boli v súlade so zásadami, ktoré sú vo svojej podstate rovnocenné zásadám uvedeným v tomto pododdieli.

PODODDIEL 2

PRESADZOVANIE NA HRANICIACH

ČLÁNOK 25.62

Opatrenia na hraniciach

1. Pokiaľ ide o tovar pod colnou kontrolou, každá zmluvná strana prijme alebo zachová postupy, podľa ktorých nositeľ práv môže predložiť žiadosti, v ktorých požiada príslušné orgány, aby pozastavili prepustenie podozrivého tovaru alebo zaistili podozrivý tovar. Na účely tohto pododdielu „podozrivý tovar“ je tovar podozrivý z porušenia práv ochrannej známky, autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom, zemepisných označení, patentov, úžitkových vzorov, priemyselných dizajnov a topografií integrovaných obvodov.
2. Každá zmluvná strana zavedie elektronické systémy správy žiadostí, ktorým príslušné orgány vyhovelí alebo ktoré zaznamenali.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné orgány nevyberali poplatok na úhradu administratívnych nákladov vyplývajúcich zo spracovania žiadosti alebo jej zaznamenania.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej príslušné orgány rozhodovali o vyhovení žiadosti alebo o jej zaznamenaní v primeranej lehote.

5. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa schválená alebo zaznamenaná žiadosť alebo zaznamenanie vzťahovalo na viacnásobné zásielky.
6. Pokiaľ ide o tovar pod colnou kontrolou, každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej colné orgány mohli z vlastného podnetu pozastaviť prepustenie tovaru, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania práva vyplývajúceho z ochrannej známky alebo autorského práva, alebo zaistiť takýto tovar.
7. Colné orgány použijú analýzu rizika na identifikovanie tovaru, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania práv duševného vlastníctva. Každá zmluvná strana vykoná tento odsek v súlade so svojimi právnymi predpismi.
8. Každá zmluvná strana môže mať zavedené postupy, ktoré umožňujú zničenie tovaru, pri ktorom existuje podozrenie z porušovania práv duševného vlastníctva, bez potreby predchádzajúceho správneho alebo súdneho konania na formálne určenie porušenia v prípadoch, keď dotknuté osoby so zničením súhlasia alebo proti zničeniu nenamietajú. V prípade, že takýto tovar nie je zničený, každá zmluvná strana zabezpečí, aby, okrem výnimočných okolností, bol takýto tovar odstránený z obchodného kanála takým spôsobom, aby sa zabránilo poškodeniu nositeľa práva.
9. Každá zmluvná strana môže mať zavedené postupy umožňujúce okamžité zničenie falšovaného tovaru s ochrannou známkou a pirátskeho tovaru posielaných v zásielkach pošty alebo rýchlej kuriérskej služby.
10. Zmluvná strana sa môže rozhodnúť neuplatňovať tento článok na dovoz tovaru, ktorý sa umiestňuje na trh v tretej krajine nositeľmi práv alebo s ich súhlasom. Zmluvná strana sa takisto môže rozhodnúť neuplatňovať tento článok na tovar neobchodnej povahy, ktorý sa nachádza v osobnej batožine cestujúcich.

11. Colné orgány zmluvných strán udržiavajú pravidelný dialóg a podporujú spoluprácu s príslušnými zainteresovanými stranami a s inými orgánmi zapojenými do presadzovania práv duševného vlastníctva.
12. Zmluvné strany spolupracujú v oblasti medzinárodného obchodu s podozrivým tovarom. Zmluvné strany si predovšetkým, pokiaľ je to možné, vymieňajú informácie o obchode s podozrivým tovarom, ktorý ovplyvňuje druhú zmluvnú stranu.
13. Bez toho, aby boli dotknuté iné formy spolupráce, sa protokol k tejto dohode o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach uplatňuje na porušovanie právnych predpisov o právach duševného vlastníctva, pri presadzovaní ktorých sú v súlade s týmto článkom príslušnými colné orgány zmluvnej strany.

ČLÁNOK 25.63

Súlad s dohodou GATT a s dohodou TRIPS

Pri vykonávaní opatrení na hraniciach na účely presadzovania práv duševného vlastníctva colnými orgánmi bez ohľadu na to, či sa to stanovuje v tomto pododdiele, každá zmluvná strana zabezpečí splnenie povinností, ktoré jej vyplývajú z dohody GATT z roku 1994 a dohody TRIPS, a najmä z článku V dohody GATT z roku 1994 a z článku 41 a z časti III oddielu 4 dohody TRIPS.

ODDIEL D

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 25.64

Spolupráca

1. Zmluvné strany spolupracujú s cieľom podporovať plnenie záväzkov a povinností prijatých podľa tejto kapitoly.
2. Medzi oblasti spolupráce v otázkach ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva môžu okrem iného patriť tieto činnosti:
 - a) výmena informácií o právnom rámci týkajúcom sa práv duševného vlastníctva a príslušných pravidiel ich ochrany a presadzovania;
 - b) výmena skúseností medzi zmluvnými stranami o legislatívnom pokroku;
 - c) výmena skúseností medzi zmluvnými stranami v oblasti presadzovania práv duševného vlastníctva;
 - d) výmena skúseností medzi zmluvnými stranami v oblasti presadzovania na ústrednej a nižšej úrovni colnými orgánmi, políciou, správnymi a súdnymi orgánmi;

- e) koordinácia v záujme predchádzania vývozu falšovaného tovaru, a to aj s tretími krajinami;
- f) technická pomoc, budovanie kapacít; výmena a odborná príprava pracovníkov;
- g) ochrana a obhajoba práv duševného vlastníctva a šírenie informácií v tejto súvislosti okrem iného v podnikateľských kruhoch a občianskej spoločnosti;
- h) informovanosť spotrebiteľov a nositeľov práv, ako aj zlepšovanie inštitucionálnej spolupráce, najmä medzi úradmi pre duševné vlastníctvo;
- i) aktívna podpora povedomia širokej verejnosti a jej vzdelávanie v oblasti politík týkajúcich sa práv duševného vlastníctva;
- j) spolupráca verejného a súkromného sektora so zapojením MSP, a to aj na podujatiach alebo stretnutiach zameraných na MSP, pokiaľ ide o ochranu a presadzovanie práv duševného vlastníctva a znižovanie miery ich porušovania, a
- k) vytváranie účinných stratégií na identifikovanie cieľového publika a komunikačných programov v záujme zvyšovania informovanosti spotrebiteľov a médií o dosahoch porušovania práv duševného vlastníctva vrátane zdravotných a bezpečnostných rizík a prepojenia na organizovaný zločin.

3. Každá zmluvná strana sprístupní špecifikácie výrobkov alebo ich zhrnutia, ako aj príslušné kontaktné miesta na účely kontroly alebo správy zemepisných označení druhej zmluvnej strany, ktoré sú chránené podľa oddielu B pododdielu 4.

4. Zmluvné strany buď priamo, alebo prostredníctvom podvýboru uvedeného v článku 25.66 udržiavajú kontakt vo všetkých záležitostiach súvisiacich s vykonávaním a fungovaním tejto kapitoly.

ČLÁNOK 25.65

Dobrovoľné iniciatívy zainteresovaných strán

Každá zmluvná strana sa snaží uľahčovať zainteresovaným stranám dobrovoľné iniciatívy v oblasti znižovania miery porušovania práv duševného vlastníctva, a to aj online a na ďalších trhoch, ktoré sa zameriavajú na konkrétne problémy a hľadanie praktických riešení, ktoré sú realistické, vyvážené, primerané a spravodlivé pre všetkých dotknutých, a to týmito spôsobmi:

- a) každá zmluvná strana sa snaží po vzájomnej dohode so zainteresovanými stranami na svojom území uľahčovať dobrovoľné iniciatívy s cieľom hľadať riešenia a riešiť rozdiely v oblasti ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva a znižovania miery ich porušovania;
- b) každá zmluvná strana sa snaží o výmenu informácií s druhou zmluvnou stranou v súvislosti s úsilím o uľahčenie dobrovoľných iniciatív zainteresovaných strán na svojom území a

- c) zmluvné strany sa snažia podporovať otvorený dialóg a spoluprácu medzi zainteresovanými stranami zmluvných strán a podnecovať zainteresované strany zmluvných strán, aby spoločne hľadali riešenia a riešili rozdiely v oblasti ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva a znižovania ich porušovania.

ČLÁNOK 25.66

Podvýbor pre duševné vlastníctvo

Podvýbor pre duševné vlastníctvo (ďalej len „podvýbor“) zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 monitoruje a zaisťuje riadne vykonávanie a fungovanie tejto kapitoly a príloh 25-A, 25-B a 25-C. Podvýbor vykonáva aj osobitné úlohy, ktoré sú mu zverené v tejto kapitole vrátane článku 25.40.

KAPITOLA 26

OBCHOD A UDRŽATEĽNÝ ROZVOJ

ODDIEL A

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 26.1

Ciele

1. Zmluvné strany sa odvolávajú na Agendu 21 o životnom prostredí a rozvoji prijatú na konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji, ktorá sa konala v Riu de Janeiro
3. až 14. júna 1992, Johannesburgský plán vykonávania v oblasti udržateľného rozvoja prijatý na Svetovom samite o udržateľnom rozvoji v roku 2002, vyhlásenie Medzinárodnej organizácie práce („MOP“) o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu, ktoré prijala Medzinárodná konferencia práce na svojom 97. zasadnutí v Ženeve 10. júna 2008 („vyhlásenie MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu“), výsledný dokument konferencie OSN o udržateľnom rozvoji z roku 2012 s názvom „Budúcnosť, ktorú chceme“, ako aj na Agendu 2030 a jej ciele v oblasti udržateľného rozvoja.

2. Zmluvné strany uznávajú, že udržateľný rozvoj zahŕňa hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a ochranu životného prostredia, ktoré sú navzájom prepojené a vzájomne sa posilňujú v záujme blaha súčasnej a budúcich generácií.
3. Vzhľadom na to je cieľom tejto kapitoly posilnenie obchodného a investičného vzťahu medzi zmluvnými stranami spôsobom, ktorý prispieva k udržateľnému rozvoju, najmä pokiaľ ide o jeho pracovné¹ a environmentálne rozmery, ktoré sú relevantné pre obchod a investície.
4. Táto kapitola predstavuje prístup založený na spolupráci, ktorý vychádza zo spoločných hodnôt a záujmov.

ČLÁNOK 26.2

Právo na reguláciu a úrovne ochrany

1. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany určovať svoje politiky a priority v oblasti udržateľného rozvoja, najmä stanovovať svoje vlastné úrovne vnútroštátnej ochrany práce a životného prostredia a vlastné priority v oblasti práce a životného prostredia a prijímať alebo príslušne upravovať svoje právne predpisy týkajúce sa práce a životného prostredia a politiky.

¹ Na účely tejto kapitoly pojem „pracovný“ označuje strategické ciele MOP v rámci programu dôstojnej práce, ktorý je vyjadrený v Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu.

2. Úrovně ochrany, právní předpisy a politiky uvedené v odseku 1 sú v súlade so záväzkom každej zmluvnej strany dodržiavať mnohostranné environmentálne dohody a mnohostranné pracovné normy a dohody uvedeného v tejto kapitole, na ktorých sa zúčastňuje.
3. Každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby jej environmentálne a pracovné zákony, iné právé predpisy a politiky stanovovali a podporovali vysokú úroveň ochrany životného prostredia a práce, a usiluje sa ďalej zlepšovať tieto úrovně ochrany životného prostredia a práce stanovené v jej zákonoch, iných právnych predpisoch a politikách.
4. Zmluvná strana neoslabí ani nezníži úrovně ochrany, ktorá sa poskytuje v jej environmentálnych a pracovných zákonoch a iných právnych predpisoch, s cieľom podporiť obchod alebo investície.
5. Zmluvná strana neupustí ani sa neodchýli od svojich environmentálnych a pracovných zákonov a iných právnych predpisov spôsobom, ktorý by oslabil alebo znížil úrovně ochrany poskytnutej v týchto zákonoch a iných právnych predpisoch, ani neponúkne takéto upustenie alebo odchýlenie sa s cieľom podporiť obchod alebo investície.
6. Zmluvná strana neupustí od účinného presadzovania svojich environmentálnych a pracovných zákonov a iných právnych predpisov, či už prostredníctvom trvalého, alebo opakovaného konania, alebo nekonania strana spôsobom ovplyvňujúcim obchod alebo investície.
7. Každá zmluvná strana si ponecháva právo na uplatnenie primeranej diskrečnej právomoci a prijímanie rozhodnutí v dobrej viere v súvislosti s pridelovaním zdrojov na presadzovanie v súlade s prioritami presadzovania svojich environmentálnych a pracovných zákonov a iných právnych predpisov

8. Zmluvná strana neuplatňuje environmentálne a pracovné zákony a iné právne predpisy spôsobom, ktorý by predstavoval skryté obmedzenie obchodu alebo investícií.

ČLÁNOK 26.3

Obchod a zodpovedné obchodné správanie a riadenie dodávateľských reťazcov

1. Zmluvné strany uznávajú význam zodpovedného riadenia dodávateľských reťazcov prostredníctvom zodpovedného obchodného správania alebo postupov sociálnej zodpovednosti podnikov a úlohu obchodu pri dosahovaní tohto cieľa.
2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana:
 - a) podporuje zodpovedné obchodné správanie alebo sociálnu zodpovednosť podnikov podnecovaním podnikov, aby zavádzali príslušné postupy, ktoré sú v súlade s medzinárodne uznávanými zásadami, normami a usmerneniami vrátane odvetvových usmernení v oblasti náležitej starostlivosti, ktoré daná zmluvná strana schválila alebo ktoré podporuje, a

b) podporuje šírenie a využívanie príslušných medzinárodných nástrojov, ktoré daná zmluvná strana schválila alebo ktoré podporuje, ako sú usmernenia OECD pre nadnárodné podniky, Tripartitná deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky prijatá v Ženeve v novembri 1977 („Tripartitná deklarácia MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky“), globálny pakt OSN a hlavné zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv schválené Radou pre ľudské práva v rezolúcii č. 17/4 zo 16. júna 2011.

3. Zmluvné strany uznávajú užitočnosť medzinárodných odvetvových usmernení v oblasti sociálnej zodpovednosti podnikov alebo zodpovedného obchodného správania a v tejto súvislosti podporujú spoločnú prácu. Zmluvné strany vykonávajú aj opatrenia s cieľom podporiť dodržiavanie usmernení OECD o náležitej starostlivosti.

4. Zmluvné strany uznávajú význam podporovania obchodu s tovarom, ktorý prispieva k zlepšeniu sociálnych podmienok a postupov nepoškodzujúcich životné prostredie vrátane environmentálneho tovaru a služieb, ktoré prispievajú k nízkouhlíkovému hospodárstvu s efektívnym využívaním zdrojov, tovaru, ktorého výroba nie je spojená s odlesňovaním, a tovaru, na ktorý sa vzťahujú dobrovoľné systémy a mechanizmy na zaistenie udržateľnosti.

5. Zmluvné strany si vymieňajú informácie, ako aj najlepšie postupy a podľa potreby spolupracujú na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach v otázkach, ktoré sú predmetom tohto článku.

ČLÁNOK 26.4

Vedecké a technické informácie

1. Pri stanovovaní alebo vykonávaní opatrení zameraných na ochranu životného prostredia alebo pracovných podmienok, ktoré môžu mať vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami, každá zmluvná strana zohľadní dostupné vedecké a technické dôkazy, pokiaľ možno od uznaných technických a vedeckých subjektov, ako aj príslušné medzinárodné normy, usmernenia alebo odporúčania, ak také existujú.
2. Ak sú vedecké dôkazy alebo informácie nedostatočné alebo nejednoznačné a existuje riziko vážneho zhoršovania životného prostredia alebo riziko z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci na území zmluvnej strany, zmluvná strana môže prijať opatrenia založené na zásade predbežnej opatrnosti. Takéto opatrenia sa preskúmajú, ak budú k dispozícii nové alebo dodatočné vedecké informácie.
3. Ak opatrenie prijaté v súlade s odsekom 2 má vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami, zmluvná strana môže požadovať od zmluvnej strany, ktorá toto opatrenie prijala, aby poskytla informácie, ktorými sa potvrdzuje, že opatrenie je v súlade s jej vlastnými úrovňami ochrany, a môže požadovať, aby sa záležitosť prediskutovala v Podvýbore pre obchod a udržateľný rozvoj.
4. Takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by predstavoval prostriedok svojvoľnej alebo neopodstatnenej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu alebo investícií.

ČLÁNOK 26.5

Transparentnosť a osvedčené regulačné postupy

Zmluvné strany uznávajú význam uplatňovania pravidiel týkajúcich sa transparentnosti a osvedčených regulačných postupov v súlade s kapitolami 28 a 29, najmä pravidiel, ktorými sa zainteresovaným osobám poskytuje možnosť predložiť stanoviská, pokiaľ ide o:

- a) a) opatrenia zamerané na ochranu životného prostredia a pracovných podmienok, ktoré môžu mať vplyv na obchod alebo investície, a
- b) opatrenia v oblasti obchodu alebo investícií, ktoré môžu mať vplyv na ochranu životného prostredia alebo pracovných podmienok.

ČLÁNOK 26.6

Informovanosť verejnosti, informácie, účasť a procesné záruky

1. Každá zmluvná strana podporuje informovanosť verejnosti o jej environmentálnych a pracovných zákonoch a iných právnych predpisoch a to aj zabezpečením toho, aby boli jej environmentálne a pracovné zákony a iné právne predpisy a postupy presadzovania a dodržiavania súladu verejne dostupné.

2. Každá zmluvná strana sa usiluje vyhovieť žiadostiam o informácie od akejkoľvek osoby, pokiaľ ide o vykonávanie tejto kapitoly zmluvnou stranou.
3. Každá zmluvná strana využije mechanizmy uvedené v článkoch 33.5, 33.6 a 33.7 na získanie stanovísk v záležitostiach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly.
4. Každá zmluvná strana zabezpečí prijatie a náležité zváženie oznámení a stanovísk na základe písomných podaní od osoby danej zmluvnej strany v záležitostiach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly v súlade s jej vnútroštátnymi postupmi. Zmluvná strana na takéto podania odpovie písomne a včas. Takéto oznámenia a stanoviská môže oznámiť svojej domácej poradnej skupine zriadenej podľa článku 33.6 a kontaktnému miestu druhej zmluvnej strany, ktoré je určené podľa článku 26.19 ods. 6.
5. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi právnymi predpismi zabezpečí, aby administratívne alebo súdne konania boli dostupné osobám s právne uznaným záujmom v konkrétnej veci alebo osobám, ktoré tvrdia, že bolo porušené ich právo, a to s cieľom umožniť konanie proti porušovaniu environmentálnych alebo pracovných právnych predpisov vrátane primeraných prostriedkov nápravy z dôvodu porušenia takýchto predpisov.
6. Každá zmluvná strana v súlade so svojimi právnymi predpismi zabezpečí, aby konania uvedené v odseku 5 boli v súlade s riadnym procesom, neboli neúmerne nákladné, neobsahovali neprimerané lehoty ani bezdôvodné oneskorenia, podľa potreby umožňovali súdny príkaz ukladajúci povinnosť zdržať sa určitého konania a boli spravodlivé, primerané a transparentné:

ČLÁNOK 26.7

Činnosti spolupráce

1. Zmluvné strany uznávajú význam činností spolupráce na aspektoch politík v oblasti životného prostredia a práce, ktoré súvisia s obchodom, pri dosahovaní cieľov tejto dohody a vykonávaní tejto kapitoly.
2. Činnosti spolupráce možno rozvíjať a vykonávať s medzinárodnými a regionálnymi organizáciami, ako aj s tretími krajinami, podnikmi, organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, vzdelávacími a výskumnými organizáciami, prípadne inými mimovládnyimi organizáciami.
3. Činnosti spolupráce sa vykonávajú na základe otázok a tém, na ktorých sa dohodnú zmluvné strany s cieľom riešiť záležitosti spoločného záujmu.
4. Zmluvné strany môžu spolupracovať v otázkach, ktoré sa určujú v celej tejto kapitole, pričom okrem iného sem patria aj:
 - a) pracovné a environmentálne aspekty obchodu a udržateľného rozvoja na medzinárodných fórach, najmä vrátane WTO, politického fóra OSN na vysokej úrovni pre udržateľný rozvoj, Programu OSN pre životné prostredie („UNEP“), MOP a mnohostranných environmentálnych dohôd;

- b) vplyv pracovného a environmentálneho práva a pracovných a environmentálnych noriem na obchod a investície;
- c) vplyv obchodného práva a práva v oblasti investícií na prácu a životné prostredie; a
- d) obchodné aspekty:
 - i) iniciatívy v oblasti udržateľnej spotreby a výroby vrátane iniciatív zameraných na podporu obehového hospodárstva a zeleného rastu a znižovania znečisťovania a
 - ii) iniciatívy na podporu environmentálnych tovarov a služieb, a to aj riešením s nimi spojených necolných prekážok.

5. Zmluvné strany spoločne rozhodnú o prioritách činností spolupráce na základe oblastí spoločného záujmu a dostupných prostriedkov.

6. Zmluvné strany môžu uskutočniť činnosti v oblastiach spolupráce stanovených v tejto kapitole formou osobnej účasti alebo s použitím akýchkoľvek technických prostriedkov, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii.

ODDIEL B

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A OBCHOD

ČLÁNOK 26.8

Ciele

1. Cieľom zmluvných strán je podporovať vzájomne sa podporujúce obchodné a environmentálne politiky, vysoké úrovne ochrany životného prostredia v súlade s mnohostrannými environmentálnymi dohodami, ktorých sú stranami, a účinné presadzovanie príslušných environmentálnych zákonov a iných právnych predpisov, ako aj zlepšovať svoje spôsobilosti riešiť environmentálne otázky týkajúce sa obchodu, a to aj prostredníctvom spolupráce.
2. Zmluvné strany uznávajú, že posilnená spolupráca s cieľom chrániť a zachovávať životné prostredie a udržateľne hospodáriť s ich prírodnými zdrojmi prináša výhody, ktoré môžu prispievať k udržateľnému rozvoju, posilňovať environmentálnu správu a dopĺňať ciele tejto dohody.
3. Zmluvné strany uznávajú význam vzájomne sa podporujúcich obchodných a environmentálnych politík a postupov s cieľom zlepšovať ochranu životného prostredia v rámci podpory udržateľného rozvoja.

ČLÁNOK 26.9

Mnohostranná environmentálna správa a mnohostranné environmentálne dohody

1. Zmluvné strany uznávajú význam Environmentálneho zhromaždenia Programu OSN pre životné prostredie. Zmluvné strany uznávajú rozhodujúcu úlohu mnohostranných environmentálnych dohôd pri riešení celosvetových, regionálnych a domácich environmentálnych výziev. Zmluvné strany ďalej uznávajú potrebu zlepšenia vzájomnej podpory medzi obchodnými a environmentálnymi politikami. Každá strana príslušne vykonáva mnohostranné environmentálne dohody a protokoly, na ktorých sa zúčastňuje.
2. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany prijať alebo zachovať opatrenia na podporu cieľov mnohostranných environmentálnych dohôd, na ktorých sa zúčastňuje.
3. Zmluvné strany vedú dialóg a podľa potreby spolupracujú v obchodných a environmentálnych otázkach spoločného záujmu, a to najmä vzhľadom na mnohostranné environmentálne dohody. Zahŕňa to pravidelnú výmenu informácií o iniciatívach každej zmluvnej strany v súvislosti s ratifikáciou mnohostranných environmentálnych dohôd vrátane protokolov k nim a ich zmien.

ČLÁNOK 26.10

Obchod a zmena klímy

1. Zmluvné strany uznávajú význam mnohostranných environmentálnych dohôd v oblasti zmeny klímy, najmä potrebu dosiahnuť cieľ Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy podpísaného v New Yorku 9. mája 1992 („UNFCCC“), a účel a ciele Parížskej dohody v záujme riešenia naliehavej hrozby zmeny klímy. Zmluvné strany na základe toho uznávajú úlohu obchodu pri dosahovaní cieľa udržateľného rozvoja a riešení zmeny klímy, ako aj význam individuálneho aj kolektívneho úsilia v záujme riešenia vplyvov zmeny klímy prostredníctvom opatrení na zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na zmenu klímy.
2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana:
 - a) účinne vykonáva UNFCCC a Parížsku dohodu prijaté na tento účel, a to aj vrátane jej záväzkov v súvislosti s vnútroštátne stanovenými príspevkami;
 - b) podporuje pozitívny prínos obchodu k prechodu na hospodárstvo s nízkymi emisiami skleníkových plynov a obehové hospodárstvo a k rozvoju odolnému proti zmene klímy vrátane opatrení zameraných na zmierňovanie zmeny klímy a adaptáciu na ňu a
 - c) uľahčuje a podporuje obchod a investície v oblasti tovaru a služieb, ktoré sú osobitne relevantné z hľadiska zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, energie z udržateľných obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, a to spôsobom, ktorý je v súlade s ďalšími ustanoveniami tejto dohody.

3. V súlade s článkom 26.7 zmluvné strany podľa potreby spolupracujú v súvislosti s obchodnými aspektmi zmeny klímy, a to na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach vrátane UNFCCC, WTO a Montrealského protokolu o látkach, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, uzavretého v Montreale 16. septembra 1987 („Montrealský protokol“). Zmluvné strany môžu ďalej podľa potreby spolupracovať v týchto otázkach aj v Medzinárodnej námornej organizácii.

4. V súlade s odsekom 1 zmluvné strany spolupracujú v oblastiach ako:

- a) výmena vedomostí a skúseností v súvislosti s vykonávaním Parížskej dohody, ako aj s iniciatívami na podporu odolnosti proti zmene klímy, energie z obnoviteľných zdrojov, nízkoemisných technológií, energetickej efektívnosti, stanovovania cien uhlíka, udržateľnej dopravy, udržateľného a voči zmenám klímy odolného rozvoja infraštruktúry, monitorovania emisií a riešení blízkych prírode; ako aj skúmanie možností spolupráce v oblastiach, ako sú látky znečisťujúce klímu s krátkou životnosťou a sekvestrácia uhlíka do pôdy a
- b) výmena vedomostí a skúseností v súvislosti s ambicióznym postupným vyradovaním látok, ktoré poškodzujú ozónovú vrstvu, a postupným obmedzovaním používania fluórovaných uhľovodíkov podľa Montrealského protokolu, a to podľa potreby prostredníctvom opatrení na kontrolu ich výroby, spotreby a obchodu s nimi, zavedením ich alternatív, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu, aktualizáciou bezpečnostných a iných relevantných noriem a prostredníctvom boja proti nezákonnému obchodovaniu s látkami, ktoré sú regulované Montrealským protokolom.

ČLÁNOK 26.11

Obchod a lesy

1. Zmluvné strany uznávajú význam udržateľného obhospodarovania lesov a úlohu obchodu pri dosahovaní tohto cieľa.
2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana:
 - a) vykonáva opatrenia na boj proti nezákonnej ťažbe dreva a súvisiacemu obchodu, a to podľa potreby aj prostredníctvom činností spolupráce s tretími krajinami;
 - b) podporuje ochranu a udržateľné obhospodarovanie lesov;
 - c) podporuje obchod s drevom pochádzajúcim z lesov obhospodarovaných udržateľným spôsobom a výrobkami z takéhoto dreva a
 - d) vymieňa si informácie a podľa potreby spolupracuje s druhou zmluvnou stranou v súvislosti s obchodnými iniciatívami týkajúcimi sa boja proti nezákonnej ťažbe dreva, udržateľného obhospodarovania lesov, odlesňovania a degradácie lesov, správy lesného hospodárstva a zachovania lesného porastu s cieľom dosiahnuť čo najväčší možný účinok svojich politík spoločného záujmu a zabezpečenia vzájomnej podpory týchto politík.

3. Uznávajúc, že lesy a ich udržateľné obhospodarovanie zohrávajú kľúčovú úlohu v boji proti zmene klímy a pri zachovaní biodiverzity, zmluvné strany podporujú iniciatívy, ktoré sa venujú odlesňovaniu, a to aj prostredníctvom dodávateľských reťazcov, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu. Podľa potreby a v súlade s článkom 26.7 zmluvné strany spolupracujú na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na príslušných medzinárodných fórach s cieľom celosvetovo minimalizovať odlesňovanie a degradáciu lesov.

ČLÁNOK 26.12

Obchod a voľne žijúce živočíchy a voľne rastúce rastliny

1. Zmluvné strany uznávajú význam zabezpečenia toho, aby medzinárodný obchod s voľne žijúcimi živočíchmi a voľne rastúcimi rastlinami neohrozoval ich prežitie, ako sa stanovuje v Dohovore o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín podpísanom vo Washingtone D.C. 3. marca 1973 („CITES“).
2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana:
 - a) vykonáva účinné opatrenia na boj proti nezákonnému obchodu s voľne žijúcimi živočíchmi a voľne rastúcimi rastlinami, podľa potreby aj prostredníctvom činností spolupráce s tretími krajinami; a
 - b) podporuje dlhodobú ochranu a udržateľné využívanie druhov uvedených v dodatkoch k dohovoru CITES, a to aj spoluprácou v príslušných orgánoch dohovoru CITES na zaistenie toho, aby dodatky k dohovoru CITES boli aktuálne, a podpory zaradenia druhov, ktoré sa považujú za ohrozené z dôvodu medzinárodného obchodu a ďalších kritérií určených na základe dohovoru CITES.

3. V súlade s článkom 26.7 zmluvné strany môžu podľa potreby spolupracovať alebo si vymieňať informácie na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, pokiaľ ide o otázky spoločného záujmu súvisiace s bojom proti nezákonnému obchodu s voľne žijúcimi živočíchmi a voľne rastúcimi rastlinami, a to aj zvyšovaním informovanosti na zníženie dopytu po nezákonných výrobkoch z voľne žijúcich druhov a iniciatívami na posilnenie spolupráce v oblasti spoločnej výmeny informácií a presadzovania.

ČLÁNOK 26.13

Obchod a biologická diverzita

1. Zmluvné strany uznávajú význam zachovania a udržateľného využívania biologickej diverzity a úlohu obchodu pri dosahovaní týchto cieľov v súlade s Dohovorom o biologickej diverzite podpísaným v Riu de Janeiro 5. júna 1992 („DBD“), ďalšími príslušnými mnohostrannými environmentálnymi dohodami, na ktorých sa zúčastňujú, a rozhodnutiami prijatými na ich základe.

2. V súlade s odsekom 1 každá zmluvná strana prijme opatrenia na zachovanie biologickej diverzity, ak je vystavená tlakom spojeným s obchodom a investíciami, a to aj prostredníctvom výmeny informácií a skúseností a opatrení na zabránenie šíreniu invázných nepôvodných druhov, pričom sa uznáva, že pohyb suchozemských a vodných invázných nepôvodných druhov cez hranice obchodnými cestami môže nepriaznivo ovplyvniť životné prostredie, hospodárske činnosti a rozvoj, ako aj ľudské zdravie.

3. Zmluvné strany uznávajú význam rešpektovania, zachovávanía a udržiavania vedomostí a postupov pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít stelesňujúcich tradičný životný štýl, ktorý prispieva k zachovaniu a udržateľnému využívaniu biologickej diverzity, a súvisiacu úlohu obchodu.
4. Zmluvné strany uznávajú význam uľahčenia prístupu ku genetickým zdrojom a podpory spravodlivého a rovnocenného spoločného využívania prínosov vyplývajúcich z používania genetických zdrojov, a to v súlade s príslušnými vnútroštátnymi opatreniami a medzinárodnými záväzkami každej zmluvnej strany.
5. Zmluvné strany v súlade so svojimi príslušnými právnymi predpismi alebo politikou uznávajú aj význam účasti verejnosti a verejných konzultácií pri vývoji a vykonávaní opatrení, ktoré sa týkajú ochrany a udržateľného využívania biologickej diverzity.
6. V súlade s článkom 26.7 zmluvné strany môžu podľa potreby poskytovať podporu, spolupracovať alebo si vymieňať informácie na dvojstrannej úrovni, regionálnej úrovni a na medzinárodných fórach, pokiaľ ide o obchodné aspekty politík v oblasti biologickej diverzity a opatrení spoločného záujmu, napríklad:
- a) iniciatívy a osvedčené postupy týkajúce sa obchodovania s výrobkami z prírodných zdrojov získanými udržateľným využívaním biologických zdrojov a prispievaním k zachovaniu biodiverzity;
 - b) zachovávanie a udržateľné využívanie biologickej diverzity a ochrana, obnova a oceňovanie ekosystémov a ich služieb a súvisiacich hospodárskych nástrojov a
 - c) prístup ku genetickým zdrojom a spravodlivé a rovnocenné spoločné využívanie prínosov vyplývajúcich z takeého používania.

ČLÁNOK 26.14

Obchod a udržateľné riadenie rybolovu a akvakultúry

1. Zmluvné strany uznávajú význam zachovania a udržateľného riadenia morských biologických zdrojov a morských ekosystémov a úlohy obchodu pri dosahovaní týchto cieľov.
2. Pri vypracúvaní a vykonávaní opatrení v oblasti zachovávaní a riadenia zmluvné strany zohľadnia sociálne otázky, otázky v oblasti obchodu, vývoja a životného prostredia a význam drobného alebo maloobjemového rybárstva pre živobytie miestnych rybárskych spoločenstiev.
3. Zmluvné strany uznávajú, že nezákonný, nenahlásený a neregulovaný (NNN) rybolov¹ môže mať významný negatívny vplyv na populácie rýb, udržateľnosť obchodu s produktmi rybárstva, rozvoj a životné prostredie, pričom potvrdzujú potrebu konať s cieľom riešiť problémy nadmerného rybolovu a neudržateľného využívania rybolovných zdrojov.

¹ Pojem „nezákonný, nenahlásený a neregulovaný rybolov“ sa má chápať v zmysle vymedzenia v odseku 3 Medzinárodného akčného plánu na zabráňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, na odrádzanie od neho a jeho odstránenie Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo, prijatého v Ríme v roku 2001 (ďalej len „Akčný plán proti NNN rybolovu z roku 2001“).

4. V súlade s odsekmi 1 až 3 každá zmluvná strana:
- a) vykonáva a koná v súlade so zásadami Dohovoru OSN o morskom práve podpísaného 10. decembra 1982 v Montego Bay, Dohody OSN o uplatňovaní ustanovení Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982 o ochrane a využívaní transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti prijatého v New Yorku 4. augusta 1995, Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), Dohody o podporovaní dodržiavania medzinárodných ochranných a riadiacich opatrení rybárskymi plavidlami na šírom mori schválenej v Ríme 24. novembra 1993, Kódexu správania Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo pre zodpovedný rybolov prijatého uznesením 4/95 31. októbra 1995 a Dohody Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo o opatreniach prístavných štátov zameraných na prevenciu a odrádzanie od nezákonného, nenahláseného a neregulovaného rybolovu a na jeho odstránenie schválenej v Ríme 22. novembra 2009;
 - b) zúčastňuje sa na iniciatíve Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo týkajúcej sa globálneho registra rybárskych plavidiel, chladiacich prepravných plavidiel a zásobovacích plavidiel;

- c) usiluje sa prevádzkovať systém riadenia rybárstva založený na najlepších dostupných vedeckých dôkazoch a medzinárodne uznávaných najlepších postupoch v oblasti riadenia a zachovania rybárstva, ktoré sa zohľadňujú v príslušných ustanoveniach medzinárodných nástrojov zameraných na zabezpečovanie udržateľného využívania a zachovávaní morských druhov¹ a ktoré sú okrem iného navrhnuté s cieľom:
- i) zabrániť nadmernému rybolovu a nadmernej kapacite;
 - ii) minimalizovať vedľajšie úlovky necieľových druhov;
 - iii) podporovať obnovu nadmerne lovených populácií rýb v rámci celého morského rybolovu a
 - iv) podporovať riadenie rybárstva pomocou ekosystémového prístupu, a to aj prostredníctvom spolupráce medzi zmluvnými stranami;
- d) na podporu úsilia bojovať proti postupom NNN rybolovu a pomáhať pri odrádzaní od obchodovania s produktmi z druhov ulovených takýmito postupmi:
- i) vykonáva účinné opatrenia na boj proti NNN rybolovu;

¹ Medzi tieto nástroje okrem iného v náležitých prípadoch patria Dohovor OSN o morskom práve, Dohoda OSN o uplatňovaní ustanovení Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve z decembra 1982 o ochrane a využívaní transzonálnych populácií rýb a populácií rýb migrujúcich na veľké vzdialenosti, Kódex správania pre zodpovedný rybolov Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo, Dohoda Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo o podporovaní dodržiavania medzinárodných ochranných a riadiacich opatrení rybárskymi plavidlami na šírom mori, Akčný plán proti NNN rybolovu z roku 2001 a Dohoda Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo o opatreniach patriacich do právomoci prístavného štátu na zabráňovanie nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu, na odrádzanie od neho a jeho odstránenie.

- ii) zabezpečuje využívanie systémov monitorovania, kontroly, dohľadu, súladu a presadzovania s cieľom:
 - A) v súlade so svojimi medzinárodnými záväzkami a svojím vnútroštátnym právom brániť plavidlám pod ich vlajkou a svojim fyzickým osobám v účasti na činnostiach NNN rybolovu a odrádzať ich od takejto účasti a
 - B) riešiť prekládky rýb alebo produktov rybárstva na mori na odrádzanie od činností NNN rybolovu a predchádzanie takýmto činnostiam;
- iii) vykonáva opatrenia prístavných štátov a
- iv) vykonáva opatrenia s cieľom zabrániť NNN rybolovu a vstupu produktov takéhoto rybárstva do dodávateľského reťazca zmluvných strán a spolupracuje na tento účel, a to aj uľahčovaním výmeny informácií;
- e) aktívne sa zúčastňuje na práci regionálnych organizácií pre riadenie rybárstva (ďalej len „RFMO“), ktorých je členom, pozorovateľom alebo spolupracujúcou nezmluvnou stranou, s cieľom dosiahnuť dobrú správu rybárstva a udržateľné rybárstvo, napríklad prostredníctvom podpory vedeckého výskumu a prijatím ochranných opatrení založených na najlepšíoch dostupných vedeckých dôkazoch, posilnením mechanizmov dodržiavania predpisov, vykonávaním pravidelných preskúmaní výkonnosti a zavedením účinnej kontroly, monitorovania a presadzovania opatrení RFMO v oblasti riadenia, a v náležitých prípadoch prijímaním a vykonávaním programov dokumentácie úlovkov alebo certifikácie a opatrení prístavných štátov;

- f) usiluje sa konať v súlade s príslušnými ochrannými a riadiacimi opatreniami prijatými organizáciami RFMO, ktorých nie je členom, aby uvedené opatrenia nenarušila, pričom sa usiluje nenarušiť programy dokumentácie úlovkov alebo obchodu prevádzkované organizáciami RFMO ani dohody, ktorých nie je členom; a
 - g) podporuje rozvoj udržateľnej a zodpovednej akvakultúry s prihliadnutím na jej hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty v súlade s plnením cieľov a dodržiavaním zásad obsiahnutých v Kódexe správania pre zodpovedný rybolov Organizácie pre výživu a poľnohospodárstvo.
5. Zmluvné strany primerane spolupracujú v súlade s článkom 26.7, dvojstranne a v rámci RFMO s cieľom podporovať udržateľné postupy rybolovu a obchod s produktmi z udržateľne riadeného rybolovu. Zmluvné strany môžu okrem toho spolupracovať s cieľom vymieňať si znalosti a osvedčené postupy na podporu vykonávania tohto článku.

ODDIEL C

PRÁCA A OBCHOD

ČLÁNOK 26.15

Ciele

1. Zmluvné strany uznávajú, že obchod a investície poskytujú príležitosti na vytváranie pracovných miest a dôstojnú prácu, a to aj pre mladých ľudí, s pracovnými podmienkami, ktoré sú v súlade so zásadami stanovenými v Deklarácii MOP o základných zásadách a právach pri práci prijatej na Medzinárodnej konferencii práce v Ženeve 18. júna 1998 a zmenenej v roku 2022 (ďalej len „Deklarácia MOP o základných zásadách a právach pri práci“) a v Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu z roku 2008 zmenenej v roku 2022.
2. Cieľom zmluvných strán je zabezpečiť vysokú úroveň ochrany práce v súlade s medzinárodnými pracovnými normami, ktoré dodržiavajú, a presadzovať vzájomne sa podporujúce obchodné a pracovné politiky v záujme zlepšenia pracovných podmienok a kvality pracovného života zamestnancov. Budú sa usilovať zlepšiť rozvoj a riadenie ľudského kapitálu v záujme väčšej zamestnateľnosti, excelentnosti v oblasti podnikania a zvýšenej produktivity v prospech pracovníkov aj firiem. Zmluvné strany sa v súlade s tým usilujú poskytovať mladým ľuďom príležitosti rozvíjať potrebné zručnosti na úspešný prístup k trhu práce a zotrvaníu na ňom.

3. Cieľom zmluvných strán je spolupracovať na otázkach týkajúcich sa práce, ktoré súvisia s obchodom a sú predmetom spoločného záujmu, v záujme posilnenia širšieho vzťahu medzi zmluvnými stranami.

ČLÁNOK 26.16

Mnohostranné pracovné normy a dohody

1. Zmluvné strany potvrdzujú svoj záväzok podporovať rozvoj medzinárodného obchodu spôsobom, ktorý prispieva k zabezpečeniu dôstojnej práce pre všetkých, najmä ženy, mladých ľudí a osoby so zdravotným postihnutím, v súlade s ich príslušnými záväzkami v rámci MOP vrátane záväzkov uvedených v Deklarácii MOP o základných zásadách a právach pri práci zmenenej v roku 2022 a Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu zmenenej v roku 2022.
2. Odvolávajúc sa na Deklaráciu MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu zmenenú v roku 2022 zmluvné strany poznamenávajú, že porušovanie základných zásad a práv pri práci sa nemôže považovať za legitímnu komparatívnu výhodu ani inak použiť ako legitímna komparatívna výhoda, ako aj, že pracovné normy by sa nemali využívať na protekcionistické účely v oblasti obchodu.
3. Každá zmluvná strana účinne vykonáva dohovory MOP, ktoré ratifikovalo Čile, resp. členské štáty.

4. V súlade s Ústavou MOP prijatou ako časť XIII Versaillskej zmluvy podpísanej 28. júna 1919 a Deklaráciou MOP o základných zásadách a právach pri práci zmenenou v roku 2022 každá zmluvná strana dodržiava, podporuje a účinne vykonáva medzinárodne uznávané základné pracovné normy vymedzené v základných dohovoroch MOP, ktorými sú:

- a) sloboda združovania a účinné uznávanie práva na kolektívne vyjednávanie;
- b) odstránenie všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce;
- c) účinné zrušenie detskej práce vrátane zákazu najhorších foriem detskej práce;
- d) odstránenie diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a povoláním a
- e) bezpečné a zdravé pracovné prostredie.

5. Zmluvné strany si pravidelne vymieňajú informácie o príslušnom pokroku dosiahnutom pri ratifikácii dohovorov MOP alebo protokolov, ktoré MOP klasifikuje ako aktuálne a ktorých zmluvnými stranami ešte nie sú.

6. Každá zmluvná strana podporuje program dôstojnej práce MOP stanovený v Deklarácii MOP o sociálnej spravodlivosti pre spravodlivú globalizáciu zmenenej v roku 2022, najmä pokiaľ ide o:

- a) dôstojné pracovné podmienky pre všetkých, okrem iného aj v súvislosti so mzdami a s príjmami, pracovným časom, ďalšími pracovnými podmienkami a so sociálnou ochranou, a
- b) sociálny dialóg o pracovných záležitostiach medzi pracovníkmi a zamestnávateľmi a ich príslušnými organizáciami, ako aj s príslušnými vládnyimi orgánmi.

7. V súlade so svojimi záväzkami v rámci MOP každá zmluvná strana:

- a) prijíma a vykonáva opatrenia a politiky týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a
- b) udržiava systém inšpekcie práce v súlade s príslušnými normami MOP v oblasti inšpekcie práce.

ČLÁNOK 26.17

Nútená alebo povinná práca

1. Pripomínajúc, že odstránenie nútenej práce patrí medzi ciele Agendy 2030, zmluvné strany zdôrazňujú význam ratifikácie a účinného vykonávania Protokolu z roku 2014 k Dohovoru o nútenej práci z roku 1930 prijatého v Ženeve 11. júna 2014.

2. Zmluvné strany uznávajú cieľ odstrániť všetky formy nútenej alebo povinnej práce vrátane detskej nútenej alebo povinnej práce.

3. Zmluvné strany preto identifikujú príležitosti spolupráce, spoločnej výmeny informácií, skúseností a osvedčených postupov v súvislosti s odstránením všetkých foriem nútenej alebo povinnej práce.

ČLÁNOK 26.18

Spolupráca v otázkach obchodu a práce

V súlade s článkom 26.7 zmluvné strany v náležitých prípadoch dvojstranne konzultujú a spolupracujú v kontexte MOP na otázkach týkajúcich sa práce, ktoré súvisia s obchodom a sú predmetom spoločného záujmu okrem iného vrátane:

- a) vytvárania pracovných miest a podpory produktívneho a kvalitného zamestnávania vrátane politík vytvárania rastu podporujúceho tvorbu pracovných miest a podpory udržateľných podnikov a podnikania;
- b) podpory vylepšení v obchodnej produktivite a produktivite práce, najmä v súvislosti s malými a strednými podnikmi;

- c) rozvoja ľudského kapitálu, prístupu na trh práce a zvyšovania zamestnateľnosti, najmä mladých ľudí, a to aj prostredníctvom celoživotného vzdelávania a odbornej prípravy, nepretržitého vzdelávania, odbornej prípravy a rozvoja a zvyšovania úrovne zručností, a to aj v novovznikajúcich a environmentálnych odvetviach;
- d) rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom a inovačných postupov na pracovisku na zvýšenie pohody pracovníkov;
- e) podpory informovanosti o programe dôstojnej práce MOP vrátane informovanosti o prepojení medzi obchodom a plnou a produktívnou zamestnanosťou, prispôsobenia trhu práce, základných pracovných noriem, dôstojnej práce v globálnych dodávateľských reťazcoch, sociálnej ochrany a sociálneho začlenenia, sociálneho dialógu a rodovej rovnosti;
- f) podpory kvalitných pracovných miest prostredníctvom obchodu vrátane bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok, ktoré nedávno porodili;
- g) inšpekcií bezpečnosti a ochrany zdravia a pracovných inšpekcií, napríklad zlepšovania mechanizmov dodržiavania súladu a presadzovania;
- h) riešenia výziev a príležitostí rozmanitej, viacgeneračnej pracovnej sily, a to aj prostredníctvom:
 - i) podpory rovnosti a odstraňovania diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a povoláním a

- ii) ochrany zraniteľných pracovníkov;
- i) zlepšovania pracovných vzťahov, napríklad najlepších postupov alternatívneho riešenia sporov a trojstranných konzultácií;
- j) vykonávania základných, prioritných a iných aktuálnych dohovorov MOP, ako aj Tripartitnej deklarácie MOP o zásadách týkajúcich sa nadnárodných podnikov a sociálnej politiky a hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a
- k) štatistík práce.

ODDIEL D

INŠTITUCIONÁLNE DOHODY

ČLÁNOK 26.19

Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj a kontaktné miesta

1. Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj (ďalej len „podvýbor“) zriadený na základe článku 33.4 ods. 1 je v prípade Čile zložený z úradníkov inštitúcií zodpovedných za otázky obchodu, práce, životného prostredia a rodové otázky.

2. Podvýbor uskutočňuje osobitné zasadnutia v súvislosti s environmentálnymi, resp. pracovnými záležitosťami¹, ako aj s prierezovými otázkami týkajúcimi sa obchodu a udržateľného rozvoja.
3. Podvýbor plní tieto funkcie:
- a) uľahčovanie, sledovanie a preskúmanie vykonávania tejto kapitoly;
 - b) určovanie, organizácia, posudzovanie činností spolupráce stanovených v tejto kapitole a dohľad nad nimi vrátane výmeny informácií a skúseností v oblastiach spoločného záujmu;
 - c) podávanie správ a odporúčaní Výboru pre obchod v súvislosti so všetkými záležitosťami týkajúcimi sa tejto kapitoly, a to aj pokiaľ ide o témy na diskusiu s mechanizmami občianskej spoločnosti uvedené v článku 33.5;
 - d) vykonávanie úloh uvedených v článkoch 26.21 a 26.22;
 - e) koordinácia s ostatnými podvýbormi zriadenými v náležitých prípadoch podľa tejto dohody, a to aj v súvislosti s úsilím integrovať rodové otázky, úvahy a činnosti do svojej práce, ako sa uvádza v článku 27.4 ods. 8, a
 - f) vykonávanie akýchkoľvek ďalších funkcií, na ktorých sa zmluvné strany môžu dohodnúť.

¹ O environmentálnych a pracovných záležitostiach možno diskutovať na samostatných alebo po sebe nasledujúcich zasadnutiach.

4. Podvýbor môže na základe vzájomnej dohody konzultovať s príslušnými zainteresovanými stranami alebo odborníkmi alebo ich požiadať o radu v súvislosti s vykonávaním tejto kapitoly.
5. Podvýbor na základe konsenzu vypracuje správu o každom zasadnutí, ktorú po zasadnutí uverejní.
6. Každá zmluvná strana v rámci svojich orgánov verejnej správy určí kontaktné miesto s cieľom uľahčiť komunikáciu a koordináciu medzi zmluvnými stranami vo všetkých veciach súvisiacich s vykonávaním tejto kapitoly. V prípade Čile je osobitné kontaktné miesto pre pracovné, environmentálne a rodové záležitosti v rámci podsekretariátu pre medzinárodné hospodárske vzťahy ministerstva zahraničných vecí alebo jeho nástupcu. Každá zmluvná strana bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane svoje kontaktné miesta a poskytne ich kontaktné informácie.
7. Kontaktné miesta:
 - a) uľahčujú pravidelnú komunikáciu a koordináciu medzi zmluvnými stranami;
 - b) bez ohľadu na článok 33.3 ods. 2 pomáhajú podvýboru, a to aj stanovovaním programu a vykonávaním všetkých ďalších potrebných príprav na zasadnutia podvýboru;
 - c) v náležitých prípadoch komunikujú so svojou príslušnou občianskou spoločnosťou a
 - d) spolupracujú okrem iného s ostatnými príslušnými orgánmi svojej verejnej správy na rozvoji a vykonávaní činností spolupráce.

ČLÁNOK 26.20

Riešenie sporov

1. Zmluvné strany vyvinú prostredníctvom dialógu, výmeny informácií a spolupráce maximálne úsilie na riešenie akýchkoľvek rozporov medzi nimi pri výklade alebo uplatňovaní tejto kapitoly.
2. V prípade nezhody medzi zmluvnými stranami, pokiaľ ide o výklad alebo uplatňovanie tejto kapitoly, zmluvné strany využijú výlučne postupy riešenia sporov stanovené na základe článkov 26.21 a 26.22.

ČLÁNOK 26.21

Konzultácie

1. Zmluvná strana („žiadajúca zmluvná strana“) môže kedykoľvek požiadať o konzultácie s druhou zmluvnou stranou („požiadaná zmluvná strana“) týkajúce sa akejkoľvek záležitosti vyplývajúcej z výkladu alebo uplatňovania tejto kapitoly, a to prostredníctvom predloženia písomnej žiadosti kontaktnému miestu požiadanej zmluvnej strany. V žiadosti sa stanovia dôvody požiadania o konzultácie vrátane dostatočne konkrétného opisu spornej záležitosti a ustanovení tejto kapitoly, ktoré sa považujú za uplatniteľné.

2. Požiadaná zmluvná strana odpovie písomne najneskôr do 10 dní odo dňa prijatia žiadosti, pokiaľ sa so žiadajúcou zmluvnou stranou nedohodne inak.
3. Zmluvné strany začnú konzultácie do 30 dní odo dňa prijatia žiadosti požiadanou zmluvnou stranou, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.
4. Konzultácie sa môžu uskutočniť formou osobnej účasti alebo s použitím akýchkoľvek technických prostriedkov, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii. Ak sa konzultácie uskutočňujú osobne, uskutočnia sa na území požiadanej zmluvnej strany, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.
5. V rámci konzultácií zmluvné strany:
 - a) poskytnú dostatočné informácie na umožnenie úplného preskúmania záležitosti a
 - b) zaobchádzajú so všetkými informáciami vymenenými v priebehu konzultácií ako s dôvernými.
6. Zmluvné strany pristúpia ku konzultáciám s cieľom dosiahnuť vzájomne uspokojivé riešenie záležitosti, pričom zohľadnia príležitosti spolupráce v súvislosti s danou záležitosťou. Pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa mnohostranných dohôd uvedených v tejto kapitole, zmluvné strany berú do úvahy informácie od MOP alebo príslušných orgánov zriadených podľa uvedených dohôd. V prípade potreby sa zmluvné strany môžu dohodnúť, že požiadajú o radu také organizácie alebo orgány, prípadne iného odborníka alebo orgán, ktorý považujú za vhodný na to, aby im pri konzultáciách pomohol.

7. Ak zmluvné strany nedokážu záležitosť vyriešiť do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o konzultácie na základe odseku 1, zmluvné strany môžu prostredníctvom doručenia písomnej žiadosti na kontaktné miesto druhej zmluvnej strany požiadať o zvolanie zasadnutia podvýboru v záujme posúdenia danej záležitosti. Podvýbor zasadne bezodkladne a bude sa usilovať o dosiahnutie dohody o riešení predmetnej záležitosti.

8. Každá zmluvná strana alebo podvýbor zasadajúci na základe odseku 7 môže v náležitých prípadoch požiadať o názor domáce poradné skupiny uvedené v článku 33.6 alebo o iné stanovisko odborníka.

9. Ak zmluvné strany dokážu záležitosť vyriešiť, zdokumentujú výsledok vrátane prípadných dohodnutých osobitných krokov a harmonogramov. Zmluvné strany výsledok zverejnia, pokiaľ sa nedohodnú inak.

ČLÁNOK 26.22

Panel odborníkov

1. Ak zmluvné strany záležitosť nevyriešia do 60 dní od doručenia písomnej žiadosti o zvolanie podvýboru, ako sa uvádza v článku 26.21 ods. 7 alebo ak sa žiadna takáto žiadosť nepredloží, žiadajúca zmluvná strana môže do 120 dní od doručenia písomnej žiadosti o konzultácie na základe článku 26.21 ods. 1 požiadať o zriadenie panelu odborníkov, aby záležitosť preskúmal. Všetky takéto žiadosti sa podávajú písomne na kontaktné miesto požiadanej zmluvnej strany. V žiadosti sa uvedú dôvody požiadania o zriadenie panelu odborníkov vrátane dostatočne konkrétneho opisu spornej záležitosti a vysvetlí sa v nej, ako záležitosť porušuje osobitné ustanovenia tejto kapitoly
2. Pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak, články 31.6, 31.10, 31.13, článok 31.14 ods. 1, články 31.15, 31.19, článok 31.20 ods. 2, články 31.21, 31.22, 31.24, 31.32, 31.33, 31.34, 31.35, ako aj rokovací poriadok v prílohe 31-A a kódex správania v prílohe 31-B sa uplatňujú *mutatis mutandis*.
3. Podvýbor na svojom prvom zasadnutí odporučí Výboru pre obchod, aby stanovil aspoň 15 osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu v paneli odborníkov. Výbor pre obchod na základe tohto odporúčania najneskôr do jedného roka po nadobudnutí platnosti tejto dohody stanoví zoznam takýchto osôb. Tento zoznam tvoria tri čiastkové zoznamy:
 - a) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Európskej únie;

- b) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Čile a
 - c) jeden čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán a ktoré môžu zastávať funkciu predsedu panelu odborníkov.
4. Každý čiastkový zoznam obsahuje najmenej päť osôb. Výbor pre obchod zabezpečí, aby bol zoznam aktuálny a aby na ňom vždy bol tento minimálny počet osôb.
5. Osoby uvedené v odseku 3 majú osobitné vedomosti alebo odborné znalosti v oblasti pracovného alebo environmentálneho práva, v otázkach upravených v tejto kapitole alebo v oblasti riešenia sporov vyplývajúcich z medzinárodných dohôd. Musia byť nezávislé, musia vykonávať funkciu osobne a nesmú prijímať pokyny, pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa sporu, od žiadnej organizácie ani vlády, nesmú byť v spojení s vládou žiadnej zmluvnej strany a musia konať v súlade s kódexom správania v prílohe 31-B.
6. Keď sa zostavuje panel odborníkov podľa postupov stanovených v článku 31.6 ods. 3, 4 a 6, odborníci sa vyberajú z príslušných čiastkových zoznamov uvedených v odseku 3 tohto článku.

7. Ak sa zmluvné strany do piatich dní odo dňa zriadenia panelu odborníkov nedohodnú inak, referenčným rámcom je:

„na základe príslušných ustanovení kapitoly 26 Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou na jednej strane a Čílskou republikou na strane druhej preskúmať záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie panelu odborníkov a vydať správu v súlade s článkom 26.23 uvedenej dohody so zisteniami a odporúčaniami týkajúcimi sa riešenia predmetnej záležitosti“.

8. Pokiaľ ide o záležitosti súvisiace s mnohostrannými dohodami uvedenými v tejto kapitole, panel odborníkov by si mal vyžiadať informácie od MOP alebo príslušných orgánov zriadených podľa uvedených dohôd vrátane akýchkoľvek príslušných dostupných vysvetľujúcich usmernení, zistení alebo rozhodnutí, ktoré prijala MOP a uvedené orgány. Všetky takéto informácie sa poskytnú obom zmluvným stranám, aby k nim mohli predložiť svoje pripomienky.

9. Panel odborníkov vykladá ustanovenia tejto kapitoly podľa obyčajových pravidiel výkladu medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú uvedené vo Viedenskom dohovore o zmluvnom práve.

10. Panel odborníkov vydá zmluvným stranám predbežnú správu a záverečnú správu, v ktorých uvedie zistenia skutkového stavu, uplatniteľnosť príslušných ustanovení a zdôvodnenie všetkých svojich zistení, záverov a odporúčaní.

11. Panel odborníkov doručí zmluvným stranám predbežnú správu do 100 dní odo dňa zriadenia panelu odborníkov. Ak panel odborníkov usúdi, že túto lehotu nemôže dodržať, predseda panelu odborníkov to písomne oznámi zmluvným stranám s uvedením dôvodov oneskorenia a dátumu, keď panel odborníkov plánuje predložiť svoju predbežnú správu. Zmluvné strany môžu na základe vzájomnej dohody predĺžiť akúkoľvek lehotu stanovenú v tomto odseku.
12. Zmluvná strana môže panelu odborníkov doručiť odôvodnenú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy v lehote 25 dní odo dňa jej doručenia. Zmluvná strana môže predložiť pripomienky k žiadosti druhej zmluvnej strany do 15 dní od doručenia žiadosti.
13. Panel odborníkov po zvážení žiadosti a pripomienok vypracuje záverečnú správu. Ak sa v lehote stanovenej v odseku 11 nedoručí žiadna žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy, predbežná správa sa stáva záverečnou správou panelu odborníkov.
14. Panel odborníkov doručí zmluvným stranám svoju záverečnú správu do 175 dní odo dňa zriadenia uvedeného panelu. Ak panel odborníkov usúdi, že túto lehotu nemôže dodržať, predseda panelu to písomne oznámi zmluvným stranám s uvedením dôvodov oneskorenia a dátumu, keď panel odborníkov plánuje predložiť svoju záverečnú správu. Zmluvné strany môžu na základe vzájomnej dohody predĺžiť akúkoľvek lehotu stanovenú v tomto odseku.
15. Záverečná správa musí obsahovať diskusiu o akejkoľvek písomnej žiadosti zmluvných strán týkajúcej sa predbežnej správy a jasne sa venovať všetkým pripomienkam predloženým zmluvnými stranami.

16. Zmluvné strany sprístupnia záverečnú správu verejnosti do 15 dní od jej doručenia panelom odborníkov.

17. Ak panel odborníkov v záverečnej správe usúdi, že zmluvná strana nesplnila svoje záväzky podľa tejto kapitoly, zmluvné strany prerokujú vhodné opatrenia, ktoré je potrebné vykonať, pričom zohľadnia správu a odporúčania panelu odborníkov. Požiadaná zmluvná strana informuje svoju domácu poradnú skupinu uvedenú v článku 33.6 a druhú zmluvnú stranu o svojich rozhodnutiach týkajúcich sa akýchkoľvek krokov alebo opatrení, ktoré sa majú vykonať, najneskôr do troch mesiacov po zverejnení správy.

18. Podvýbor monitoruje dianie v nadväznosti na záverečnú správu a odporúčania panelu odborníkov. Domáce poradné skupiny uvedené v článku 33.6 môžu v tejto súvislosti predkladať podvýboru pripomienky.

ČLÁNOK 26.23

Preskúmanie

1. Na účel zlepšenia dosahovania cieľov tejto kapitoly zmluvné strany na zasadnutiach podvýboru diskutujú o jej účinnom vykonávaní, pričom okrem iného zohľadnia najdôležitejší politický vývoj v každej zmluvnej strane a vývoj v oblasti medzinárodných dohôd.

2. Zmluvná strana môže pri zohľadnení výsledku takýchto diskusií požiadať o preskúmanie tejto kapitoly po dátume nadobudnutia platnosti tejto dohody. Na tento účel môže podvýbor zmluvným stranám odporučiť zmeny príslušných ustanovení tejto kapitoly v súlade s postupom prijímania zmien stanoveným v článku 33.9 ods. 1.

KAPITOLA 27

OBCHOD A RODOVÁ ROVNOSŤ

ČLÁNOK 27.1

Súvislosti a ciele

1. Zmluvné strany sa zhodli na význame začlenenia rodového hľadiska do podpory inkluzívneho hospodárskeho rastu a na kľúčovej úlohe, ktorú môžu v tejto súvislosti zohrávať rodovo responzívne politiky. Patrí sem odstraňovanie prekážok brániacich účasti žien v oblasti hospodárstva a medzinárodného obchodu vrátane zlepšovania rovnosti príležitostí v súvislosti s prístupom k pracovným funkciám a odvetviam pre mužov a ženy na trhu práce.
2. Zmluvné strany uznávajú, že medzinárodný obchod a investície sú motorom hospodárskeho rastu, a takisto oceňujú významný príspevok žien k hospodárskemu rastu prostredníctvom ich účasti na hospodárskej činnosti, a to aj v oblasti podnikania a medzinárodného obchodu.

3. Zmluvné strany uznávajú, že účasť žien na medzinárodnom obchode môže prispieť k napredovaniu v posilňovaní ich ekonomického postavenia a ekonomickej nezávislosti. Prístup žien k hospodárskym zdrojom a vlastníctvo hospodárskych zdrojov ženami okrem toho prispievajú k udržateľnému a inkluzívnemu hospodárskemu rastu, prosperite, konkurencieschopnosti a pohode spoločnosti. Zmluvné strany preto zdôrazňujú svoj zámer vykonávať túto dohodu spôsobom, ktorý podporuje a posilňuje rovnosť medzi mužmi a ženami.
4. Zmluvné strany pripomínajú Agendu Organizácie spojených národov 2030 pre udržateľný rozvoj a ciele týkajúce sa obchodu a rodovej rovnosti, najmä cieľ č. 5: dosiahnuť rodovú rovnosť a posilňovať postavenie všetkých žien a dievčat.
5. Zmluvné strany pripomínajú ciele Spoločného vyhlásenia o obchode a posilnení ekonomického postavenia žien pri príležitosti konferencie ministrov WTO v Buenos Aires v decembri 2017.
6. Zmluvné strany pripomínajú svoje záväzky v oblasti uplatňovania hľadiska rodovej rovnosti a posilňovania postavenia žien a dievčat, ako aj dodržiavania demokratických zásad a ľudských práv a základných slobôd, ako sa stanovuje vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv prijatej Valným zhromaždením OSN 10. decembra 1948 a v iných relevantných medzinárodných nástrojoch týkajúcich sa ľudských práv súvisiacich s rodovou rovnosťou, ktorých sú zmluvnými stranami.

7. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje záväzky vyplývajúce z Pekinskej deklarácie a Akčnej platformy prijatých na Štvrtej svetovej konferencii o ženách, ktorá sa konala v Pekingu od 4. do 15. septembra 1995, pričom zdôrazňujú najmä ciele a ustanovenia týkajúce sa rovnocenného prístupu žien k zdrojom, zamestnaniu, trhom a obchodu.

8. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú význam inkluzívnych obchodných politík, ktoré prispievajú k podpore rovnakých práv, rovnakého zaobchádzania a rovnakých príležitostí medzi mužmi a ženami, ako aj k odstraňovaniu všetkých foriem diskriminácie žien.

9. Zmluvné strany zdôrazňujú úlohu súkromného sektora pri podpore rodovej rovnosti uplatňovaním politík nediskriminácie a rôznorodosti pri svojej podnikovej činnosti v súlade s medzinárodnými usmerneniami a normami, ktoré zmluvné strany schvaľujú alebo potvrdzujú.

10. Cieľom zmluvných strán je:

- a) zvýšiť úroveň svojich obchodných vzťahov, spolupráce a dialógu spôsobmi, ktoré vedú k rovnakým príležitostiam a rovnakému zaobchádzaniu so ženami a mužmi ako s pracovníkmi, výrobcami, obchodníkmi alebo spotrebiteľmi, v súlade s ich medzinárodnými záväzkami;
- b) uľahčovať spoluprácu a dialóg s cieľom zlepšovať spôsobilosti, podmienky a prístup žien k príležitostiam vytváraným obchodom;
- c) ďalej zlepšovať svoje schopnosti riešiť rodové otázky týkajúce sa obchodu, a to aj prostredníctvom výmeny informácií a najlepších postupov.

ČLÁNOK 27.2

Mnohostranné dohody

1. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoj záväzok účinne vykonávať svoje povinnosti na základe Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, ktorý prijalo Valné zhromaždenie OSN 18. decembra 1979, pričom berie na vedomie najmä jeho ustanovenia týkajúce sa odstránenia diskriminácie žien v hospodárskom živote a v oblasti zamestnanosti.
2. Zmluvné strany pripomínajú svoje príslušné záväzky podľa článku 26.16 tejto dohody v súvislosti s dohovormi MOP týkajúcimi sa rodovej rovnosti a odstraňovania diskriminácie v súvislosti so zamestnaním a s povoláním ratifikovanými členskými štátmi a Čile.
3. Každá zmluvná strana opätovne potvrdzuje svoj záväzok účinne vykonávať svoje povinnosti podľa iných mnohostranných dohôd, ktorých sú zmluvnými stranami a ktoré sa zaoberajú rodovou rovnosťou alebo právami žien.

ČLÁNOK 27.3

Všeobecné ustanovenia

1. Zmluvné strany uznávajú právo každej zmluvnej strany stanoviť si svoj vlastný rozsah pôsobnosti a záruky rovnakých príležitostí pre mužov a ženy a primerane prijať alebo zmeniť svoje príslušné právne predpisy a politiky v súlade s jej záväzkami podľa medzinárodných dohôd uvedených v článku 27.2.

2. Každá zmluvná strana sa usiluje zabezpečiť, aby v jej príslušných právnych predpisoch a politikách boli stanovené a aby sa podporovali rovnaké práva, rovnaké zaobchádzanie a príležitosti mužov a žien v súlade s jej medzinárodnými záväzkami. Každá zmluvná strana sa usiluje takéto právne predpisy a politiky vylepšovať.
3. Každá zmluvná strana sa snaží zhromažďovať údaje rozčlenené podľa pohlavia týkajúce sa obchodu a rodu s cieľom lepšie porozumieť rozličným vplyvom nástrojov obchodnej politiky na ženy a mužov v ich úlohách pracovníkov, výrobcov, obchodníkov či spotrebiteľov.
4. Každá zmluvná strana na svojom území podporuje informovanosť verejnosti o svojich právnych predpisoch a politikách v oblasti rodovej rovnosti, a to aj pokiaľ ide o ich vplyv a význam z pohľadu inkluzívneho hospodárskeho rastu a obchodnej politiky.
5. Každá zmluvná strana v náležitých prípadoch zohľadní cieľ rovnosti medzi mužmi a ženami pri vypracúvaní, vykonávaní a preskúmvaní opatrení v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda.
6. Každá zmluvná strana podporuje obchod a investície podporovaním rovnakých príležitostí a účasti žien a mužov v oblasti hospodárstva a medzinárodného obchodu. Patria sem okrem iného aj opatrenia zamerané na: postupné odstraňovanie všetkých druhov diskriminácie na základe pohlavia; podporu zásady rovnakej odmeny za prácu rovnakej hodnoty s cieľom riešiť rozdiel v odmeňovaní žien a mužov a podporu toho, aby ženy neboli diskriminované v zamestnaní a povolani, a to ani z dôvodov tehotenstva a materstva.

7. Zmluvná strana neoslabí ani nezníži úroveň ochrany poskytnutej na základe jej príslušných právnych predpisov zameraných na zabezpečenie rodovej rovnosti alebo rovnosti príležitostí pre ženy a mužov s cieľom podporiť obchod alebo investície.

8. Zmluvná strana neupustí ani sa neodchýli od svojich príslušných právnych predpisov zameraných na rodovú rovnosť alebo rovnosť príležitostí pre ženy a mužov spôsobom, ktorý by oslabil alebo znížil úroveň ochrany poskytnutej na základe uvedených právnych predpisov, ani neponúkne takéto upustenie alebo odchýlenie sa s cieľom podporiť obchod alebo investície.

9. Zmluvná strana prostredníctvom trvalého alebo opakovaného konania alebo nekonania nezlyhá v účinnom presadzovaní ochrany poskytnutej na základe jej príslušných právnych predpisov zameraných na zabezpečenie rodovej rovnosti alebo rovnosti príležitostí pre ženy a mužov spôsobom ovplyvňujúcim obchod alebo investície.

ČLÁNOK 27.4

Činnosti spolupráce

1. Zmluvné strany uznávajú prínosy výmeny svojich príslušných skúseností v oblasti navrhovania, vykonávania, monitorovania a posilňovania aspektov opatrení v oblasti rodovej rovnosti týkajúcich sa obchodu.

2. Zmluvné strany v súlade s odsekom 1 vykonávajú činnosti spolupráce navrhnuté na zlepšenie spôsobilostí a podmienok žien vrátane pracovníčok a podnikateľiek, aby mali prístup k príležitostiam vytvoreným touto dohodou a mohli ich naplno využiť.

3. Činnosti spolupráce sa vykonávajú na základe otázok a tém, na ktorých sa dohodnú zmluvné strany.
4. Činnosti spolupráce možno rozvíjať a vykonávať pri účasti OSN, WTO, MOP, OECD a iných medzinárodných organizácií, ako aj s tretími krajinami, podnikmi, organizáciami zamestnávateľov a pracovníkov, vzdelávacími a výskumnými organizáciami, prípadne inými mimovládnyimi organizáciami.
5. Oblasť spolupráce môžu zahŕňať výmenu skúseností a najlepších postupov týkajúcich sa politik a programov na podporu vyššej účasti žien na medzinárodnom obchode, ako aj obchodu sa týkajúcich aspektov:
 - a) podpory finančnej inklúzie a finančného vzdelávania žien, ako aj prístupu k financovaniu a finančnej pomoci;
 - b) pokroku v oblasti vedúcich úloh žien a rozvoja sietí žien;
 - c) podpory plnej účasti žien na hospodárskom živote podporovaním ich účasti, vedúceho postavenia a vzdelávania, najmä v oblastiach, v ktorých sú nedostatočne zastúpené, ako je veda, technológia, inžinierstvo, matematika (STEM), ako aj inovácie a podnikanie;
 - d) podpory rodovej rovnosti v rámci podnikov;

- e) účasti žien na pozíciách s rozhodovacími právomocami vo verejnom a v súkromnom sektore;
- f) verejných a súkromných iniciatív zameraných na podporu podnikania žien vrátane začlenenia žien do formálneho sektora hospodárstva, zvýšenia konkurencieschopnosti podnikov vedených ženami, aby mali možnosť zúčastňovať sa a konkurovať v miestnych, regionálnych a svetových hodnotových reťazcoch, a činností na podporu internacionalizácie malých a stredných podnikov vedených ženami;
- g) politík a programov na zlepšenie digitálnych zručností žien a prístupu k obchodným nástrojom online a platformám elektronického obchodu;
- h) napredovania politík a programov v oblasti starostlivosti, ako aj opatrení týkajúcich sa rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom z rodového hľadiska;
- i) skúmania prepojenia medzi zvýšenou účasťou žien na medzinárodnom obchode a znížením rozdielu v odmeňovaní žien a mužov;
- j) rozvoja analýzy obchodných politík založenej na rode vrátane navrhovania, vykonávania a monitorovania ich účinkov;
- k) zberu údajov rozčlenených podľa pohlavia, používania ukazovateľov, metodík monitorovania a hodnotenia a analýzy štatistík týkajúcich sa obchodu z rodového hľadiska;

- l) skúmania prepojení medzi účasťou žien na medzinárodnom obchode a oblastami, ako sú dôstojná práca, profesijná segregácia a pracovné podmienky žien vrátane bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok, ktoré nedávno porodili, v súlade s článkom 26.18 písm. f);
 - m) politík a programov na zabránenie, zmiernenie a reakciu na líšiaci sa hospodársky vplyv kríz a núdzových situácií na ženy a mužov a
 - n) všetkých ostatných otázok, na ktorých sa zmluvné strany dohodli.
6. Zmluvné strany spoločne rozhodnú o prioritách činností spolupráce na základe oblastí spoločného záujmu a dostupných prostriedkov.
7. Spolupráca, a to aj v oblastiach stanovených v odseku 5, sa môže uskutočňovať osobne alebo akýmikoľvek technologickými prostriedkami, ktoré majú zmluvné strany k dispozícii, prostredníctvom činností, ako sú workshopy, semináre, konferencie, programy spolupráce a projekty; výmena skúseností a najlepších postupov v oblasti politík a postupov a výmena odborníkov.
8. Zmluvné strany prostredníctvom Podvýboru pre obchod a udržateľný rozvoj zriadeného na základe článku 33.4 ods. 1 podporujú úsilie orgánov zriadených touto dohodou v súvislosti so začleňovaním otázok, úvah a činností týkajúcich sa rodu do svojej práce.
9. Zmluvné strany v náležitých prípadoch podporujú inkluzívnu účasť žien na vykonávaní činností spolupráce stanovených na základe tohto článku.

ČLÁNOK 27.5

Inštitucionálne dohody

1. Podvýbor pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj zriadený podľa článku 33.4 ods. 1 je zodpovedný za vykonávanie tejto kapitoly. Článok 26.19 sa na túto kapitolu uplatňuje *mutatis mutandis*¹.
2. Zmluvné strany pri interakcii s občianskou spoločnosťou v rámci domácich poradných skupín vytvorených alebo určených na základe článku 33.6 a v rámci fóra občianskej spoločnosti zorganizovaného podľa článku 33.7 podporujú účasť organizácií podporujúcich rovnosť medzi mužmi a ženami.

ČLÁNOK 27.6

Riešenie sporov

1. Na túto kapitolu sa uplatňujú články 26.20, 26.21 a 26.22 *mutatis mutandis*².

¹ V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že akýkoľvek odkaz na kapitolu 26 alebo environmentálne a pracovné otázky alebo záležitosti v uvedenom článku sa chápe ako odkaz na túto kapitolu, prípadne na rodové otázky alebo záležitosti.

² V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že akýkoľvek odkaz na kapitolu 26 alebo environmentálne a pracovné otázky, záležitosti alebo právne predpisy v uvedených článkoch sa chápe ako odkaz na túto kapitolu, prípadne na rodové otázky, záležitosti alebo právne predpisy súvisiace s týmito otázkami alebo záležitosťami.

ČLÁNOK 27.7

Preskúmanie

1. Zmluvné strany sa zhodli na význame spoločného alebo individuálneho monitorovania a posudzovania prostredníctvom svojich príslušných procesov a inštitúcií, ako aj procesov a inštitúcií stanovených podľa tejto dohody, v súvislosti s vplyvom vykonávania tejto dohody na rovnosť medzi mužmi a ženami a príležitosťami poskytovanými ženám v súvislosti s obchodom.
2. Zmluvné strany môžu túto kapitolu preskúmať vzhľadom na skúsenosti získané pri jej vykonávaní a v prípade potreby navrhnúť, ako ju posilniť.

KAPITOLA 28

TRANSPARENTNOSŤ

ČLÁNOK 28.1

Cieľ

1. Keďže zmluvné strany uznávajú vplyv, ktorý môžu mať ich príslušné regulačné prostredia na obchod a investície medzi nimi, snažia sa zabezpečiť predvídateľné regulačné prostredie, ako aj efektívne postupy pre hospodárske subjekty, najmä malé a stredné podniky.

2. Zmluvné strany opätovne potvrdzujú svoje príslušné záväzky na základe Dohody o založení WTO, pričom v tejto kapitole vychádzajú z uvedených záväzkov a stanovujú ďalšie dohody týkajúce sa transparentnosti.

ČLÁNOK 28.2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „správne rozhodnutie“ je rozhodnutie alebo opatrenie s právnym účinkom, ktoré sa vzťahuje na konkrétnu osobu, tovar alebo službu v konkrétnom prípade, pričom zahŕňa aj neprijatie správneho rozhodnutia, ak sa to vyžaduje v právnych predpisoch zmluvnej strany; a
- b) „všeobecné záväzné správne rozhodnutie“ je správne rozhodnutie alebo výklad, ktoré sú uplatniteľné na všetky osoby a faktické situácie, ktoré vo všeobecnosti patria do rozsahu pôsobnosti daného rozhodnutia alebo výkladu a ktorými sa ustanovuje určitá norma správania, pričom sem nepatrí:
 - i) výrok alebo rozhodnutie prijaté v rámci správneho alebo kvázi-súdneho konania, ktoré sa uplatňujú len na určitú konkrétnu osobu, tovar alebo službu druhej zmluvnej strany v konkrétnom prípade, alebo
 - ii) rozhodnutie vo veci určitého konkrétného konania alebo postupu.

ČLÁNOK 28.3

Uverejňovanie

1. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby sa jej zákony, právne predpisy, postupy a všeobecne záväzné správne rozhodnutia a súdne rozhodnutia v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, urýchlene uverejnili prostredníctvom úradne určeného média, a ak je to možné, elektronickými prostriedkami, alebo aby sa inak sprístupnili takým spôsobom, aby sa s nimi mohla každá osoba oboznámiť.
2. Každá strana poskytne vysvetlenie cieľa a odôvodnenie svojich zákonov, právnych predpisov, postupov, všeobecne záväzných správnych rozhodnutí a súdnych rozhodnutí v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.
3. Každá zmluvná strana zabezpečí primeranú lehotu medzi dátumom uverejnenia a dátumom nadobudnutia účinnosti zákonov a iných právnych predpisov v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, s výnimkou prípadov, keď to nie je možné z dôvodov naliehavosti. Tento odsek sa nevzťahuje na všeobecne záväzné správne rozhodnutia a súdne rozhodnutia.

ČLÁNOK 28.4

Žiadosti o informácie a poskytovanie informácií

1. Každá zmluvná strana stanoví alebo zachová vhodné mechanizmy umožňujúce odpovedať na žiadosti o informácie od akejkoľvek osoby týkajúce sa akýchkoľvek zákonov alebo iných právnych predpisov v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.
2. Na žiadosť zmluvnej strany druhá zmluvná strana bezodkladne poskytne informácie a odpovie na otázky týkajúce sa akéhokoľvek platného alebo plánovaného zákona alebo iného právneho predpisu v súvislosti s akoukoľvek záležitosťou, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, pokiaľ nie je zriadený osobitný mechanizmus podľa inej kapitoly tejto dohody.

ČLÁNOK 28.5

Správne konania

1. Každá zmluvná strana uplatňuje všetky všeobecne záväzné zákony, iné právne predpisy, postupy a správne rozhodnutia týkajúce sa akejkoľvek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda, objektívnym, nestranným a primeraným spôsobom.

2. V prípade začatia správneho konania týkajúceho sa určitých osôb, tovaru alebo služieb druhej zmluvnej strany v súvislosti s uplatňovaním všeobecne záväzných zákonov, iných právnych predpisov, postupov alebo správnych rozhodnutí uvedených v odseku 1 každá zmluvná strana:

- a) sa usiluje osobám, ktorých sa správne konanie priamo týka, zaslať v súlade so svojimi zákonmi a inými právnymi predpismi primerané oznámenie o začatí konania vrátane opisu charakteru konania, vyhlásenia príslušného orgánu, ktorý začal konanie, aj všeobecný opis všetkých sporných otázok a
- b) poskytne takýmto osobám vhodnú príležitosť na predloženie skutočností a argumentov na podporu ich stanoviska, skôr ako sa pristúpi ku konečnému správne rozhodnutiu, ak to umožňuje čas, charakter konania a verejný záujem.

ČLÁNOK 28.6

Preskúmanie a odvolanie

1. Každá zmluvná strana zriadi alebo zachová súdne, arbitrážne alebo správne tribunály alebo postupy na účely rýchleho preskúmania a v odôvodnených prípadoch na účely nápravy správnych rozhodnutí týkajúcich sa akejkol'vek záležitosti, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.

2. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby jej súdne, arbitrážne alebo správne tribunály vykonávali postupy na odvolanie alebo preskúmanie nediskriminačným a nestranným spôsobom. Takéto tribunály budú nestranné a nezávislé od úradu, ktorému je zverená právomoc presadzovať administratívne predpisy a nebudú mať žiadny záujem na výsledku predmetnej záležitosti.

3. Pokiaľ ide o tribunály alebo postupy uvedené v odseku 1, každá zmluvná strana zabezpečí, aby strany pred takýmito tribunálmi, resp. strany podliehajúce týmto postupom dostali:

a) primeranú možnosť podporiť alebo obhájiť svoje príslušné stanoviská a

b) rozhodnutie založené na dôkazoch a poskytnutých záznamoch alebo, ak sa to vyžaduje v jej právnych predpisoch, na záznamoch vypracovaných príslušným orgánom.

4. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby rozhodnutia uvedené v odseku 3 písm. b) vykonal orgán, ktorému je zverená právomoc presadzovať správne predpisy, s výhradou odvolania alebo ďalšieho preskúmania, ako sa stanovuje v jej zákonoch a iných právnych predpisoch.

ČLÁNOK 28.7

Vzťah k ostatným kapitolám

Ustanovenia stanovené v tejto kapitole sa uplatňujú popri osobitných pravidlách stanovených v ostatných kapitolách.

KAPITOLA 29

OSVEDČENÉ REGULAČNÉ POSTUPY

ČLÁNOK 29.1

Rozsah pôsobnosti

1. Táto kapitola sa vzťahuje na regulačné opatrenia prijaté alebo iniciované regulačnými orgánmi, pokiaľ ide o akúkoľvek záležitosť, na ktorú sa vzťahuje táto dohoda.
2. Táto kapitola sa nevzťahuje na regulačné orgány a regulačné opatrenia, postupy alebo prístupy členských štátov.

ČLÁNOK 29.2

Všeobecné zásady

1. Zmluvné strany uznávajú význam:
 - a) používania osvedčených regulačných postupov v procese plánovania, vypracúvania, vydávania, vykonávania, hodnotenia a preskúmavania regulačných opatrení s cieľom dosiahnuť ciele domácej politiky a

b) zachovania a posilnenia prínosov tejto dohody na uľahčenie v oblasti obchodu s tovarom a so službami a zvýšenie investícií medzi zmluvnými stranami.

2. Každá zmluvná strana určí podľa vlastného uváženia osvedčené regulačné postupy podľa tejto dohody spôsobom, ktorý je v súlade s jej vlastným právnym rámcom, praxou a základnými zásadami vrátane zásady predbežnej opatrnosti, ktoré sú základom jej regulačného systému.

3. Žiadne z ustanovení tejto kapitoly nemožno vykladať tak, že sa od zmluvnej strany vyžaduje, aby:

a) sa odchyľovala od vnútroštátnych postupov na vypracúvanie a prijímanie regulačných opatrení;

b) prijala kroky, ktoré by sťažovali alebo znemožňovali včasné prijatie regulačných opatrení s cieľom dosiahnuť svoje ciele verejnej politiky, alebo

c) dosiahla akýkoľvek konkrétny regulačný výsledok.

ČLÁNOK 29.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly:

- a) „regulačný orgán“ je:
 - i) v prípade Európskej únie: Európska komisia a
 - ii) v prípade Čile: akýkoľvek regulačný orgán výkonnej moci a
- b) „regulačné opatrenia“ sú:
 - i) v prípade Európskej únie:
 - A) nariadenia a smernice stanovené v článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a
 - B) vykonávacie a delegované akty stanovené v článkoch 290, resp. 291 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a
 - ii) v prípade Čile: všeobecne záväzné zákony a dekréty prijaté regulačnými orgánmi, ktorých dodržiavanie je povinné¹.

¹ Podľa odseku II.1 prezidentského pokynu č. 3 z roku 2019 a jeho úprav.

ČLÁNOK 29.4

Vnútoraná koordinácia regulačného rozvoja

Každá zmluvná strana zachováva procesy alebo mechanizmy vnútornej koordinácie alebo preskúmavania na prípravu, hodnotenie alebo preskúmavanie regulačných opatrení. Cieľom takých postupov alebo mechanizmov by okrem iného malo byť:

- a) podporovať osvedčené regulačné postupy vrátane tých, ktoré sú stanovené v tejto kapitole;
- b) identifikovať zbytočnú duplicitu a nesúlad požiadaviek v rámci regulačných opatrení zmluvnej strany a zabrániť takejto duplicite a nesúladu;
- c) zabezpečiť súlad s medzinárodnými záväzkami zmluvnej strany v oblasti obchodu a
- d) podporovať zohľadňovanie vplyvu pripravovaných regulačných opatrení, a to aj vplyvu na malé a stredné podniky.

ČLÁNOK 29.5

Transparentnosť regulačných procesov a mechanizmov

Každá zmluvná strana v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi uverejňuje opis procesov a mechanizmov, ktoré jej regulačný orgán využíva na prípravu, hodnotenie alebo preskúmanie regulačných opatrení. Tieto opisy odkazujú na príslušné usmernenia, pravidlá alebo postupy vrátane tých, na základe ktorých sa verejnosti umožňuje predložiť pripomienky.

ČLÁNOK 29.6

Včasné informovanie o plánovaných regulačných opatreniach

1. Každá zmluvná strana sa usiluje v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi každoročne uverejňovať informácie o plánovaných významných¹ regulačných opatreniach.
2. Pokiaľ ide o každé jedno významné regulačné opatrenie uvedené v odseku 1, každá zmluvná strana sa usiluje včas uverejniť:
 - a) stručný opis jeho rozsahu pôsobnosti a cieľov a

¹ Regulačný orgán každej zmluvnej strany môže určiť, ktoré opatrenie predstavuje významné regulačné opatrenie na účely splnenia jej povinností podľa tejto kapitoly.

- b) odhadovaný čas potrebný na jeho prijatie, ak je k dispozícii, vrátane prípadných možností verejnej konzultácie.

ČLÁNOK 29.7

Verejné konzultácie

1. Pri príprave významného¹ regulačného opatrenia každá zmluvná strana v náležitých prípadoch a v súlade so svojimi príslušnými pravidlami a postupmi:
 - a) uverejní návrh regulačného opatrenia alebo konzultačné dokumenty poskytujúce dostatočne podrobné informácie o pripravovanom regulačnom opatrení s cieľom umožniť každej osobe², aby posúdila, či a ako môžu byť významne ovplyvnené jej záujmy;
 - b) poskytne každej osobe na nediskriminačnom základe primerané príležitosti na predloženie pripomienok a
 - c) zväži doručené pripomienky.

¹ Regulačný orgán každej zmluvnej strany môže určiť, ktoré opatrenie predstavuje významné regulačné opatrenie na účely splnenia jej povinností podľa tejto kapitoly.

² V záujme väčšej istoty je potrebné uviesť, že tento odsek nebráni žiadnej zmluvnej strane v uskutočňovaní cielených konzultácií so zainteresovanými osobami za podmienok vymedzených v jej pravidlách a postupoch;

2. Regulačný orgán každej zmluvnej strany by mal využívať elektronické prostriedky komunikácie a mal by sa usilovať o zaistenie prevádzky osobitného elektronického portálu na účely poskytovania informácií a doručovania pripomienok súvisiacich s verejnými konzultáciami.
3. Regulačný orgán každej zmluvnej strany sa usiluje zverejniť zhrnutie výsledkov konzultácií alebo akýchkoľvek prijatých pripomienok, pričom v príslušnom rozsahu zohľadní potrebu ochrany dôverných informácií alebo potrebu neuviesť osobné údaje či nevhodný obsah.

ČLÁNOK 29.8

Posúdenie vplyvu

1. Každá zmluvná strana podporuje svoj regulačný orgán v tom, aby v súlade s platnými pravidlami a postupmi vykonával posúdenia vplyvu významných regulačných opatrení, ktoré pripravuje.
2. Regulačný orgán každej zmluvnej strany musí pri vykonávaní posúdenia vplyvu podporovať postupy a mechanizmy, v rámci ktorých sa zohľadnia tieto faktory:
 - a) potreba regulačného opatrenia vrátane povahy a závažnosti problému, ktorý by malo regulačné opatrenie riešiť;
 - b) prípadné uskutočniteľné a vhodné regulačné a neregulačné alternatívy vrátane možnosti neregulácie, prostredníctvom ktorých je možné dosiahnuť cieľ verejnej politiky zmluvnej strany;

- c) pokiaľ je to možné a relevantné, potenciálny sociálny, hospodársky a environmentálny vplyv uvedených alternatív, a to aj pokiaľ ide o vplyv na medzinárodný obchod a na malé a stredné podniky a
- d) to, ako zvažované možnosti súvisia s príslušnými medzinárodnými normami, ak existujú, ako aj dôvodu na akékoľvek odchýlenie sa od nich, ak je to relevantné.

3. Pokiaľ ide o akékoľvek posúdenie vplyvu, ktoré regulačný orgán vykonal v prípade regulačného opatrenia, uvedený regulačný orgán vypracuje záverečnú správu, v ktorej uvedie podrobnosti o faktoroch, ktoré vzal do úvahy vo svojom posúdení, ako aj príslušné zistenia. Takáto správa sa sprístupní verejnosti v deň zverejnenia dotknutého regulačného opatrenia.

ČLÁNOK 29.9

Spätné hodnotenie

Zmluvné strany uznávajú pozitívny príspevok pravidelných spätných hodnotení existujúcich platných regulačných opatrení k znižovaniu zbytočnej regulačnej záťaže, a to aj pre malé a stredné podniky, a k účinnejšiemu dosahovaniu cieľov verejnej politiky. Zmluvné strany sa usilujú podporovať používanie pravidelných spätných hodnotení vo svojich regulačných systémoch.

ČLÁNOK 29.10

Regulačný register

Každá zmluvná strana zabezpečí, aby platné regulačné opatrenia boli uverejnené v na to určenom registri, ktorý identifikuje regulačné opatrenia podľa tém a je verejne dostupný na jedinom a voľne dostupnom webovom sídle. Webové sídlo by malo umožniť vyhľadávanie regulačných opatrení podľa citácií alebo podľa slov. Každá zmluvná strana pravidelne aktualizuje svoj register.

ČLÁNOK 29.11

Spolupráca a výmena informácií

Zmluvné strany môžu spolupracovať v záujme podpory uľahčovania vykonávania tejto kapitoly. Súčasťou tejto spolupráce môže byť organizácia akýchkoľvek relevantných činností na posilnenie spolupráce medzi ich regulačnými orgánmi a výmena informácií o regulačných postupoch stanovených v tejto kapitole.

ČLÁNOK 29.12

Kontaktné miesta

Každá zmluvná strana určí kontaktné miesto na uľahčenie výmeny informácií medzi zmluvnými stranami, a to do jedného mesiaca po nadobudnutí platnosti tejto dohody.

ČLÁNOK 29.13

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na túto kapitolu.

KAPITOLA 30

MALÉ A STREDNÉ PODNIKY

ČLÁNOK 30.1

Ciele

Zmluvné strany uznávajú význam malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“) vo svojich dvojstranných obchodných a investičných vzťahoch a potvrdzujú svoj záväzok posilniť schopnosť MSP využívať výhody vyplývajúce z tejto dohody.

ČLÁNOK 30.2

Spoločná výmena informácií

1. Každá zmluvná strana zavedie alebo zachová verejne prístupné webové sídlo pre MSP obsahujúce informácie týkajúce sa tejto dohody vrátane:

a) zhrnutia tejto dohody a

- b) informácií určených pre MSP, ktoré obsahujú:
 - i) opis ustanovení tejto dohody, ktoré každá zmluvná strana považuje za relevantné pre MSP oboch zmluvných strán a
 - ii) akékoľvek doplňujúce informácie, ktoré zmluvná strana považuje za užitočné pre MSP, ktoré sa zaujímajú o využitie príležitostí, ktoré poskytuje táto dohoda.
- 2. Každá zmluvná strana uvedie na webovom sídle stanovenom v odseku 1 internetový odkaz na:
 - a) znenie tejto dohody vrátane príloh a dodatkov, najmä zoznamov colných sadzieb a špecifických pravidiel pôvodu pre výrobky;
 - b) ekvivalent webového sídla druhej zmluvnej strany a
 - c) webové sídla svojich vlastných orgánov, o ktorých sa zmluvná strana domnieva, že by mohli poskytnúť užitočné informácie osobám, ktoré majú záujem o obchodovanie a podnikanie na území danej zmluvnej strany.
- 3. Každá zmluvná strana uvedie na webovom sídle stanovenom v odseku 1 internetový odkaz na webové sídla svojich vlastných orgánov s informáciami, ktoré sa týkajú:
 - a) colných predpisov a postupov týkajúcich sa dovozu, vývozu a tranzitu, ako aj príslušné formuláre, doklady a iné požadované informácie;

- b) právnych predpisov a postupov týkajúcich sa práv duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení;
- c) technických právnych predpisov, a to v prípade potreby aj povinných postupov posudzovania zhody a odkazov na zoznamy orgánov posudzovania zhody v prípadoch, keď je posudzovanie zhody treťou stranou povinné, ako sa stanovuje v kapitole 9;
- d) sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení týkajúcich sa dovozu a vývozu, ako sa stanovuje v kapitole 6;
- e) pravidiel verejného obstarávania, databázy obsahujúcej oznámenia o verejnom obstarávaní a ďalších relevantných ustanovení kapitoly 21;
- f) postupov registrácie spoločností a
- g) iných informácií, ktoré zmluvná strana považuje za nápomocné pre MSP.

4. Každá zmluvná strana uvedie na webovom sídle stanovenom v odseku 1 internetový odkaz na databázu, v ktorej je možné elektronicky vyhľadávať podľa kódu harmonizovaného systému a ktorá zahŕňa tieto informácie v súvislosti s prístupom na jej trh:

- a) colné sadzby a kvóty vrátane doložky najvyšších výhod, sadzieb, ktoré sa netýkajú krajín doložky najvyšších výhod, a preferenčných sadzieb a colných kvót;

- b) spotrebné dane;
- c) dane (ako je daň z pridanej hodnoty);
- d) clá alebo iné poplatky vrátane iných poplatkov špecifických pre produkt;
- e) pravidlá pôvodu, ako sa uvádza v kapitole 3;
- f) informácie o vrátení cla, jeho odklade alebo o iných typoch úľav, ktorými sa clo znižuje alebo refunduje alebo ktorými sa od cla oslobodzuje;
- g) kritériá používané na určenie colnej hodnoty tovaru;
- h) iné sadzobné opatrenia;
- i) informácie požadované pri dovozných postupoch a
- j) informácie týkajúce sa necolných opatrení alebo predpisov.

5. Každá zmluvná strana pravidelne alebo na požiadanie druhej zmluvnej strany aktualizuje informácie a odkazy uvedené v odsekoch 1 až 4, ktoré udržiava na svojom webovom sídle, aby zabezpečila, že sú aktualizované a presné.

6. Každá zmluvná strana zabezpečí, aby informácie uvedené v tomto článku boli prezentované spôsobom, ktorý je primeraný vzhľadom na ich využívanie malými a strednými podnikmi. Každá zmluvná strana sa usiluje o sprístupnenie takýchto informácií v anglickom jazyku.

7. Zmluvná strana neúčtuje žiadnym osobám zmluvnej strany nijaký poplatok za prístup k informáciám poskytovaným podľa odsekov 1 až 4.

ČLÁNOK 30.3

Kontaktné miesta pre MSP

1. Každá zmluvná strana oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné miesto pre jej MSP, ktoré bude plniť funkcie uvedené v tomto článku. Zmluvná strana bezodkladne oznámi druhej zmluvnej strane akékoľvek zmeny uvedených kontaktných miest.

2. Kontaktné miesta pre MSP:

- a) zabezpečujú, aby sa pri vykonávaní tejto dohody zohľadňovali potreby MSP, aby MSP oboch zmluvných strán mohli využívať nové príležitosti plynúce z tejto dohody;
- b) zabezpečujú, aby informácie uvedené v článku 30.2 boli aktuálne a relevantné pre MSP; každá zmluvná strana môže prostredníctvom kontaktného miesta pre MSP navrhnúť doplňujúce informácie, ktoré môže druhá zmluvná strana zahrnúť do informácií, ktoré sa majú poskytovať v súlade s článkom 30.2;

- c) preskúmajú všetky záležitosti týkajúce sa MSP v súvislosti s vykonávaním tejto dohody vrátane:
 - i) výmeny informácií s cieľom pomáhať Výboru pre obchod pri jeho úlohe monitorovať a vykonávať aspekty tejto dohody týkajúce sa MSP;
 - ii) pomoci podvýborom a iným kontaktným miestam zriadeným na základe tejto dohody pri posudzovaní záležitostí, ktoré sú relevantné pre MSP;
- d) pravidelne podávajú správy o svojej činnosti Výboru pre obchod na zváženie, a to spoločne alebo jednotlivo a
- e) posudzujú akúkoľvek inú záležitosť vyplývajúcu z tejto dohody, ktorá sa týka MSP a na ktorej sa zmluvné strany môžu dohodnúť.

3. Kontaktné miesta pre MSP sa schádzajú podľa potreby a vykonávajú svoju činnosť prostredníctvom komunikačných kanálov, na ktorých sa dohodli zmluvné strany a ktoré môžu zahŕňať elektronickú poštu, videokonferencie alebo iné prostriedky.

4. Kontaktné miesta pre MSP môžu pri svojej činnosti podľa potreby požiadať o spoluprácu odborníkov a externé organizácie.

ČLÁNOK 30.4

Neuplatňovanie urovnávania sporov

Kapitola 31 sa nevzťahuje na túto kapitolu.

KAPITOLA 31

UROVNÁVANIE SPOROV

ODDIEL A

CIEĽ A ROZSAH PÔSOBNOSTI

ČLÁNOK 31.1

Cieľ

Cieľom tejto kapitoly je zriadiť účinný a efektívny mechanizmus na predchádzanie akýmkoľvek sporom a urovnávanie akýchkoľvek sporov medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním tejto dohody v záujme dosiahnutia riešenia na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 31.2

Rozsah pôsobnosti

Ak nie je v tejto dohode stanovené inak, táto kapitola sa vzťahuje na všetky spory medzi zmluvnými stranami v súvislosti s výkladom a uplatňovaním ustanovení tejto dohody (ďalej len „zahrnuté ustanovenia“).

ČLÁNOK 31.3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto kapitoly a príloh 31-A a 31-B:

- a) „sťažujúca sa zmluvná strana“ je zmluvná strana, ktorá žiada o zriadenie panelu podľa článku 31.5, a
- b) „mediátor“ je fyzická osoba, ktorá bola vybraná za mediátora v súlade s článkom 38.27;
- c) „panel“ je panel zriadený podľa článku 38.6;
- d) „člen panelu“ je člen panelu a
- e) „zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje“ je zmluvná strana, ktorá údajne porušuje zahrnuté ustanovenie.

ODDIEL B

KONZULTÁCIE

ČLÁNOK 31.4

Konzultácie

1. Zmluvné strany sa usilujú o vyriešenie každého sporu uvedeného v článku 31.2 tak, že začnú v dobrej viere konzultácie s cieľom čo najskôr dosiahnuť riešenie na základe vzájomnej dohody.
2. Zmluvná strana požiadá o konzultácie prostredníctvom písomnej žiadosti doručenej druhej zmluvnej strane, v ktorej uvedie sporné opatrenie a tie zahrnuté ustanovenia, ktoré pokladá za uplatniteľné.
3. Zmluvná strana, ktorej bola adresovaná žiadosť o konzultácie, na túto žiadosť odpovie bezodkladne, najneskôr však do desiatich dní odo dňa doručenia žiadosti o konzultácie. Konzultácie sa uskutočnia do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti o konzultácie a prebiehajú na území zmluvnej strany, ktorej bola adresovaná žiadosť, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak. Konzultácie sa považujú za ukončené 46 dní po dni doručenia žiadosti o konzultácie, ak sa zmluvné strany nedohodnú, že budú v konzultáciách pokračovať.

4. Konzultácie o naliehavých záležitostiach vrátane záležitostí týkajúcich sa tovaru podliehajúceho skaze alebo sezónneho tovaru alebo služieb sa uskutočnia do 15 dní po dni doručenia žiadosti o konzultácie. Konzultácie sa považujú za ukončené 23 dní po dni doručenia žiadosti o konzultácie, ak sa zmluvné strany nedohodnú, že budú v konzultáciách pokračovať.
5. Počas konzultácií každá zmluvná strana poskytne dostatočné faktické informácie, ktoré umožnia úplné preskúmanie spôsobu, akým by predmetné opatrenie mohlo ovplyvniť uplatňovanie tejto dohody. Každá zmluvná strana sa usiluje o zabezpečenie účasti pracovníkov svojich príslušných vládnych orgánov s odbornými znalosťami o otázke, ktorá je predmetom konzultácií.
6. Konzultácie, a najmä všetky informácie, ktoré zmluvná strana počas konzultácií označila za dôverné, a stanoviská, ktoré počas konzultácií zaujala, sú dôverné a nie sú nimi dotknuté práva žiadnej zmluvnej strany v rámci akýchkoľvek ďalších konaní.
7. Ak zmluvná strana, ktorej je žiadosť o konzultácie adresovaná, neodpovie na žiadosť do 10 dní odo dňa jej doručenia, alebo ak sa konzultácie neuskutočnia v lehotách stanovených v odseku 3 alebo v odseku 4, alebo ak sa zmluvné strany dohodli, že neuskutočnia konzultácie, alebo ak boli konzultácie ukončené bez toho, aby sa dospelo k riešeniu na základe vzájomnej dohody, zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie, môže požiadať o uplatnenie článku 31.5.

ODDIEL C

KONANIA PRED PANELOM

ČLÁNOK 31.5

Začatie konaní pred panelom

1. Ak sa zmluvným stranám nepodarí vyriešiť záležitosť prostredníctvom konzultácií, ako sa stanovuje v článku 31.4, zmluvná strana, ktorá požiadala o konzultácie, môže požiadať o zriadenie panelu.
2. Žiadosť o zriadenie panelu má formu písomnej žiadosti doručenej druhej zmluvnej strane. Sťažujúca sa zmluvná strana vo svojej žiadosti uvedie sporné opatrenie, špecifikuje zahrnuté ustanovenia, ktoré považuje za uplatniteľné, a vysvetlí, ako sa daným opatrením porušujú zahrnuté ustanovenia v takej miere, že to jasne predstavuje dostatočný právny základ na sťažnosť.

ČLÁNOK 31.6

Zriadenie panelu

1. Panel sa skladá z troch členov.
2. Do 14 dní odo dňa doručenia písomnej žiadosti o zriadenie panelu zmluvnej strane, voči ktorej žiadosť smeruje, zmluvné strany uskutočnia konzultácie s cieľom dohodnúť sa na zložení panelu.
3. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na zložení panelu v lehote stanovenej v odseku 2, každá zmluvná strana môže vybrať člena panelu zo svojho čiastkového zoznamu, ktorý zostavila podľa článku 31.8 ods. 1, a to do desiatich dní po uplynutí lehoty stanovenej v odseku 2. Ak zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, nevymenuje člena panelu zo svojho čiastkového zoznamu v stanovenej lehote, člena panelu vyberie spolupredseda Výboru pre obchod za sťažujúcu sa zmluvnú stranu žrebovaním do piatich dní od uplynutia uvedenej lehoty z čiastkového zoznamu uvedenej zmluvnej strany. Spolupredseda Výboru pre obchod za sťažujúcu sa zmluvnú stranu môže takýto výber člena panelu žrebovaním delegovať.

4. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na predsedovi panelu v lehote stanovenej v odseku 2, predsedu panelu vyberie spolupredseda Výboru pre obchod za sťažujúcu sa zmluvnú stranu do desiatich dní od uplynutia uvedenej lehoty, a to žrebovaním z čiastkového zoznamu predsedov zostaveného podľa článku 31.8 ods. 1 písm. c). Spolupredseda Výboru pre obchod za sťažujúcu sa zmluvnú stranu môže takýto výber predsedu panelu žrebovaním delegovať.
5. Panel sa považuje za zriadený 15 dní po dni, v ktorý traja vybratí členovia panelu oznámili zmluvným stranám, že súhlasia s vymenovaním, v súlade s prílohou 31-A, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Každá zmluvná strana bezodkladne zverejní dátum zriadenia panelu.
6. Ak v čase podania žiadosti podľa odseku 3 alebo 4 tohto článku nie je vypracovaný niektorý zo zoznamov podľa článku 31.8 alebo ak tento zoznam neobsahuje dostatočný počet mien, členovia panelu sa vyberú žrebovaním spomedzi osôb, ktoré jedna zo zmluvných strán alebo obe zmluvné strany formálne navrhli v súlade s prílohou 31-A.

ČLÁNOK 31.7

Výber fóra

1. Ak vznikne spor v súvislosti s konkrétnym opatrením pri údajnom porušení povinnosti podľa tejto dohody a v podstatných rysoch rovnocennej povinnosti vyplývajúcej z inej medzinárodnej dohody, ktorej sú zmluvné strany stranami, vrátane dohody o založení WTO, zmluvná strana, ktorá sa snaží o nápravu, si zvolí fórum, na ktorom sa spor urovná.
2. Po tom, ako si zmluvná strana zvolila fórum a začala konanie o urovnaní sporu podľa tohto oddielu alebo podľa inej medzinárodnej dohody v súvislosti s konkrétnym opatrením uvedeným v odseku 1, táto zmluvná strana nezačne konanie o urovnaní sporu podľa uvedenej inej medzinárodnej dohody alebo tohto oddielu, ibaže by prvé vybrané fórum nedospelo k zisteniam z procesných alebo jurisdikčných dôvodov.
3. Na účely tohto článku:
 - a) konania o urovnaní sporu podľa tohto oddielu sa pokladajú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie panelu podľa článku 31.5;
 - b) postupy urovnávania sporov podľa Dohody o založení WTO sa považujú za začaté od momentu podania žiadosti zmluvnej strany o zriadenie poroty na základe článku 6 Dohovoru o pravidlách a postupoch pri urovnávaní sporov v prílohe 2 k Dohode o založení WTO a

- c) konania o urovnaní sporu podľa akejkoľvek inej dohody sa považujú za začaté v súlade s príslušnými ustanoveniami danej dohody.

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 2, žiadnym z ustanovení tejto dohody sa zmluvnej strane nebráni v tom, aby pozastavila plnenie záväzkov na základe povolenia orgánu WTO na urovnávanie sporov alebo povolenia vyplývajúceho z konania o urovnaní sporu inej medzinárodnej dohody, na ktorej sa zmluvné strany zúčastňujú. Dohoda o založení WTO alebo iná medzinárodná dohoda medzi zmluvnými stranami sa nesmie uplatniť s cieľom zabrániť zmluvnej strane pozastaviť plnenie záväzkov podľa tohto oddielu.

ČLÁNOK 31.8

Zoznamy členov panelu

1. Výbor pre obchod najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody vypracuje zoznam aspoň 15 osôb, ktoré sú ochotné a schopné zastávať funkciu člena panelu. Tento zoznam tvoria tri čiastkové zoznamy:
 - a) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Európskej únie;
 - b) jeden čiastkový zoznam osôb zostavený na základe návrhov Čile a
 - c) jeden čiastkový zoznam osôb, ktoré nie sú štátnymi príslušníkmi žiadnej zo zmluvných strán a ktoré budú zastávať funkciu predsedu panelu.

2. Každý čiastkový zoznam obsahuje najmenej päť osôb. Výbor pre obchod zabezpečí, aby bol na zozname vždy tento minimálny počet osôb.
3. Výbor pre obchod môže zriadiť ďalšie zoznamy osôb s odbornými znalosťami v konkrétnych odvetviach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda. Ak zmluvné strany súhlasia, takéto ďalšie zoznamy sa použijú na vytvorenie panelu v súlade s postupom stanoveným v článku 31.6.

ČLÁNOK 31.9

Požiadavky na členov panelu

1. Každý člen panelu:
 - a) preukáže odborné znalosti v oblasti práva, medzinárodného obchodu a iných záležitostí, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda;
 - b) je nezávislý od zmluvných strán, nie je spojený so žiadnou zmluvnou stranou, ani neprijíma pokyny od žiadnej zmluvnej strany;
 - c) vykonáva funkciu osobne a pokiaľ ide o záležitosti týkajúce sa sporu, neprijíma pokyny od žiadnej organizácie ani vlády a
 - d) spĺňa podmienky stanovené v prílohe 31-B.

2. Predseda musí okrem splnenia podmienok stanovených v odseku 1 mať aj skúsenosti s konaniami o urovnaní sporu.
3. S ohľadom na predmet konkrétneho sporu sa zmluvné strany môžu dohodnúť, že sa odchýlia od požiadaviek uvedených v odseku 1 písm. a).

ČLÁNOK 31.10

Funkcie panelu

Panel:

- a) objektívne posudzuje predloženú záležitosť vrátane skutkových okolností prípadu a uplatniteľnosti zahrnutých ustanovení a súladu s nimi;
- b) uvádza vo svojich rozhodnutiach a správach skutkové zistenia, uplatniteľnosť zahrnutých ustanovení a základné odôvodnenie všetkých svojich zistení a záverov a
- c) by mal pravidelne uskutočňovať konzultácie so zmluvnými stranami a vytvoriť náležité možnosti na dosiahnutie riešenia na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 31.11

Mandát

1. Ak sa zmluvné strany do piatich dní odo dňa zriadenia panelu nedohodnú inak, mandátom panelu je:

„na základe príslušných ustanovení Dočasnej dohody o obchode medzi Európskou úniou na jednej strane a Čílskou republikou na strane druhej, ktoré citovali zmluvné strany, preskúmať záležitosť uvedenú v žiadosti o zriadenie panelu, dospieť k zisteniam o súlade sporného opatrenia zo zahrnutými ustanoveniami uvedenej dohody a predložiť správu v súlade s článkom 31.13 uvedenej dohody“.

2. Ak sa zmluvné strany dohodnú na inom mandáte, než je mandát uvedený v odseku 1, oznámia dohodnutý mandát panelu v lehote stanovenej v odseku 1.

ČLÁNOK 31.12

Rozhodnutie o naliehavosti

1. Ak o to niektorá zmluvná strana požiadá, panel do desiatich dní odo dňa svojho zriadenia rozhodne, či sa prípad týka naliehavej záležitosti.

2. V naliehavých prípadoch sú uplatniteľné lehoty stanovené v tomto oddiele polovica času, ktorý je v ňom stanovený, s výnimkou lehôt uvedených v článkoch 31.6 a 31.11.

ČLÁNOK 31.13

Predbežná a záverečná správa

1. Panel doručí zmluvným stranám predbežnú správu do 90 dní odo dňa zriadenia panelu. Ak panel usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda panelu o tom bezodkladne informuje zmluvné strany, pričom uvedie dôvody omeškania a dátum predpokladaného predloženia predbežnej správy. Panel za žiadnych okolností nedoručí svoju predbežnú správu neskôr ako 120 dní odo dňa zriadenia panelu.
2. Každá zmluvná strana môže panelu predložiť písomnú žiadosť o preskúmanie konkrétnych aspektov predbežnej správy v lehote desať dní po jej doručení. Zmluvná strana môže k žiadosti druhej zmluvnej strany predložiť pripomienky do šiestich odo dňa doručenia uvedenej žiadosti.
3. Ak sa nedoručí žiadna žiadosť na základe odseku 2, predbežná správa sa stane záverečnou správou.

4. Panel doručí zmluvným stranám záverečnú správu do 120 dní odo dňa zriadenia panelu. Keď panel usúdi, že túto lehotu nemožno dodržať, predseda panelu o tom informuje zmluvné strany, pričom uvedie dôvody meškania a dátum predpokladaného predloženia záverečnej správy. Panel za žiadnych okolností nedoručí svoju záverečnú správu neskôr ako 150 dní odo dňa zriadenia panelu.
5. Záverečná správa obsahuje diskusiu o akejkol'vek písomnej žiadosti zmluvných strán týkajúcej sa predbežnej správy a jasne sa zaoberá pripomienkami zmluvných strán. Panel v predbežnej a záverečnej správe uvedie:
- a) opisnú časť obsahujúcu zhrnutie argumentov zmluvných strán a pripomienok uvedených v odseku 2;
 - b) svoje závery o skutkových okolnostiach a uplatniteľnosti príslušných zahrnutých ustanovení;
 - c) svoje závery v súvislosti s tým, či je sporné ustanovenie v súlade s príslušnými zahrnutými ustanoveniami alebo nie a
 - d) odôvodnenie záverov uvedených v písmenách b) a c).
6. Záverečná správa je pre zmluvné strany konečná a záväzná.

ČLÁNOK 31.14

Opatrenia na zabezpečenie súladu

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, prijme všetky opatrenie potrebné na urýchlené dosiahnutie súladu so záverečnou správou s cieľom dosiahnuť súlad so zahrnutými ustanoveniami.
2. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, najneskôr do 30 dní po dni doručenia záverečnej správy oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane všetky opatrenia, ktoré prijala alebo plánuje prijať na dosiahnutie súladu so záverečnou správou.

ČLÁNOK 31.15

Primeraná lehota

1. Ak nie je možné okamžité dosiahnutie súladu, zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia záverečnej správy oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane dĺžku primeranej lehoty, ktorú bude potrebovať na dosiahnutie súladu. Zmluvné strany sa usilujú dohodnúť sa na dĺžke primeranej lehoty na dosiahnutie súladu so záverečnou správou.

2. Ak sa zmluvné strany nedohodnú na dĺžke primeranej lehoty, sťažujúca sa zmluvná strana môže najskôr 20 dní odo dňa doručenia oznámenia uvedeného v odseku 1 písomne požiadať, aby dĺžku primeranej lehoty určil pôvodný panel. Panel predloží zmluvným stranám svoje rozhodnutie do 20 dní odo dňa doručenia žiadosti.
3. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, minimálne mesiac pred uplynutím primeranej lehoty doručí sťažujúcej sa zmluvnej strane oznámenie o svojom pokroku pri dosahovaní súladu so záverečnou správou.
4. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť na predĺžení primeranej lehoty.

ČLÁNOK 31.16

Preskúmanie súladu

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, najneskôr v deň uplynutia primeranej lehoty uvedenej v článku 31.15 oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane akékoľvek opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu so záverečnou správou.

2. Ak sa zmluvné strany nezhodnú na existencii akéhokoľvek opatrenia prijatého na dosiahnutie súladu alebo na súlade takéhoto opatrenia so zahrnutými ustanoveniami, sťažujúca sa zmluvná strana môže pôvodnému panelu predložiť písomnú žiadosť o rozhodnutie v tejto veci. V žiadosti sa identifikuje akékoľvek sporné opatrenie a vysvetlí sa, prečo toto opatrenie porušuje zahrnuté ustanovenia v takej miere, aby to jasne predstavovalo dostatočný právny základ na sťažnosť. Panel predloží zmluvným stranám svoje rozhodnutie do 46 dní odo dňa doručenia žiadosti.

ČLÁNOK 31.17

Dočasné prostriedky nápravy

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, predloží na základe žiadosti sťažujúcej sa zmluvnej strany a po konzultácii s ňou ponuku dočasnej kompenzácie, ak:
 - a) zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane, že nie je možné dosiahnuť súlad so záverečnou správou;
 - b) zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, neoznámi akékoľvek opatrenia prijaté alebo ktorého prijatie predpokladá na dosiahnutie súladu, v rámci lehoty uvedenej v článku 31.14 alebo akékoľvek opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu pred uplynutím primeranej lehoty uvedenej v článku 31.15;
 - c) panel zistí, že neexistuje žiadne opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu v súlade s článkom 31.16, alebo

d) panel zistí, že opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu nie je v súlade so zahrnutými ustanoveniami v súlade s článkom 31.16.

2. Za akýchkoľvek okolností uvedených v odseku 1 písm. a), b), c) alebo d) môže sťažujúca sa zmluvná strana oznámiť zmluvnej strane, voči ktorej sťažnosť smeruje, že má v úmysle pozastaviť plnenie svojich povinností uvedených v príslušných ustanoveniach, ak:

a) sa sťažujúca sa zmluvná strana rozhodne nepredložiť žiadosť podľa odseku 1 alebo

b) sťažujúca sa zmluvná strana podala žiadosť podľa odseku 1 a zmluvné strany sa nedohodnú na dočasnej kompenzácii do 20 dní odo dňa uplynutia primeranej lehoty uvedenej v článku 31.15 alebo doručenia rozhodnutia panelu podľa článku 31.16.

3. Sťažujúca sa zmluvná strana môže pozastaviť plnenie záväzkov desať dní odo dňa doručenia oznámenia uvedeného v odseku 2, pokiaľ zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, nepredložila žiadosť podľa odseku 6.

4. Úroveň pozastavenia plnenia záväzkov nesmie presiahnuť úroveň rovnocennú zrušeniu alebo obmedzeniu vyplývajúcemu z porušenia. V oznámení uvedenom v odseku 2 sa spresní úroveň zamýšľaného pozastavenia plnenia záväzkov.

5. Pri zvažovaní, ktoré záväzky sa majú pozastaviť, by sa sťažujúca sa zmluvná strana mala najskôr usilovať pozastaviť záväzky v tom istom odvetví alebo odvetviach, ktoré sú ovplyvnené daným opatrením, o ktorom panel dospel k záveru, že nie je v súlade s uvedenými ustanoveniami. Pozastavenie plnenia záväzkov sa môže uplatňovať na iné odvetvie resp. odvetvia podliehajúce tejto dohode než tie, v ktorých panel konštatoval zrušenie alebo obmedzenie, najmä ak sa sťažujúca sa zmluvná strana domnieva, že takéto pozastavenie v inom odvetví je uskutočniteľné alebo účinné v záujme dosiahnutia súladu.

6. Ak sa zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smerovala, domnieva, že oznámená úroveň zamýšľaného pozastavenia plnenia záväzkov prekračuje úroveň rovnocennú zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému porušením, môže pred uplynutím lehoty stanovenej v odseku 3 písomne požiadať pôvodný panel o vydanie rozhodnutia v tejto veci. Panel doručí svoje rozhodnutie o úrovni pozastavenia plnenia záväzkov zmluvným stranám do 30 dní odo dňa predloženia žiadosti. Sťažujúca sa zmluvná strana nepozastaví plnenie žiadnych záväzkov, kým panel nevydá svoje rozhodnutie. Pozastavenie plnenia záväzkov musí byť v súlade s uvedeným rozhodnutím.

7. Pozastavenie plnenia záväzkov alebo kompenzácia uvedená v tomto článku sú dočasné a neuplatnia sa po tom, čo:

- a) zmluvné strany dosiahli riešenie na základe vzájomnej dohody podľa článku 31.32;
- b) zmluvné strany sa dohodli, že zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, opatrením prijatým na dosiahnutie súladu dosiahla súlad so zahrnutými ustanoveniami, alebo

- c) opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu, ktoré je podľa konštatovania panelu v rozpore so zahrnutými ustanoveniami, bolo vzaté späť alebo zmenené, aby zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, dosiahla súlad so zahrnutými ustanoveniami.

ČLÁNOK 31.18

Preskúmanie opatrení prijatých na dosiahnutie súladu v nadväznosti na dočasné prostriedky nápravy

1. Zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, oznámi sťažujúcej sa zmluvnej strane akékoľvek opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu po pozastavení plnenia záväzkov alebo prípadne po uplatnení dočasnej kompenzácie. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 ukončí sťažujúca sa zmluvná strana pozastavenie plnenia záväzkov do 30 dní odo dňa doručenia oznámenia.

V prípadoch, v ktorých sa uplatnila kompenzácia, a s výnimkou prípadov uvedených v odseku 2, môže zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, ukončiť uplatňovanie takejto kompenzácie do 30 dní po dni doručenia oznámenia o dosiahnutí súladu.

2. Ak zmluvné strany nedosiahnu dohodu o tom, či zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, opatrením oznámeným podľa odseku 1 dosiahla súlad so zahrnutými ustanoveniami do 30 dní po dni doručenia oznámenia, sťažujúca sa zmluvná strana môže písomne požiadať pôvodný panel, aby rozhodol v tejto veci. Panel predloží zmluvným stranám svoje rozhodnutie do 46 dní odo dňa doručenia žiadosti. Ak panel rozhodne, že opatrenie prijaté na dosiahnutie súladu je v súlade so zahrnutými ustanoveniami, pozastavenie plnenia záväzkov alebo prípadné uplatňovanie kompenzácie sa ukončí. V príslušných prípadoch sťažujúca sa zmluvná strana na základe rozhodnutia panelu upraví úroveň pozastavenia plnenia záväzkov alebo úroveň kompenzácie.

3. Ak sa zmluvná strana, voči ktorej sťažnosť smeruje, domnieva, že úroveň pozastavenia plnenia záväzkov prekračuje úroveň rovnocennú zrušeniu alebo obmedzeniu spôsobenému porušením, môže písomne požiadať pôvodný panel, aby rozhodol v tejto veci.

ČLÁNOK 31.19

Nahradenie členov panelu

Ak sa počas konaní pred panelom podľa tohto oddielu člen panelu nemôže zúčastniť, vzdá sa funkcie alebo musí byť nahradený, pretože nespĺňa požiadavky stanovené v prílohe 31-B, vymenuje sa nový člen panelu v súlade s článkom 31.6. Lehota na doručenie správy alebo rozhodnutia uvedených v tomto oddiele sa predĺži o čas potrebný na vymenovanie nového člena panelu.

ČLÁNOK 31.20

Rokovací poriadok

1. Konanie pred panelom podľa tohto oddielu sa riadi touto kapitolou a prílohou 31-A.
2. Všetky vypočutia pred panelom sú verejné, pokiaľ v prílohe 31-A nie je stanovené inak.

ČLÁNOK 31.21

Pozastavenie a ukončenie

1. Na základe spoločnej žiadosti zmluvných strán panel kedykoľvek pozastaví svoju prácu na čas, na ktorom sa strany dohodli a ktorý nepresiahne 12 po sebe nasledujúcich mesiacov.
2. Panel obnoví svoju prácu pred skončením obdobia pozastavenia na základe spoločnej písomnej žiadosti zmluvných strán alebo na konci obdobia pozastavenia na základe písomnej žiadosti ktorejkoľvek zo zmluvných strán. Žiadajúca zmluvná strana to náležite oznámi druhej zmluvnej strane. Ak zmluvná strana nepožiadá o obnovenie činnosti panelu pri uplynutí obdobia, počas ktorého bolo konanie pozastavené, právomoc panelu zanikne a konanie o urovnaní sporu sa ukončí.
3. V prípade pozastavenia práce panelu na základe tohto článku sa príslušné lehoty stanovené podľa tohto oddielu predĺžia o rovnaké obdobie, ako je obdobie, počas ktorého bola práca panelu pozastavená.

ČLÁNOK 31.22

Právo vyžiadať si informácie

1. Na žiadosť zmluvnej strany alebo z vlastného podnetu môže panel získavať od zmluvných strán informácie, ktoré považuje za potrebné a vhodné. Zmluvné strany musia bezodkladne a v plnej miere odpovedať na akúkoľvek žiadosť panelu o takéto informácie.

2. Na žiadosť zmluvnej strany alebo z vlastného podnetu môže panel požadovať informácie, ktoré považuje za potrebné a vhodné, z akéhokoľvek zdroja. Panel má takisto právo požiadať o stanovisko vrátane informácií a technického poradenstva odborníkov, ak to považuje za vhodné, pričom v príslušných prípadoch postupuje podľa akýchkoľvek podmienok, na ktorých sa zmluvné strany dohodnú.
3. Panel posúdi podania *amicus curiae* od fyzických osôb zmluvnej strany alebo právnických osôb usadených v zmluvnej strane v súlade s prílohou 31-A.
4. Všetky informácie, ktoré panel získa podľa tohto článku, sa poskytnú zmluvným stranám a zmluvné strany môžu k týmto informáciám predložiť pripomienky.

ČLÁNOK 31.23

Pravidlá výkladu

1. Panel vykladá zahrnuté ustanovenia podľa obyčajových výkladových pravidiel medzinárodného práva verejného vrátane tých, ktoré sú uvedené vo Viedenskom dohovore o zmluvnom práve.
2. Panel berie do úvahy aj príslušné výklady uvedené v správach porôt WTO a Odvolacieho orgánu WTO, ktoré prijal orgán WTO na urovnávanie sporov.
3. Správy a rozhodnutia panelu nemôžu rozširovať ani obmedzovať práva a povinnosti zmluvných strán vyplývajúce z tejto dohody.

ČLÁNOK 31.24

Správy a rozhodnutia panelu

1. Porady panelu sú dôverné. Panel vynaloží maximálne úsilie, aby sa správy vypracúvali a rozhodnutia prijímali konsenzom. Ak to nie je možné, panel rozhodne väčšinou hlasov. Individuálne stanoviská členov panelu sa v žiadnom prípade nezverejňujú.
2. Každá zmluvná strana verejne sprístupní svoje podania a správy a rozhodnutia panelu s výhradou ochrany dôverných informácií.
3. Správy a rozhodnutia panelu prijímajú zmluvné strany bezpodmienečne. Tieto rozhodnutia a správy neukladajú osobám žiadne práva ani povinnosti.
4. Panel a zmluvné strany zaobchádzajú so všetkými informáciami, ktoré zmluvná strana predložila panelu v súlade s prílohou 31-A, ako s dôvernými informáciami.

ODDIEL D

MEDIAČNÝ MECHANIZMUS

ČLÁNOK 31.25

Cieľ

1. Cieľom mediačného mechanizmu je uľahčiť nájdenie riešenia na základe vzájomnej dohody, a to prostredníctvom komplexného a rýchleho konania prebiehajúceho za pomoci mediátora.
2. Mediačné konanie sa môže začať iba na základe vzájomnej dohody zmluvných strán s cieľom preskúmať riešenia na základe vzájomnej dohody a zvážiť akékoľvek rady mediátora a ním navrhované riešenia.

ČLÁNOK 31.26

Začatie mediačného konania

1. Zmluvná strana („žiadajúca zmluvná strana“) môže kedykoľvek písomne požiadať druhú zmluvnú stranu („požiadajú zmluvnú stranu“) o začatie mediačného konania v súvislosti s akýmkoľvek opatrením požiadanej zmluvnej strany, ktoré má nepriaznivý vplyv na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami.

2. Žiadosť uvedená v odseku 1 musí byť dostatočne podrobná, aby sa v nej mohli jasne uviesť obavy žiadajúcej zmluvnej strany, a musí(-ia) sa v nej:

- a) identifikovať sporné opatrenie;
- b) poskytnúť informácie o nepriaznivých účinkoch na obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami, ktoré podľa žiadajúcej zmluvnej strany opatrenie má alebo bude mať, a
- c) vysvetliť, ako podľa žiadajúcej zmluvnej strany tieto účinky súvisia s predmetným opatrením.

3. Požiadaná zmluvná strana túto žiadosť s porozumením zváži a poskytne žiadajúcej zmluvnej strane svoje písomné prijatie alebo zamietnutie do desiatich dní po jej doručení. V opačnom prípade sa žiadosť považuje za zamietnutú.

ČLÁNOK 31.27

Výber mediátora

1. Zmluvné strany sa usilujú o dosiahnutie dohody o mediátorovi do 14 dní po dni začatia mediačného konania.

2. V prípade, že zmluvné strany nie sú schopné dohodnúť sa na mediátorovi v lehote stanovenej v odseku 1 tohto článku, ktorákoľvek zmluvná strana môže požiadať spolupredseda Výboru pre obchod za žiadajúcu zmluvnú stranu, aby do piatich dní od predloženia žiadosti vybral mediátora žrebovaním z čiastkového zoznamu predsedov zostaveného na základe článku 31.8 ods. 1 písm. c). Spolupredseda Výboru pre obchod za žiadajúcu zmluvnú stranu môže takýto výber mediátora žrebovaním delegovať.
3. Ak v čase podania žiadosti podľa článku 31.26 nebol zostavený čiastkový zoznam predsedov uvedený v článku 31.8 ods. 1 písm. c), mediátor sa vyberie žrebovaním spomedzi osôb, ktoré boli formálne navrhnuté jednou zmluvnou stranou alebo oboma zmluvnými stranami pre tento čiastkový zoznam.
4. Mediátor nesmie byť štátnym príslušníkom žiadnej zo zmluvných strán, ani byť zamestnaný ktoroukoľvek zmluvnou stranou, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.
5. Mediátor musí dodržiavať podmienky stanovené v prílohe 31-B.

ČLÁNOK 31.28

Pravidlá mediačného konania

1. Do desiatich dní odo dňa vymenovania mediátora predloží žiadajúca zmluvná strana mediátorovi a požiadanej zmluvnej strane podrobný písomný opis svojich obáv, najmä v súvislosti s fungovaním sporného opatrenia a jeho možnými nepriaznivými účinkami na obchod alebo investície. Do 20 dní od doručenia tohto opisu môže požiadaná zmluvná strana predložiť písomné pripomienky k danému opisu. Zmluvná strana môže do svojho opisu alebo pripomienok zahrnúť všetky informácie, ktoré považuje za relevantné.
2. Mediátor pomáha zmluvným stranám transparentným spôsobom objasniť sporné opatrenie a jeho možné nepriaznivé účinky na obchod alebo investície. Mediátor môže predovšetkým organizovať stretnutia zmluvných strán, uskutočňovať s nimi spoločné alebo samostatné konzultácie, požiadať o pomoc príslušných odborníkov a zainteresované strany alebo konzultovať s nimi, ako aj poskytovať zmluvným stranám akúkoľvek ďalšiu podporu, o ktorú požiadajú. Mediátor konzultuje so zmluvnými stranami predtým, ako požiada o pomoc príslušných odborníkov a zainteresované strany, resp. predtým, ako s týmito odborníkmi a zainteresovanými stranami konzultuje.
3. Mediátor môže zmluvným stranám ponúknuť radu a predložiť im na zváženie riešenie. Zmluvné strany môžu navrhnuté riešenie schváliť alebo ho zamietnuť, prípadne sa môžu dohodnúť na inom riešení. Mediátor nesmie poskytovať poradenstvo k otázke súladu sporného opatrenia s touto dohodou a ani sa k tejto otázke vyjadrovať.
4. Mediačné konanie sa uskutoční na území požiadanej zmluvnej strany, prípadne sa na základe vzájomnej dohody uskutoční na akomkoľvek inom mieste, resp. akýmkoľvek inými prostriedkami.

5. Zmluvné strany sa usilujú o to, aby dospeli k riešeniu na základe vzájomnej dohody v lehote 60 dní odo dňa vymenovania mediátora. Až do dosiahnutia konečnej dohody môžu zmluvné strany zvážiť možné predbežné riešenia, najmä ak sa opatrenie týka tovaru podliehajúceho skaze alebo sezónneho tovaru alebo služieb.

6. Na žiadosť ktorejkoľvek zmluvnej strany mediátor predloží zmluvným stranám návrh faktickej správy, v ktorej uvedie:

- a) stručné zhrnutie sporného opatrenia;
- b) použité postupy a
- c) v príslušných prípadoch akékoľvek riešenia na základe vzájomnej dohody vrátane prípadných predbežných riešení.

7. Mediátor poskytne zmluvným stranám 15 dní po dni doručenia návrhu faktickej správy na predloženie pripomienok k návrhu faktickej správy. Mediátor po zvážení doručených pripomienok zmluvných strán do 15 dní od prijatia pripomienok doručí zmluvným stranám záverečnú faktickú správu. Návrh faktickej správy a konečná faktická správa nesmú obsahovať žiadny výklad tejto dohody.

8. Mediačné konanie sa ukončí:

- a) prijatím riešenia na základe vzájomnej dohody zmluvnými stranami, a to dňom oznámenia o prijatí riešenia mediátorovi;

- b) dňom vzájomnej dohody zmluvných strán v ktorejkoľvek fáze konania, dňom oznámenia o tejto dohode mediátorovi;
- c) dňom písomného vyhlásenia mediátora po konzultácii so zmluvnými stranami, v ktorom sa uvádza, že ďalšie pokračovanie mediácie by bolo zbytočné, dňom oznámenia o uvedenom vyhlásení zmluvným stranám alebo
- d) písomným vyhlásením zmluvnej strany po preskúmaní riešení na základe vzájomnej dohody v rámci mediačného konania a po zvážení všetkých rád mediátora a ním navrhovaných riešení, dňom oznámenia o tomto vyhlásení mediátorovi a druhej zmluvnej strane.

ČLÁNOK 31.29

Dôvernosť

Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, všetky kroky v rámci mediačného konania vrátane akéhokoľvek poradenstva alebo navrhovaného riešenia sú dôverné. Zmluvná strana môže zverejniť skutočnosť, že prebieha mediácia.

ČLÁNOK 31.30

Vzťah ku konaniam o urovnaní sporu

1. Mediačným konaním nie sú dotknuté práva a povinnosti zmluvných strán podľa oddielov B a C alebo v rámci konaní o urovnaní sporu podľa akejkoľvek inej dohody.
2. Zmluvná strana sa v rámci iných konaní o urovnaní sporu podľa tejto dohody alebo akejkoľvek inej dohody nesmie ako dôkazu dovolávať ani použiť ako dôkaz, a ani panel nesmie brať do úvahy:
 - a) stanoviská, ktoré druhá zmluvná strana zaujala v priebehu mediačného konania, alebo informácie zhromaždené výlučne podľa článku 31.28 ods. 2;
 - b) skutočnosť, že druhá zmluvná strana uviedla, že je ochotná prijať určité riešenie týkajúce sa opatrenia, ktoré je predmetom mediácie, alebo
 - c) rady alebo návrhy mediátora.
3. Pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak, mediátor nesmie zastávať funkciu člena panelu v konaniach o urovnaní sporu podľa tejto dohody ani podľa akejkoľvek inej dohody, ktoré sa týkajú tej istej záležitosti, v ktorej už je mediátorom.

ODDIEL E

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 31.31

Žiadosť o informácie

1. Pred predložením žiadosti o konzultácie alebo mediáciu podľa článku 31.4, resp. 31.26 môže zmluvná strana požiadať druhú zmluvnú stranu o informácie týkajúce sa opatrenia, ktoré údajne nepriaznivo ovplyvňuje obchod alebo investície medzi zmluvnými stranami. Zmluvná strana, ktorej bola takáto žiadosť uskutočnená, poskytne do 20 dní po dni doručenia žiadosti písomnú odpoveď s pripomienkami k požadovaným informáciám.
2. Ak zmluvná strana, ktorej sa predloží žiadosť, dospeje k záveru, že odpoveď do 20 dní po dni doručenia predmetnej žiadosti nebude môcť poskytnúť, musí o tom bezodkladne informovať druhú zmluvnú stranu a uviesť dôvody omeškania aj predpokladanú lehotu, ktorá je podľa nej najkratším možným časom na poskytnutie odpovede.
3. Od zmluvnej strany sa zvyčajne očakáva, že pred podaním žiadosti o konzultácie alebo o mediáciu podľa článku 31.4, resp. 31.26 požiada o informácie podľa odseku 1 tohto článku.

ČLÁNOK 31.32

Riešenie na základe vzájomnej dohody

1. Zmluvné strany môžu kedykoľvek dosiahnuť riešenie akéhokoľvek sporu uvedeného v článku 31.2 na základe vzájomnej dohody.
2. Ak sa riešenie na základe vzájomnej dohody dosiahne počas konania panelu alebo mediačného konania, zmluvné strany spoločne oznámia toto riešenie predsedovi panelu, resp. mediátorovi. Na základe takéhoto oznámenia sa konanie panelu alebo mediačné konanie ukončí.
3. Každá zo zmluvných strán prijme opatrenia potrebné na vykonanie riešenia na základe vzájomnej dohody bezodkladne, prípadne v dohodnutej lehote.
4. Vykonávajúca zmluvná strana najneskôr do dňa uplynutia dohodnutej lehoty informuje písomne druhú zmluvnú stranu o všetkých opatreniach, ktoré prijala na vykonanie riešenia na základe vzájomnej dohody.

ČLÁNOK 31.33

Lehoty

1. Všetky lehoty uvedené v tejto kapitole sa počítajú odo dňa nasledujúceho po úkone, na ktorý sú naviazané.

2. Zmluvné strany môžu na základe vzájomnej dohody zmeniť ktorúkoľvek lehotu uvedenú v tejto kapitole.
3. V rámci oddielu C môže panel zmluvným stranám kedykoľvek navrhnúť zmenu ktorejkoľvek lehoty uvedenej v tejto kapitole, pričom uvedie dôvody takého návrhu.

ČLÁNOK 31.34

Trovy

1. Každá zmluvná strana sama znáša vlastné náklady, ktoré jej vznikajú v súvislosti s účasťou na konaní panelu alebo mediačnom konaní.
2. Zmluvné strany spoločne a rovnakou mierou znášajú výdavky na organizačné záležitosti vrátane odmeny a náklady členov panelu a mediátora. Odmena členov panelu sa určí v súlade s prílohou 31-A. Pravidlá týkajúce sa odmeňovania členov panelu stanovené v prílohe 31-A sa uplatňujú *mutatis mutandis* na mediátorov.

ČLÁNOK 31.35

Zmena príloh

Rada pre obchod môže prijať rozhodnutie zmeniť prílohy 31-A a 31-B na základe článku 33.1 ods. 6.

KAPITOLA 32

VÝNIMKY

ČLÁNOK 32.1

Všeobecné výnimky

1. Na účely kapitol 2, 4, 8, 10¹, 19 a 22 tejto dohody sa článok XX dohody GATT 1994 vrátane poznámok a doplňujúcich ustanovení k nemu *mutatis mutandis* začleňujú do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou.
2. S výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním liberalizácie investícií alebo obchodu so službami, žiadne z ustanovení kapitoly 8, 10², 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20³ alebo 22 tejto dohody nemožno vykladať tak, že bráni ktorejkoľvek zmluvnej strane prijať alebo presadzovať opatrenia:
 - a) nevyhnutné na ochranu verejnej bezpečnosti alebo morálky alebo na zachovanie verejného poriadku⁴;

¹ Toto ustanovenie sa nevzťahuje na článok 10.7.

² Toto ustanovenie sa nevzťahuje na článok 10.7.

³ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že žiadne z stanovení v tomto článku nemožno vykladať tak, že obmedzuje práva stanovené v prílohe 20.

⁴ Na výnimky stanovené v tomto písmene sa možno odvolať, len ak existuje skutočné a dostatočne vážne ohrozenie základných záujmov spoločnosti.

- b) sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
 - c) sú nevyhnutné na zabezpečenie súladu so zákonmi alebo inými právnymi predpismi, ktoré nie sú v rozpore s touto dohodou, vrátane ustanovení týkajúcich sa:
 - i) predchádzania klamlivým a podvodným praktikám alebo riešenia dôsledkov neplnenia záväzkov zo zmlúv;
 - ii) ochrany súkromia, pokiaľ ide o spracúvanie a šírenie osobných údajov, a ochrany dôvernosti individuálnych záznamov a účtov; alebo
 - iii) bezpečnosti.
3. V záujme väčšej istoty treba uviesť, že zmluvné strany chápu, že pokiaľ tieto opatrenia nie sú v rozpore s ustanoveniami kapitol tejto dohody uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku:
- a) opatrenia uvedené v článku XX písm. b) dohody GATT z roku 1994 a v odseku 2 písm. b) tohto článku zahŕňajú opatrenia v oblasti životného prostredia, ktoré sú nevyhnutné na ochranu života alebo zdravia ľudí, zvierat alebo rastlín;
 - b) článok XX písm. g) dohody GATT z roku 1994 sa vzťahuje na opatrenia týkajúce sa zachovania živých a neživých vyčerpatel'ných prírodných zdrojov a

- c) opatrenia prijaté na vykonávanie mnohostranných environmentálnych dohôd môžu patriť do rozsahu pôsobnosti článku XX písm. b) alebo g) dohody GATT z roku 1994 alebo do tohto článku odseku 2 písm. b).

4. Skôr ako zmluvná strana uplatní akékoľvek opatrenie uvedené v článku XX písm. i) a j) dohody GATT z roku 1994, uvedená zmluvná strana poskytne druhej zmluvnej strane všetky relevantné informácie s cieľom dospieť k riešeniu, ktoré bude prijateľné pre obe zmluvné strany. Ak sa k prijateľnému riešeniu nedospeje do 30 dní od poskytnutia relevantných informácií, zmluvná strana, ktorá má v úmysle uplatniť opatrenie, tak môže urobiť. V prípade mimoriadnych a kritických okolností, ktoré si vyžadujú okamžité opatrenia a ktoré znemožňujú informovanie a preskúmanie informácií vopred, môže zmluvná strana, ktorá má v úmysle uplatniť opatrenia, bezodkladne uplatniť akékoľvek preventívne opatrenia potrebné na riešenie situácie. Uvedená zmluvná strana bezodkladne informuje druhú zmluvnú stranu o uplatnení takýchto opatrení.

ČLÁNOK 32.2

Výnimky z dôvodu bezpečnosti

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že:
 - a) od niektorej zo zmluvných strán vyžaduje, aby poskytla či sprístupnila akúkoľvek informáciu, ktorej zverejnenie je podľa nej v rozpore s jej základnými bezpečnostnými záujmami, alebo

- b) niektorej zo zmluvných strán bráni v tom, aby prijala opatrenie, ktoré považuje za nevyhnutné na ochranu svojich základných bezpečnostných záujmov:
- i) v súvislosti s výrobou zbraní, munície a vojenského materiálu alebo obchodom s nimi a v súvislosti s takýmto obchodom a transakciami s iným tovarom a materiálom, so službami a s technológiami a hospodárskymi činnosťami, ak prebiehajú priamo alebo nepriamo na účely zásobovania ozbrojených síl;
 - ii) v súvislosti so štiepnymi a termionukleárnymi materiálmi alebo materiálmi, ktoré slúžia na ich výrobu; alebo
 - iii) v prípade vojny alebo inej mimoriadnej situácie v medzinárodných vzťahoch; alebo
- c) tak, že sa niektorej zmluvnej strane bráni v prijatí opatrení na základe jej záväzkov vyplývajúcich z Charty Organizácie Spojených národov v záujme udržania medzinárodného mieru a bezpečnosti.
2. Zmluvná strana informuje Výbor pre obchod v čo najväčšom možnom rozsahu o akomkoľvek opatrení, ktoré prijme podľa odseku 1 písm. b) a c), a o ukončení uvedeného opatrenia.

ČLÁNOK 32.3

Zdaňovanie

1. Na účely tohto článku:

- a) „pobyt“ je daňová rezidencia
- b) „daňová zmluva“ je dohoda o zamedzení dvojitého zdanenia alebo akákoľvek iná medzinárodná dohoda alebo dojednanie, ktoré sa týkajú výlučne alebo hlavne zdaňovania a na ktorých sa zúčastňuje akýkoľvek členský štát, Európska únia alebo Čile, a
- c) „daňové opatrenie“ je opatrenie, ktorým sa uplatňujú daňové predpisy Európskej únie, akéhokoľvek členského štátu alebo Čile.

2. Táto dohoda sa uplatňuje na daňové opatrenia, iba pokiaľ je ich uplatnenie potrebné na naplnenie ustanovení tejto dohody.

3. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemá vplyv na práva a povinnosti Európskej únie, jej členských štátov, alebo Čile podľa akejkoľvek daňovej zmluvy. V prípade akéhokoľvek rozporu medzi touto dohodou a akoukoľvek daňovou zmluvou je vo veci rozpornej otázky rozhodná daňová zmluva. Pokiaľ ide o daňovú zmluvu medzi Európskou úniou alebo jej členskými štátmi a Čile, o tom, či existuje rozpor medzi touto dohodou a uvedenou daňovou zmluvou, spoločne rozhodnú príslušné orgány Európskej únie alebo jej členských štátov na jednej strane a Čile na strane druhej podľa tejto dohody a uvedenej daňovej zmluvy.

4. Vo vzťahu k výhode priznanej Európskou úniou, jej členskými štátmi alebo Čile podľa daňovej zmluvy sa neuplatní žiadna povinnosť podľa doložky najvyšších výhod vyplývajúca z tejto dohody.

5. S výhradou požiadavky, že takéto opatrenia sa nesmú uplatňovať spôsobom, ktorý by znamenal svojvoľnú alebo bezdôvodnú diskrimináciu medzi krajinami v situáciách vyznačujúcich sa obdobnými podmienkami, a ani spôsobom, ktorý by bol skrytým obmedzovaním obchodu a investícií, žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že bráni zmluvnej strane v prijatí, zachovaní alebo presadzovaní akéhokoľvek opatrenia zameraného na zabezpečenie spravodlivého alebo účinného ukladania alebo výberu priamych daní:

- a) ktorým sa rozlišuje medzi daňovníkmi, ktorí nie sú v rovnakej situácii, najmä pokiaľ ide o ich miesto pobytu alebo miesto, kde je investovaný ich kapitál, alebo
- b) ktoré je zacielené na vyhýbanie sa plateniu daní alebo na daňové úniky podľa daňovej zmluvy alebo daňového práva uvedenej zmluvnej strany.

ČLÁNOK 32.4

Zverejňovanie informácií

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že vyžaduje od zmluvnej strany, aby zverejnila dôverné informácie, ktorých poskytnutie by bolo prekážkou presadzovania práva alebo by bolo inak v rozpore s verejným záujmom, alebo by poškodilo oprávnené obchodné záujmy určitých verejných alebo súkromných podnikov, pokiaľ panel nepotrebuje takéto dôverné informácie v rámci konania o urovnaní sporu podľa kapitoly 31. V takýchto prípadoch panel zabezpečí plnú ochranu dôvernosti informácií.
2. Ak zmluvná strana predloží informácie, ktoré sa podľa jej práva považujú za dôverné, Rade pre obchod, Výboru pre obchod, podvýborom a iným subjektom zriadeným podľa tejto dohody, druhá zmluvná strana s uvedenými informáciami musí zaobchádzať ako s dôvernými, pokiaľ sa inak nedohodne s predkladajúcou zmluvnou stranou.

ČLÁNOK 32.5

Výnimky WTO

Ak je záväzok podľa tejto dohody v podstate rovnocenný so záväzkom podľa Dohody o založení WTO, každé opatrenie prijaté v súlade s výnimkou prijatou podľa článku IX Dohody o založení WTO sa považuje za opatrenie, ktoré je v súlade s vecne rovnocenným ustanovením podľa tejto dohody.

KAPITOLA 33

INŠTITUCIONÁLNE A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ODDIEL A

INŠTITUCIONÁLNE USTANOVENIA

ČLÁNOK 33.1

Rada pre obchod

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú Radu pre obchod. Rada pre obchod sleduje plnenie cieľov dohody a dohliada na jej vykonávanie. Skúma všetky záležitosti, ktoré vyplývajú z rámca tejto dohody.
2. Rada pre obchod zasadne do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody a potom každé dva roky, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Zasadnutia Rady pre obchod sa uskutočnia za osobnej účasti alebo pomocou technologických prostriedkov v súlade s jej rokovacím poriadkom. Zasadnutia za osobnej účasti sa uskutočnia striedavo v Bruseli a Santiagu. Program zasadnutia Rady pre obchod stanovia koordinátori tejto dohody podľa článku 33.3 ods. 2.

3. Radu pre obchod tvoria zástupcovia zmluvných strán, ktorí sú zodpovední za obchodné a investičné záležitosti. Rade pre obchod spoločne predsedá jeden zástupca každej zmluvnej strany.
4. Rada pre obchod má právomoc prijímať rozhodnutia v prípadoch stanovených v tejto dohode a vydávať odporúčania v súlade so svojím rokovacím poriadkom. Rada pre obchod prijíma svoje rozhodnutia a vydáva odporúčania na základe vzájomnej dohody. Tieto rozhodnutia sú pre zmluvné strany záväzné, pričom zmluvné strany prijímú všetky potrebné opatrenia na vykonanie uvedených rozhodnutí¹. Odporúčania nemajú záväzný charakter.
5. Rada pre obchod prijme svoj vlastný rokovací poriadok a rokovací poriadok Výboru pre obchod na svojom prvom zasadnutí.
6. Rada pre obchod môže:
- a) prijímať rozhodnutia s cieľom zmeniť:
- i) zoznamy colných sadzieb v dodatkoch 2-1 a 2-2 na urýchlenie odstraňovania ciel;
- ii) kapitolu 3 a prílohy 3-A až 3-E;

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Čile bude vykonávať všetky rozhodnutia prijaté Radou pre obchod prostredníctvom *acuerdos de ejecución* (výkonných dohôd) v súlade s právom Čile.

- iii) prílohy 6-F a 6-G a dodatok 6-E-1;
- iv) prílohy 9-A, 9-D a 9-E a odsek 1 prílohy 9-B;
- v) prílohu 14-B;
- vi) prílohu 22;
- vii) vymedzenie pojmu „subvencia“ v článku 24.2 ods. 1, pokiaľ ide o podniky dodávajúce služby, s cieľom začleniť výsledok budúcich diskusií v rámci WTO alebo súvisiacich plurilaterálnych fór týkajúcich sa uvedenej záležitosti;
- viii) prílohu 25-A, pokiaľ ide o odkazy na právo uplatniteľné v zmluvných stranách;
- ix) prílohu 25-B, pokiaľ ide o kritériá, ktoré sa majú zahrnúť do námietkového konania;
- x) prílohu 25-C, pokiaľ ide o zemepisné označenia;
- xi) prílohy 31-A a 31-B a
- xii) akékoľvek ďalšie ustanovenie, príloha, dodatok alebo protokol, ktorých zmena sa stanovuje v tejto dohode;

- b) prijímať rozhodnutia o vydávaní výkladu ustanovení tejto dohody, ktorý je záväzný pre zmluvné strany a pre všetky subjekty zriadené podľa tejto dohody a panely uvedené v kapitolách 26 a 31;
- c) delegovať akékoľvek zo svojich funkcií na Výbor pre obchod vrátane právomoci prijímať rozhodnutia a vydávať odporúčania;
- d) zriadiť dodatočné podvýbory a iné subjekty na základe článku 33.4 ods. 2 a
- e) vypracovať rokovací poriadok podvýborov a iných subjektov, ak to považuje za vhodné, na základe článku 33.4 ods. 7.

ČLÁNOK 33.2

Výbor pre obchod

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú Výbor pre obchod. Výbor pre obchod pomáha Rade pre obchod pri výkone jej funkcií.
2. Výbor pre obchod je zodpovedný za všeobecné vykonávanie tejto dohody. Okolnosť, že istou záležitosťou alebo témou sa zaoberajú aj Výbory pre obchod, nebráni Rade pre obchod, aby sa nimi takisto zaoberala.

3. Výbor pre obchod zasadne do jedného roka odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody a potom každý rok, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak. Zasadnutia Výboru pre obchod sa uskutočnia za osobnej účasti alebo pomocou technologických prostriedkov v súlade s jej rokovacím poriadkom. Zasadnutia za osobnej účasti sa uskutočnia striedavo v Bruseli a Santiagu. Program zasadnutia Výboru pre obchod stanovia koordinátori tejto dohody podľa článku 33.3 ods. 2.
4. Výbor pre obchod tvoria zástupcovia zmluvných strán, ktorí sú zodpovední za obchodné a investičné záležitosti. Výboru pre obchod spoločne predsedá jeden zástupca každej zmluvnej strany.
5. Výbor pre obchod má právomoc prijímať rozhodnutia v prípadoch stanovených v tejto dohode alebo v prípadoch, keď naň Rada pre obchod delegovala takúto právomoc na základe článku 33.1 ods. 6 písm. c). Výbor pre obchod má zároveň právomoc podávať odporúčania, a to aj v prípade, že uvedená právomoc bola delegovaná na základe článku 33.1 ods. 6 písm. c). Výbor pre obchod prijíma svoje rozhodnutia a vydáva odporúčania na základe vzájomnej dohody a v súlade so svojím rokovacím poriadkom. Pri výkone delegovaných funkcií Výbor pre obchod prijíma svoje rozhodnutia a podáva odporúčania v súlade s rokovacím poriadkom Rady pre obchod. Tieto rozhodnutia sú pre zmluvné strany záväzné, pričom zmluvné strany prijímú všetky potrebné opatrenia na vykonanie uvedených rozhodnutí¹. Odporúčania nemajú záväzný charakter.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Čile bude vykonávať všetky rozhodnutia prijaté Výborom pre obchod prostredníctvom *acuerdos de ejecución* (výkonných dohôd) v súlade s právom Čile.

6. Výbor pre obchod:

- a) je zodpovedný za riadne vykonávanie tejto dohody; v tejto súvislosti a bez toho, aby boli dotknuté práva stanovené v kapitole 31, môže zmluvná strana predložiť na prerokovanie vo Výbore pre obchod akúkoľvek otázku týkajúcu sa uplatňovania alebo výkladu tejto dohody;
- b) podľa potreby dohliada na ďalšie rozvíjanie tejto dohody a hodnotí výsledky získané z jej uplatňovania;
- c) hľadá vhodné spôsoby prevencie a riešenia problémov, ktoré by inak mohli vzniknúť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje táto dohoda;
- d) dohliada na prácu všetkých podvýborov zriadených podľa článku 33.4 a
- e) skúma všetky účinky pristúpenia nových členských štátov k Európskej únii na túto dohodu.

7. Výbor pre obchod môže:

- a) zriadiť dodatočné podvýbory a iné subjekty na základe článku 33.4 ods. 2;
- b) prijímať rozhodnutia s cieľom zmeniť túto dohodu na základe článku 33.1 ods. 6 písm. a) a vydávať výklady uvedené v článku 33.1 ods. 6 písm. b) medzi zasadnutiami Rady pre obchod, keď Rada pre obchod nemôže zasadnúť, alebo ako sa inak stanovuje v tejto dohode, a

- c) vypracovať rokovací poriadok podvýborov a iných subjektov, ak to považuje za vhodné, na základe článku 33.4 ods. 7.

ČLÁNOK 33.3

Koordinátori

1. Každá zmluvná strana vymenuje koordinátora pre túto dohodu, a to do 60 dní odo dňa nadobudnutia platnosti tejto dohody, a oznámi druhej zmluvnej strane kontaktné údaje uvedeného koordinátora.
2. Koordinátori spoločne vypracujú program a vykonávajú všetky ostatné potrebné prípravy na zasadnutia Rady pre obchod, Výboru pre obchod a podvýborov a iných subjektov zriadených na základe článku 33.4. Koordinátori podľa potreby vypracúvajú opatrenia v nadväznosti na rozhodnutia Rady pre obchod a Výboru pre obchod.

ČLÁNOK 33.4

Podvýbory a iné subjekty

1. Zmluvné strany týmto zriaďujú tieto podvýbory:
 - a) Podvýbor pre uľahčenie v oblasti ciel a obchodu a pre pravidlá pôvodu

- b) Podvýbor pre finančné služby;
- c) Podvýbor pre duševné vlastníctvo;
- d) Podvýbor pre verejné obstarávanie;
- e) Podvýbor pre sanitárne a rastlinolekárské opatrenia;
- f) Podvýbor pre služby a investície;
- g) Podvýbor pre udržateľné potravinové systémy;
- h) Podvýbor pre technické prekážky obchodu;
- i) Podvýbor pre obchod s tovarom a
- j) Podvýbor pre obchod a udržateľný rozvoj.

2. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod môže prijať rozhodnutie zriadiť dodatočný podvýbor alebo iný subjekt. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod môžu podvýboru alebo inému subjektu zriadenému na základe tohto odseku prideliť úlohy v rámci jeho príslušných právomocí, aby pomáhal pri vykonávaní ich príslušných funkcií a riešil osobitné úlohy alebo témy. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod môže zmeniť úlohy pridelené akémukoľvek podvýboru alebo inému subjektu zriadeným na základe tohto odseku, alebo môže takýto podvýbor alebo iný subjekt zrušiť.

3. Podvýbory a iné subjekty tvoria zástupcovia zmluvných strán a spoločne im predsedá jeden zástupca každej zmluvnej strany.
4. Pokiaľ v tejto dohode nie je stanovené inak alebo sa zmluvné strany nedohodnú inak, podvýbory zasadnú do jedného roka od ich zriadenia a potom na žiadosť ktorejkoľvek zo zmluvných strán alebo Rady pre obchod alebo Výboru pre obchod na primeranej úrovni. Podvýbory môžu zvolať zasadnutia aj z vlastnej iniciatívy na základe svojho rokovacieho poriadku. Zasadnutia podvýborov sa uskutočnia za osobnej účasti alebo pomocou technologických prostriedkov v súlade s ich rokovacím poriadkom. Zasadnutia za osobnej účasti sa uskutočnia striedavo v Bruseli a Santiagu. Program zasadnutia podvýborov a iných subjektov stanovujú koordinátori tejto dohody podľa článku 33.3 ods. 2.
5. Pokiaľ v tejto dohode nie je stanovené inak, podvýbory a iné subjekty podávajú správy o svojej činnosti Výboru pre obchod, a to pravidelne, ako aj na žiadosť Výboru pre obchod.
6. Okolnosť, že istou záležitosťou alebo témou sa zaoberá aj ktorýkoľvek z podvýborov alebo iných subjektov, nebráni Rade pre obchod či Výboru pre obchod, aby sa nimi takisto zaoberali.
7. Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod môže vypracovať rokovací poriadok podvýborov a iných subjektov, ak to považuje za vhodné. Ak Rada pre obchod alebo Výbor pre obchod nevypracuje takýto rokovací poriadok, uplatňuje sa *mutatis mutandis* rokovací poriadok Výboru pre obchod.

8. Podvýbory a iné subjekty môžu vydávať odporúčania v súlade so svojím rokovacím poriadkom. Podvýbory a iné subjekty vydávajú odporúčania na základe vzájomnej dohody. Odporúčania podvýborov a iných subjektov nemajú záväzný charakter.

ČLÁNOK 33.5

Účasť občianskej spoločnosti

Každá zmluvná strana podporuje účasť občianskej spoločnosti na vykonávaní tejto dohody, najmä prostredníctvom interakcie s príslušnou domácou poradnou skupinou uvedenou v článku 33.6 a fórom občianskej spoločnosti uvedeným v článku 33.7.

ČLÁNOK 33.6

Domáce poradné skupiny

1. Každá zmluvná strana do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tejto dohody určí domácu poradnú skupinu. V každej domácej poradnej skupine sú vyvážené zastúpené nezávislé organizácie občianskej spoločnosti vrátane mimovládnych organizácií, odborových združení a podnikateľských a zamestnávateľských organizácií. Na tieto účely každá zmluvná strana stanoví svoje vlastné pravidlá vymenúvania s cieľom určiť zloženie príslušnej domácej poradnej skupiny, pričom poskytne príležitosti na prístup aktérom z rôznych odvetví. Členstvo v každej domácej poradnej skupine sa obnovuje v pravidelných intervaloch v súlade s pravidlami vymenúvania stanovenými na základe tohto odseku.
2. Každá zmluvná strana sa stretne so svojou príslušnou domácou poradnou skupinou minimálne raz za rok na účel diskusie o vykonávaní tejto dohody. Každá zmluvná strana môže zohľadniť názory alebo odporúčania, ktoré dostala od svojej príslušnej domácej poradnej skupiny.
3. Každá zmluvná strana s cieľom podporiť informovanosť verejnosti o svojej príslušnej domácej poradnej skupine zverejní zoznam organizácií, ktoré sú zapojené do jej príslušnej domácej poradnej skupiny, ako aj kontaktné informácie tejto skupiny.
4. Zmluvné strany podporujú interakciu medzi domácimi poradnými skupinami prostredníctvom vhodných prostriedkov.

ČLÁNOK 33.7

Fórum občianskej spoločnosti

1. Zmluvné strany podporia pravidelnú organizáciu fóra občianskej spoločnosti s cieľom viesť dialóg o vykonávaní tejto dohody.
2. Zmluvné strany zvolávajú zasadnutia fóra občianskej spoločnosti na základe vzájomnej dohody. Každá zmluvná strana pri zvolávaní zasadnutia fóra občianskej spoločnosti pozve nezávislé organizácie občianskej spoločnosti so sídlom na jej území vrátane členov svojej príslušnej domácej poradnej skupiny uvedenej v článku 33.6. Každá zmluvná strana podporuje vyvážené zastúpenie, pričom umožňuje účasť mimovládnych organizácií, odborových združení a podnikateľských a zamestnávateľských organizácií. Každá organizácia znáša náklady spojené s účasťou na fóre občianskej spoločnosti.
3. Zástupcovia zmluvných strán zúčastňujúci sa na Rade pre obchod alebo vo Výbore pre obchod sa v náležitých prípadoch zúčastňujú na zasadnutiach fóra občianskej spoločnosti. Zmluvné strany spoločne alebo jednotlivo zverejnia všetky formálne vyhlásenia vydané fórom občianskej spoločnosti.

ODDIEL B

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

ČLÁNOK 33.8

Územná pôsobnosť

1. Táto dohoda sa uplatňuje:
 - a) pokiaľ ide o Európsku úniu, na územia, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o Európskej únii a Zmluva o fungovaní Európskej únie, a to za podmienok, ktoré sú v týchto zmluvách stanovené; a
 - b) pokiaľ ide o Čile, na jemu patriaci pozemný, námorný a vzdušný priestor a na výhradnú hospodársku zónu a kontinentálny šelf, v rámci ktorých uplatňuje svoje zvrchované práva a právomoc v súlade s medzinárodným právom¹ a právom Čile².

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že medzinárodné právo zahŕňa najmä Dohovor Organizácie Spojených národov o morskom práve uzavretý v Montego Bay 10. decembra 1982.

² V záujme väčšej istoty treba uviesť, že v prípade nesúlady medzi právom Čile a medzinárodným právom má prednosť medzinárodné právo.

Odkazy na pojem „územie“ v tejto dohode je potrebné chápať v súlade s týmto odsekom, ak sa v tejto dohode výslovne nestanovuje inak.

2. Pokiaľ ide o ustanovenia tejto dohody týkajúce sa sadzobného zaobchádzania s tovarom vrátane pravidiel pôvodu a dočasného pozastavenia uplatňovania takéhoto zaobchádzania, táto dohoda sa uplatňuje aj na tie oblasti colného územia Európskej únie v zmysle článku 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013,¹ na ktoré sa nevzťahuje odsek 1 písm. a).

ČLÁNOK 33.9

Zmeny

1. Zmluvné strany sa môžu písomne dohodnúť na zmene tejto dohody. Zmeny nadobudnú platnosť *mutatis mutandis* v súlade s článkom 33.10.

2. Bez ohľadu na odsek 1 tohto článku môže Rada pre obchod prijímať rozhodnutia s cieľom zmeniť túto dohodu, ako je stanovené v článku 33.1 a článku 33.13 ods. 4.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 952/2013 z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, 10.10.2013, s. 1).

ČLÁNOK 33.10

Nadobudnutie platnosti

1. Táto dohoda nadobúda platnosť prvým dňom tretieho mesiaca nasledujúceho po dni posledného oznámenia, ktorým sa zmluvné strany navzájom informujú o ukončení svojich príslušných vnútorných postupov potrebných na nadobudnutie platnosti tejto dohody.
2. Oznámenia vykonané v súlade s odsekom 1 sa v prípade Európskej únie zasielajú Generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie a v prípade Čile ministerstvu zahraničných vecí.

ČLÁNOK 33.11

Iné dohody

1. Časť IV dohody o pridružení vrátane akýchkoľvek rozhodnutí prijatých na základe jej inštitucionálneho rámca stráca nadobudnutím platnosti tejto dohody účinok.
2. Táto dohoda nahrádza časť IV dohody o pridružení vrátane všetkých rozhodnutí prijatých na základe jej inštitucionálneho rámca. Odkazy na uvedenú dohodu vrátane všetkých rozhodnutí prijatých na základe jej inštitucionálneho rámca vo všetkých ostatných dohodách a dohovoroch medzi zmluvnými stranami sa vykladajú ako odkazy na túto dohodu.

3. Existujúce dohody patriace do rozsahu pôsobnosti tejto dohody nadobudnutím platnosti tejto dohody strácajú svoj účinok.

4. Dohoda o obchode s vínami v prílohe V k dohode o pridružení (ďalej len „dohoda o víne“) a dohoda o obchode s alkoholickými nápojmi a aromatizovanými nápojmi v prílohe VI k dohode o pridružení (ďalej len „dohoda o alkoholických nápojoch“)¹ vrátane všetkých dodatkov sa začleňujú *mutatis mutandis* do tejto dohody a stávajú sa jej súčasťou v tomto znení:

- (a) odkazy v dohode o víne a v dohode o alkoholických nápojoch na mechanizmus urovnávania sporov uvedený v časti IV dohody o pridružení, ako aj na kódex správania uvedený v prílohe XVI k dohode o pridružení sa považujú za odkazy na mechanizmus urovnávania sporov stanovený v kapitole 31 a na kódex správania stanovený v prílohe 31-B k tejto dohode;
- (b) odkazy v dohode o víne a v dohode o alkoholických nápojoch týkajúce sa Spoločenstva sa považujú za odkazy na Európsku úniu;
- (c) odkazy v dohode o víne a v dohode o alkoholických nápojoch týkajúce sa Výboru pre pridruženie zriadeného dohodou o pridružení sa považujú za odkazy na Výbor pre obchod zriadený podľa článku 33.2 tejto dohody;
- (d) odkazy v dohode o víne a v dohode o alkoholických nápojoch týkajúce sa prílohy IV dohody o pridružení sa považujú za odkazy na kapitolu 6 tejto dohody;
- (e) v záujme väčšej istoty treba uviesť, že Spoločný výbor zriadený podľa článku 30 dohody o víne a Spoločný výbor zriadený podľa článku 17 dohody o alkoholických nápojoch sa zachovávajú a naďalej budú vykonávať funkcie uvedené v článku 29 dohody o víne a v článku 16 dohody o alkoholických nápojoch, a

¹ V záujme väčšej istoty je dátum podpisu a dátum nadobudnutia platnosti dohody o víne a dohody o alkoholických nápojoch rovnaký ako dátum podpisu a dátum nadobudnutia platnosti dohody o pridružení.

(f) v záujme väčšej istoty treba uviesť, že článok 1.5 ods. 2 tejto dohody sa vzťahuje na dohodu o víne a dohodu o alkoholických nápojoch,

5. Každé rozhodnutie prijaté podľa inštitucionálneho rámca dohody o pridružení týkajúce sa dohody o víne alebo dohody o alkoholických nápojoch, ktoré je v platnosti v čase nadobudnutia platnosti tejto dohody, sa považuje za rozhodnutie prijaté Výborom pre obchod zriadeným podľa článku 33.2 tejto dohody.

6. Zmluvné strany môžu zmeniť dodatky k dohode o víne a k dohode o alkoholických nápojoch, ktoré sú do nej začlenené, výmenou listov¹.

¹ V záujme väčšej istoty treba uviesť, že Čile bude vykonávať všetky zmeny dohody o víne a dohody o alkoholických nápojoch, ktoré sú začlenené do tejto dohody, prostredníctvom *acuerdos de ejecución* (výkonných dohôd) v súlade s čilským právom.

ČLÁNOK 33.12

Prílohy, dodatky, protokoly, poznámky a poznámky pod čiarou

Prílohy, dodatky, protokoly, poznámky a poznámky pod čiarou k tejto dohode sú jej neoddeliteľnou súčasťou.

ČLÁNOK 33.13

Budúce pristúpenia k Európskej únii

1. Európska únia oznámi Čile každú žiadosť tretej krajiny o pristúpenie k Európskej únii.
2. Európska únia oznámi Čile dátum podpísania a nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení nového členského štátu k Európskej únii (ďalej len „zmluva o pristúpení“).
3. Pokiaľ ide o nový členský štát, táto dohoda sa uplatňuje odo dňa pristúpenia uvedeného členského štátu k Európskej únii.

4. S cieľom uľahčiť vykonávanie odseku 3 tohto článku bude Výbor pre obchod odo dňa podpísania zmluvy o pristúpení skúmať všetky účinky na túto dohodu vyplývajúce z pristúpenia nového členského štátu k Európskej únii na základe článku 33.2 ods. 6 písm. e). Rada pre obchod prijme rozhodnutie o akýchkoľvek potrebných zmenách príloh k tejto dohode a všetkých ostatných potrebných úpravách vrátane prechodných opatrení. Každé rozhodnutie Rady pre obchod prijaté na základe tohto odseku nadobúda platnosť dňom pristúpenia uvedeného nového členského štátu k Európskej únii.

ČLÁNOK 33.14

Práva súkromných osôb

1. Žiadne z ustanovení tejto dohody nemožno vykladať tak, že osobám priamo priznáva iné práva alebo ukladá iné povinnosti, než sú práva a povinnosti, ktoré vznikli medzi zmluvnými stranami podľa medzinárodného práva verejného, a nemožno ich vykladať ani tak, že sa možno na túto dohodu priamo odvolávať v právnych systémoch zmluvných strán.
2. Zmluvná strana nesmie v rámci svojich právnych predpisov stanoviť právo na podanie žaloby proti druhej zmluvnej strane z dôvodu, že určité opatrenie druhej zmluvnej strany je v rozpore s touto dohodou.

ČLÁNOK 33.15

Platnosť

Táto dohoda zostáva v platnosti až do dňa nadobudnutia platnosti rozšírenej rámcovej dohody.

ČLÁNOK 33.16

Vypovedanie dohody

Bez ohľadu na článok 33.15 môže ktorákoľvek zmluvná strana oznámiť druhej zmluvnej strane svoj úmysel túto dohodu vypovedať. Uvedené oznámenie sa v prípade Európskej únie zašle Generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie a v prípade Čile ministerstvu zahraničných vecí. Vypovedanie nadobudne účinnosť šesť mesiacov odo dňa tohto oznámenia.

ČLÁNOK 33.17

Autentické znenia

Táto dohoda je vyhotovená v dvoch pôvodných vyhotoveniach v anglickom, bulharskom, českom, dánskom, estónskom, fínskom, francúzskom, gréckom, holandskom, írskom, chorvátskom, litovskom, lotyšskom, maďarskom, maltskom, nemeckom, poľskom, portugalskom, rumunskom, slovenskom, slovinskom, španielskom, švédskom a talianskom jazyku, pričom každé znenie je rovnako autentické.

NA DŮKAZ TOHO splnomocnění zástupcovia, riadne poverení na tento účel, podpísali túto dohodu.

V ... dňa ... roku...,

Za Európsku úniu

Za Čilskú republiku

Prílohy